

ABSTRACT BOOK

AVRASYA 6. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES

Issued: 25. 07. 2022

ISBN : 978-605-71767-1-4

EUROASIA JOURNAL OF
SOCIAL SCIENCES

AVRASYA 6TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
JULY 9 – 12, 2022
TBILISI - GEORGIA

Edited By
DR. GÜLTEKİN GÜRÇAY
DR. AMANEH MANAFIDIZAJI

CONGRESS ORGANIZING BOARD

Head of Organizing Board: Dr. Gültekin Gürçay
Organizing Committee Member: Prof. Dr. Həcər Hüseynova
Organizing Committee Member: Doç. F.ü.f.d., İradə Kərimova
Organizing Committee Member: Aynur Əliyeva
Organizing Committee Member: Doç. Dr. Nazikə Abdullazadə
Organizing Committee Member: Doç. Dr. Sevinc Sadıqova
Organizing Committee Member: Prof. Dr. Hülya Çiçek Kanbur
Organizing Committee Member: Dr. Amaneh Manafidizaji
Organizing Committee Member: Dr. Mehdi Meskini Heydarlou
Organizing Committee Member: Doç. Dr. Könül Səmədova
Organizing Committee Member: Dr. Zemfira Abbasova
Organizing Committee Member: Dr. Leman Kuzu
Organizing Committee Member: Editor of the EuroAsia Journal
Organizing Committee Member: Editor of UBAK Publishing house.

*All rights of this book belong to UBAK Publishing house.
Without permission can't be duplicate or copied.
Authors of chapters are responsible both ethically and juridically.
UBAK Publications – 2022 ©*

*Issued: 25.07.2022
ISBN: 978-605-71767-1-4*

CONGRESS ID

AVRASYA 6TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES

DATE – PLACE

JULY 9 - 11 2022

TBILISI - GEORGIA

ORGANIZATION

UBAK International Sciences Academy

EVALUATION PROCESS

All applications have undergone a double-blind peer review process.

PARTICIPATING COUNTRIES

**Turkey –India- Azerbaijan- China- Kazakhstan - Pakistan – German – Indonesia-
Lebanon- RA - Ghana – Italy- U.K- Nigeria- Iran – Algeria- Egypt- Poland –
Bangladesh- Philippines –**

PERCENTAGE OF PRESENTATION

45% form Turkey and 55 % from other Countries

PRESENTATION

Oral presentation

LANGUAGES

Turkish, English, Russian, Persian, Arabic

Scientific & Review Committee

Dr. Gulmira ABDİRASULOVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Prof. Dr. Yunir ABDRAHIMOV
Ufa State Petroleum Technological University

Dr. Maha Hamdan ALANAZI
Riyad Kral Abdülaziz Teknoloji Enstitüsü

Dr. Dzhakipbek Altaevich ALTAYEV
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Doç. Dr. Hülya BALKAYA
Atatürk Üniversitesi

Doç. Dr. Mehmet Fırat BARAN
Mardin Artuklu Üniversitesi

Dr. Amina Salihi BAYERO
Yusuf Maitama Sule Üniversitesi

Dr. Karligash BAYTANASOVA
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Baurcan BOTAKARAEV
Hoca Ahmet Yesevi Üniversitesi

Dr. Ahmad Sharif FAKHEER
Ürdün Devlet Üniversitesi

Doç. Dr. Abbas GHAFARI
Tebriz Üniversitesi

Prof.Dr. Ariz Avaz GOZALOV
Moskova Devlet Üniversitesi

Doç. Dr. Ebru GÖZÜKARA
İstanbul Arel Üniversitesi

Prof. Dr. Gulzar İBRAGİMOVA
Bakü Avrasya Üniversitesi

Dr. Gültekin GÜRÇAY

Doç. Dr. Dilorom HAMROEVA
Özbekistan Bilimler Akademisi

Dr. Mehdi Meskini Heydarlou

Dr. Bazarhan İMANGALİYEVA
K.Zhubanov Aktobe Devlet Bölge Üniversitesi

Dr. Keles Nurmaşılı JAYLIBAY
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Mamatkuli Jurayev
Özbekistan Bilim Akademisi

Dr. Kalemkas KALIBAEVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Bouaraour Kamel
Ghardaia Üniversitesi

Prof. Dr. Ergün KOCA
Girne Amerikan Üniversitesi

Prof Dr. Bülent KURTIŞOĞLU
Ardahan Üniversitesi

Dr. Leman KUZU
İstanbul Kültür Üniversitesi

Sonali MALHOTRA
Delhi Balbahtri Academy

Dr. Alia R. MASALİMOVA
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Prof. Muntazir MEHDI
Pakistan Language Academy

Dr. Amanbay MOLDİBAEV
Taraz Devlet Pedagoji Üniversitesi

Prof. Dr. Hasan Hüseyin ÖZTÜRK
Çukurova Üniversitesi

Doç. Dr. Yeliz ÇAKIR SAHİLLİ
Munzur Üniversitesi

Dr. Aysulu B. SARSEKENOVA
Orleu Milli Kalkınma Enstitüsü

Dr. Gulşat ŞUGAYEVA
Dosmukhamedov Atyrau Devlet Üniversitesi

Doç. Dr. Yeliz KINDAP TEPE
Cumhuriyet Üniversitesi

Doç. Dr. Mehmet Özkan TİMURKAN
Atatürk Üniversitesi

Dr. K.A. TLEUBERGENOVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Cholpon TOKTOSUNOVA
Rasulbekov Kırgız Ekonomi Üniversitesi

Doç. Dr. Yıldırım İsmail TOSUN
Şırnak Üniversitesi

Dr. Botagul TURGUNBAEVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Dinarakhan TURSUNALİEVA
Rasulbekov Kırgız Ekonomi Üniversitesi

Doç. Dr. Ali Korkut ULUDAĞ
Atatürk Üniversitesi

Doç. Dr. Fahriye Oben ÜRÜ
İstanbul Arel Üniversitesi

Prof. Dr. Akbar VALADBİGİ
Urumiye Üniversitesi

Doç. Dr. C. VIJAI
St. Peter's Institute

Dr. Yang ZİTONG
Wuhan Üniversitesi

AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON APPLIED SCIENCES
JULY 9-10, 2022
TBILISI

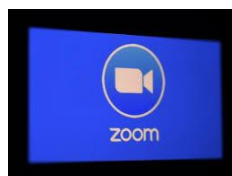
Meeting ID: 857 2023 7461
Passcode: 910722

*AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON APPLIED SCIENCES
JULY 9 - 10, 2022
TBILISI*

CONFERENCE PROGRAM
Online and Face to Face Presentation

Meeting ID: 857 2023 7461
Passcode: 910722

AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON APPLIED SCIENCES
JULY 9-10, 2022
TBILISI

Meeting ID: 857 2023 7461
Passcode: 910722

IMPORTANT, PLEASE READ CAREFULLY

- To be able to make a meeting online, login via <https://zoom.us/join> site, enter ID instead of “Meeting ID
- or Personal Link Name” and solidify the session.
- The Zoom application is free and no need to create an account.
- The Zoom application can be used without registration.
- The application works on tablets, phones and PCs.
- Speakers must be connected to the session **10 minutes before** the presentation time.
- All congress participants can connect live and listen to all sessions.
- During the session, your camera should be turned on **at least %70** of session period
- Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.

TECHNICAL INFORMATION

- Make sure your computer has a microphone and is working.
- You should be able to use screen sharing feature in Zoom.
- Attendance certificates will be sent to you as pdf at the end of the congress.
- Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.
- Before you login to Zoom please indicate your name surname and hall number,

exp. H-..., S- ... NAME SURNAME

AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON APPLIED SCIENCES
JULY 9-10, 2022
TBILISI

Meeting ID: 857 2023 7461
Passcode: 910722

Face to Face Congress Program – 10.07.2022

10. 07. 2022		10: 00 – 11:00	
Congress Venu: Holiday Inn Hotel Tbilisi			
HALL: 1 SESSION: 1		MODERATOR: PROF. DR. NURAY GÜZELER	
MUSTAFA UMUT KARAOĞLAN HAŞİM FIRAT KARASU	KARDAN MAFSALLI TAŞIT HAREKET İLETİM TEST DÜZENEĞİ TASARIMI VE DENEYSEL OLARAK İNCELENMESİ		
HAŞİM FIRAT KARASU MINE DEMIRSOY	YÜK TAŞIMA HALATLARININ GERİLMELİ KOROZYON ÇATLAMASI TESTLERİ İLE İNCELENMESİ		
NURAY GÜZELER FIRUZA KOBOYEVA DILEK SAY	KAŞAR PEYNİRİ ÇEŞİTLERİ VE ÖZELLİKLERİ		

AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON APPLIED SCIENCES
JULY 9-10, 2022
TBILISI

Meeting ID: 857 2023 7461
Passcode: 910722

Online Congress Program – 10.07.2022

10.07. 2022		11: 00 – 13:00	
Meeting ID: 857 2023 7461		Passcode: 910722	
HALL: 1	SESSION: 1	MODERATOR:	DOÇ. DR. MERAL EKİM
PROF. DR. HASAN EKİM DR. ÖĞR. ÜYESİ SAMEH ALAGHA DOÇ. DR. MERAL EKİM PROF. DR. FERİT ÇİÇEKÇİOĞLU	DEVELOPMENT OF PNEUMOTHORAX AFTER CARDIAC SURGERY: A LATE COMPLICATION OF COVID-19		
DOÇ. DR. MERAL EKİM DR. ÖĞR. ÜYESİ SAMEH ALAGHA PROF. DR. HASAN EKİM DR. ÖĞR. ÜYESİ ZAFER CENGİZ ER PROF. DR. FERİT ÇİÇEKÇİOĞLU PROF. DR. M. FEVZİ POLAT	VARİKÖZ VENLERİN TEDAVİSİNDE FİTOTERAPİNİN YERİ		
PROMISE GOODNESS ADELEYE	RECENTS ADVANCES ON THE APPLICATIONS OF BIOTECHNOLOGICAL TECHNIQUES FOR THE IMPROVEMENT OF ANIMAL NUTRITION AND FEEDS		
FATMA ÖZNUR ULUSOY RAMAZAN SEREZLİ	İLERİ ANALİZ YÖNTEMLERİ KULLANILARAK FARKLI BÖLGELERDEN ÖRNEKLENEN ÇAMUR KARİDESİNİN (UPOGEBİA PUSİLLA) KARAKTERİZASYONU		
FATİH HANCI	TRANSPOSON ANALYZES in PLANTS UNDER ABIOTIC STRESS CONDITIONS		

AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON APPLIED SCIENCES
JULY 9-10, 2022
TBILISI

Meeting ID: 857 2023 7461
Passcode: 910722

10.07. 2022		11: 00 – 13: 00	
Meeting ID: 857 2023 7461		Passcode: 910722	
HALL: 2 SESSION: 1		MODERATOR: EZGİ GÜRGENÇ	
DEMET DARCAN ALİ RIZA DİNÇER	ORGANİK PEROKSİT İÇEREN ATIK SULARIN ELEKTRO KİMYASAL OKSİDASYON VE ADSORBSİYON YÖNTEMİ KULLANILARAK ARITIMI		
DEMET DARCAN ALİ RIZA DİNÇER	ATIK SULARIN FARKLI PERSÜLFAT VE FARKLI AKIM KOŞULLARINDA ELEKTRO KİMYASAL OKSİDASYON YÖNTEMİ KULLANILARAK ARITIMI		
İSA MUSTAFAYEV PROF. DR. ÖZŞEN ÇORUMLU3OĞLU	KARABAĞ (AZERBAYCAN) İŞGALİ NEDENİYLE YÖRE ARAZİ ÖRTÜSÜ VE KULLANIMINDAKİ DEĞİŞİMLERİN UZAKTAN ALGILAMA YÖNTEMLERİ İLE TESPİT VE ANALİZİ		
EZGİ GÜRGENÇ	DİNAMİK SOL-JEL SPİN KAPLAMA YÖNTEMİ İLE ÜRETİLEN H-BN KATKILI CDO İNCE FİMLERİN KARAKTERİZASYONU		
EZGİ GÜRGENÇ CEVHER KÜRŞAT MACİT	FARKLI SICAKLIKLARDA TAVLANAN GRAFİT KATKILI KALAY OKSİT NANOPARÇACIKLARIN YAPISAL VE MORFOLOJİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ		

AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON APPLIED SCIENCES
JULY 9-10, 2022
TBILISI

Meeting ID: 857 2023 7461
Passcode: 910722

10. 07. 2022		11: 00 – 13: 00	
Meeting ID: 857 2023 7461		Passcode: 910722	
HALL: 3 SESSION: 1		MODERATOR: DOÇ. DR. AKIN ÖZÇİFT	
DOÇ. DR. AKIN ÖZÇİFT	EVALUATION OF SUPERVISED MACHINE LEARNING ALGORITHMS IN PREDICTION OF LUMPY SKIN DISEASE		
DOÇ. DR. AKIN ÖZÇİFT	HEART DISEASE IDENTIFICATION COMPARISON WITH ENSEMBLE AND BASE MACHINE LEARNING ALGORITHMS		
NİHAT PAMUK	INVESTIGATION OF WELDING TRANSFORMER MAGNETIZING CIRCUIT PARAMETERS USING PSPICE SIMULATION MODEL		
RAMAZAN KARTAL SEMA KOÇ KAYHAN	RETINAL BLOOD VESSEL SEGMENTATION USING TRANSFER LEARNING ON UNET		
SERPİL SAVCI GÜLLÜ KIRAT	KURŞUN VE ÇİNKO AĞIR METALLERİNİN ÇEVRE ÜZERİNE OLAN ETKİLERİ		
GÜLLÜ KIRAT SERPİL SAVCI	BAKIR MİNERALİNİN ÇEVRESEL RİSKLERİ ve İNSAN SAĞLIĞI ÜZERİNE OLAN ETKİLERİ		
PROF. DR. TUĞRUL OKTAY ÖĞR. GÖR. ENES ÖZEN	THE EFFECTS OF ARM RISE AND HUB ANGLE CHANGE OF A MORPHING QUADROTOR ON LATERAL FLIGHT		

AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON APPLIED SCIENCES
JULY 9-10, 2022
TBILISI

Meeting ID: 857 2023 7461
Passcode: 910722

10. 07. 2022		11: 00 – 13: 00	
Meeting ID: 857 2023 7461		Passcode: 910722	
HALL: 4 SESSION: 1		MODERATOR: PROF. HAJAR HUSEYNOVA	
DOÇ. DR. ÖMER ÇALIŞKAN	OKUL MÜDÜRLERİNİN SOSYAL ADALET LİDERLİĞİ SERGİLEME DURUMLARININ İNCELENMESİ		
BAHADIR KAYGUSUZ DOÇ. DR. ABDULKADİR KIRBAŞ	TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİ		
DOÇ. DR. ABDULKADİR KIRBAŞ BAHADIR KAYGUSUZ	TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN KULLANIMI		
DR. ÖĞRETİM ÜYESİ GİZEM KÖŞKER	ÇOCUKLARA YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE DOKÜMAN SEÇİMİ: CHARLES PERRAULT’UN ÇİZMELİ KEDİ MASALI ÜZERİNDEN HEDEF KÜLTÜR AKTARIMI VE EVRENSEL DEĞERLER GELİŞİMİ TEMALİ BİR İNCELEME		
DOÇ. DR. NAZİLƏ ABDULLAZADƏ	FİRUDİN BƏY KÖÇƏRLİ VƏ AZƏRBAYCAN ƏDƏBİYYATININ TƏDRİSİ MƏSƏLƏLƏRİ		
PROF. HAJAR HUSEYNOVA	AZƏRBAYCAN DİALEKTLƏRİNDƏ ARXAİK TÜRK DİLİ ELEMENTLƏRİ		
UĞUR GÜLLÜ	SOSYO EKONOMİK GÖÇ TABANLI 21. YÜZYIL ANADOLU HALK MÜZİĞİ EVRİLMİŞ MOTİF KÜLTÜRÜ		
ZEYNALOV SƏRDAR	XX ƏSRİN TÜRK DİLİ VƏ AZƏRBAYCAN DİLİ KİTABLARINDA SİFƏTİN QURULUŞCA NÖVLƏRİ		

AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON APPLIED SCIENCES
JULY 9-10, 2022
TBILISI

Meeting ID: 857 2023 7461
Passcode: 910722

10. 07. 2022		11: 00 – 13: 00	
Meeting ID: 857 2023 7461		Passcode: 910722	
HALL: 5 SESSION: 1		MODERATOR: Dr. LEMAN KUZU	
KARUPPAIYA MARUTHAI VIRUTHAGIRI THANGAVELU MANIKANDAN KANAGASABAI	STATISTICAL SCREENING OF MEDIUM COMPONENTS ON ETHANOL PRODUCTION FROM CASHEW APPLE JUICE USING SACCHAROMYCES DIASTICUS		
EMMA K. SALES NILDA G. BUTARDO	MOLECULAR ANALYSIS OF SOMACLONAL VARIATION IN TISSUE CULTURE DERIVED BANANAS USING MSAP AND SSR MARKERS		
NILIMA D. GAJBHIYE	TOXIC EFFECT OF SODIUM NITRATE ON GERMINATING SEEDS OF VIGNA RADIATA		
E. BINAEIAN SH. SOROUSHNIA	INVESTIGATION ON TOXICITY OF MANUFACTURED NANOPARTICLES TO BIOLUMINESCENCE BACTERIA VIBRIO FISCHERI		
ADNAN Y. ROJEAB	MAGNETIC PROPERTIES GOVERN THE PROCESSES OF DNA REPLICATION AND THE SHORTENING OF THE TELOMERE		
SOMAYYEH AZIZI SAEED KABOLI ATSUSHI YAGI	EVOLUTIONARY DISTANCE IN THE YEAST GENOME		
ARPITA SONI SAPNA MITTAL	SMART MOTION		
NADIA EL ALAMI EL HASSANI, SOUKAINA MOTIA BENACHIR BOUCHIKHI NEZHA EL BARI	SYNTHESIS OF HIGHLY SENSITIVE MOLECULAR IMPRINTED SENSOR FOR SELECTIVE DETERMINATION OF DOXYCYCLINE IN HONEY SAMPLES		

AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON APPLIED SCIENCES
JULY 9-10, 2022
TBILISI

Meeting ID: 857 2023 7461
Passcode: 910722

10. 07. 2022		11: 00 – 13: 00	
Meeting ID: 857 2023 7461		Passcode: 910722	
HALL: 6 SESSION: 1		MODERATOR: SAMIA AIT ALI YAHIA	
ABU SALIM MUSTAFA	MICROBIAL CONTAMINANTS IN DRINKING WATER COLLECTED FROM DIFFERENT REGIONS OF KUWAIT		
MANISHA CHAUDHARY JOYDIP DHAR GOVIND PRASAD SAHU	MATHEMATICAL MODEL OF DEPLETION OF FORESTRY RESOURCE: EFFECT OF SYNTHETIC BASED INDUSTRIES		
NOOR MOHAMMAD	THE AGRICULTURAL GOVERNANCE IN BANGLADESH: A CASE STUDY		
OQBA BASAL ANDRÁS SZABÓ	THE EFFECTS OF DROUGHT AND NITROGEN ON SOYBEAN (GLYCINE MAX (L.) MERRILL) PHYSIOLOGY AND YIELD		
GERALD AMATRE JULIUS BUNNY LEJJU MORGAN ANDAMA	JIGGER FLEA (TUNGA PENETRANS) INFESTATIONS AND USE OF SOIL-COW DUNG-ASH MIXTURE AS A FLEA CONTROL METHOD IN EASTERN UGANDA		
MOHAMMAD ABDOLLAHI	APPLICATION OF METARHIZIUM ANISOPLIAE AGAINST MELOIDOGYNE JAVANICA IN SOIL AMENDED WITH OAK DEBRIS		
MUHAMMAD IMRAN IQRA BASİT MOBUSHİR RİAZ KHAN SAJİD RASHEED AHMAD	ANALYZING THE IMPACT OF SPATIO-TEMPORAL CLIMATE VARIATIONS ON THE RICE CROP CALENDAR IN PAKISTAN		
KUNWAR D. YADAV DAYANAND SHARMA	VERMICOMPOSTING OF TEXTILE INDUSTRIES' DYEING SLUDGE BY USING EISENIA FOETIDA		

AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON APPLIED SCIENCES
JULY 9-10, 2022
TBILISI

Meeting ID: 857 2023 7461
Passcode: 910722

10. 07. 2022		11: 00 – 13: 00	
Meeting ID: 857 2023 7461		Passcode: 910722	
HALL: 7 SESSION: 1		MODERATOR:	ANTONIOS MANIATIS
MUHAMMAD NAVEED YANG CAIXIA	NEED OF NATIONAL SPACE LEGISLATION FOR SPACE FARING NATIONS		
ANTONIOS MANIATIS	HUMAN RIGHTS IN ARMED CONFLICTS AND CONSTITUTIONAL LAW		
SAULE MUSSABEKOVA	FORENSIC MEDICAL CAPACITIES OF RESEARCH OF SALIVA STAINS ON PHYSICAL EVIDENCE AFTER WASHING		
FAHAD ALANAZI ANDREW JONES	A METHOD TO ENHANCE THE ACCURACY OF DIGITAL FORENSIC IN THE ABSENCE OF SUFFICIENT EVIDENCE IN SAUDI ARABIA		
KHADIJA ALI	SEXUAL AND GENDER BASED CRIMES IN INTERNATIONAL CRIMINAL LAW: MOVING FORWARDS OR BACKWARDS?		
UMAR UBANDAWAKI	CONTROLLING YOUTHS PARTICIPATION IN POLITICS IN SOKOTO STATE: A CONSTRUCTIVE INCLUSIVENESS FOR GOOD GOVERNANCE IN NIGERIA		
ABDUL SALIM AMIN	JUDICIAL INSTITUTIONS IN A POST-CONFLICT SOCIETY: GAINING LEGITIMACY THROUGH A HOLISTIC REFORM		
DINI DEWI HENIARTI	MILITARY COURT’S JURISDICTION OVER MILITARY MEMBERS WHO COMMIT GENERAL CRIMES UNDER INDONESIAN MILITARY JUDICIARY SYSTEM IN COMPARISON WITH OTHER COUNTRIES		
KHODR FAKIH	THE OMBUDSMAN: DIFFERENT TERMINOLOGIES SAME MISSIONS		
ARMEN YEZEKYAN	THE LEGAL PROCEDURE OF ATTESTATION OF PUBLIC SERVANTS		

AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON APPLIED SCIENCES
JULY 9-10, 2022
TBILISI

Meeting ID: 857 2023 7461
Passcode: 910722

10. 07. 2022		14: 00 – 16: 00	
Meeting ID: 857 2023 7461		Passcode: 910722	
HALL: 1 SESSION: 2		MODERATOR: MURAT KARA	
MEHMET AKİF BÜYÜKBAŞ NALAN GÜLTEN AKIN	SÜREÇ ANALİZİ VE SÜREÇ İYİLEŞTİRME: BİR İMALAT FİRMASINDA UYGULAMA		
KAAN YİĞENOĞLU	COVID-19 PANDEMİSİ DÖNEMİNDE BLOKZİNCİR TEKNOLOJİSİNİN GIDA TEDARİK ZİNCİRİNDE UYGULANMASI		
KAAN YİĞENOĞLU	CONSUMERS' SATISFACTION IN VIRTUAL COMMERCE		
MURAT KARA	TÜRK BANKACILIK SEKTÖRÜNDE UYGULANABİLECEK SOSYAL SORUMLULUK KAMPANYASI STRATEJİLERİNİN EKONOMİK ETKİLERİNİN İNCELENMESİ		
MURAT KARA	ENFLASYONLA MÜCADELE KAPSAMINDA TÜRKİYE'DE ZİNCİR MARKETLERDE UYGULANABİLECEK PAZARLAMA KARMASI STRATEJİLERİ		
ADEM GÜLER MAHMUT AKIN	İŞLETMELERDE PERSONELİN, PSİKOLOJİK SERMAYE, ÖRGÜTSEL MUHALEFET VE YARATICI KATKILARI ARASINDAKİ İLİŞKİLER		
TURHAN MOÇ	İŞ YAŞAMINDA YALNIZLAŞMA İLE ÖRGÜTSEL ÖZDEŞLEŞME ARASINDAKİ İLİŞKİ. AKADEMİSYENLER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA.		
MEHMET ŞİMŞEK	GİRESUN'DA API TURİZM OLANAKLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME		
ARAŞ. GÖR. TUĞÇE ORAL	SEKTÖR BAZINDA SGK VERİLERİNE GÖRE İSG UYGULAMALARININ ETKİNLİĞİ: KONAKLAMA İŞLETMECİLİĞİ		

AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON APPLIED SCIENCES
JULY 9-10, 2022
TBILISI

Meeting ID: 857 2023 7461
Passcode: 910722

10. 07. 2022		14: 00 – 16: 00	
Meeting ID: 857 2023 7461		Passcode: 910722	
HALL: 2 SESSION: 2		MODERATOR:	KÜBRA KULAKLIKAYA
MS. SNIGDHA KURIYAL, PRATEEK KUMAR DINKAR, PAYAL	MUSLIM WOMEN: EMERGING FRAMEWORK OF RIGHTS		
DOÇ. DR. OSMAN ZAHİD ÇİFÇİ YUSUF ŞAHİN	A VICIOUS CIRCLE IN PHILOSOPHY ARRIVED DESTINATION: NEO-SOPHISM		
HATİCE CANSU GÖKDEMİR	2002 – 2015 YILLARI ARASINDA TÜRKİYE CUMHURİYETİ DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI’NIN SAHRAALTI AFRİKA DENEYİMİ		
RES. ASSIST. ZEHRA ÇUBUKCU PROF. DR. ÖNDER KUTLU	NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS AND PARTICIPATION IN LOCAL PUBLIC POLICIES		
FETTAH KAYRA	PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP: AN ASSESSMENT IN TERMS OF THE CONCEPTS OF INSTITUTIONAL LOGIC AND LEGITIMACY		
LOBNA JABER	İSLAM HUKUKUNA GÖRE VAKIFLAR YOLUYLA İŞSİZLİK SORUNUNU ÇÖZME YOLLARI ÜZERİNE BAZI GÖRÜŞLER		
KÜBRA KULAKLIKAYA	SOSYOLOJİK YÖNÜYLE DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA: MUŞ İLİ ÖRNEĞİ		
KÜBRA KULAKLIKAYA	COVID 19 KAMU SPOTLARINDA KULLANILAN İKNA YÖNTEMLERİ		

AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON APPLIED SCIENCES
JULY 9-10, 2022
TBILISI

Meeting ID: 857 2023 7461
Passcode: 910722

10. 07. 2022		14: 00 – 16: 00	
Meeting ID: 857 2023 7461		Passcode: 910722	
HALL: 3 SESSION: 2		MODERATOR: SEVİNC SADIQOVA	
EARL JONES G. MUICO	STRATEGIC INVENTORY FOR LANGUAGE LEARNING AMONG SECOND LANGAUGE LEARNERS		
ÜNSAL SEVİNDİK BEYZA MERVE AKGÜL TEBESSÜM DURHAN AYYILDIZ SUAT KARAKÜÇÜK	ELİT SPORCULARDA BOŞ ZAMAN EĞİTİMİ VE REKREASYON FAYDA DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ		
NURKAN YILMAZ	MERKEZİ SÜTUN BÖLGE ANTRENMANLARININ SEÇİLMİŞ BAZI BİYOMOTOR YETİLER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN İNCELENMESİ		
NURKAN YILMAZ	ANTRENE EDİLMİŞ CORE BÖLGESİNİN KUVVETTE DAYANIKLILIK PERFORMANSI ÜZERİNE ETKİLERİNİN İNCELENMESİ		
EYÜP ACAR	ORTAÖĞRETİM BRANŞ ÖĞRETMENLERİNİN İŞ STRESİ İŞ VE YAŞAM DOYUM DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI		
MURAT YILMAZ ESRA BAYRAK AYAŞ	SPORCU ÖĞRENCİLERİN SPORDA SÖYLENTİ DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ		
SEVİNC SADIQOVA	QƏRBİ AZƏRBAYCAN ŞİVƏLƏRİNDƏ İSMİN HALLARININ ƏVƏZLƏNMƏSİ		
SƏMİNƏ SABİR QIZI ABDULLAYEVA	AZƏRBAYCAN ŞİFAHİ DİLİNİN NORMALARI		

AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON APPLIED SCIENCES
JULY 9-10, 2022
TBILISI

Meeting ID: 857 2023 7461
Passcode: 910722

10. 07. 2022		14: 00 – 16: 00	
Meeting ID: 857 2023 7461		Passcode: 910722	
HALL: 4 SESSION: 2		MODERATOR: ASSOC. PROF. MAMEDOVA ASMETKHANUM	
MEHMET ALPDOĞAN ERCİŞ		GIUSEPPE ARCİMBOLDO VE SALVADOR DALÍ ARASINDAKİ RESİMSSEL ÜSLUP BENZERLİĞİ	
MEHMET ALPDOĞAN ERCİŞ		TÜRKİYEDEKİ ÇAĞDAŞ DIŞAVURMCU İFADE DE: BAHRİ GENÇ ÖRNEĞİ	
SEDA BALKAN ÇINLA ŞEKER		MİTOLOJİK AMBALAJ TASARIMLARINDA BİÇİM VE İÇERİK: NİKE	
İSHAK KÜÇÜKYILDIZ		ESKİ ÇAĞ'DA KAFKASYA MADENCİLİĞİNİN GELİŞİMİ VE ARTVIN	
MİNARA GULİYEVA		ŞAMAN VE ALEVİ TÖREN KIYAFETLERİNDEKİ MİTOLOJİK MOTİFLER VE POSTMODERN GİYİM MODASINDA KULLANIMI	
DR. GULANA ALİYEVA		ARCHAEOLOGICAL MONUMENTS OF KHOJAVEND REGION OF AZERBAIJAN	
ASSOC. PROF. MAMEDOVA ASMETKHANUM		FIGURATIVE KHİTAB (APPEALING) IN "KHAMSA" BY NIZAMI GANJAVI	
HƏSƏNOVA KÖNÜL		LAÇIN LAYLA VƏ OXŞAMALARINDA ETNOQRAFİZMLƏR	
SEVDA ABBASOVA, PƏRİ PAŞAYEVA		YUXARI SİNİF ŞAGİRDlərİNDƏ NITQ MƏDƏNİYYƏTİNİN FORMALAŞDIRILMASI	
NƏSİROVA FİDAN YAQUB QIZI		“MUNİSNAMƏ” - UŞAQ ƏDƏBİYYATININ ZƏNGİNLƏŞMƏSİNƏ XİDMƏT EDƏN ƏDƏBİ ABİDƏ	

AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON APPLIED SCIENCES
JULY 9-10, 2022
TBILISI

Meeting ID: 857 2023 7461
Passcode: 910722

10. 07. 2022		14: 00 – 16: 00	
Meeting ID: 857 2023 7461		Passcode: 910722	
HALL: 5 SESSION: 2		MODERATOR: MARINE MINDORASHVILI	
ASMA MEHAN		PUBLIC SQUARES AND THEIR POTENTIAL FOR SOCIAL INTERACTIONS: A CASE STUDY OF HISTORICAL PUBLIC SQUARES IN TEHRAN	
M. AMINU SANDA K. EWONTUMAH		ORGANIZATIONAL INVOLVEMENT AND EMPLOYEES' CONSUMPTION OF NEW WORK PRACTICES IN STATE-OWNED ENTERPRISES: THE GHANAIAN CASE	
YESUSELVI MANICKAM TAN SOON CHIN		ASSESSMENT ON COMMUNICATION STUDENTS' INTERNSHIP PERFORMANCES FROM THE EMPLOYERS' PERSPECTIVE	
MAJEED MOHAMMED MIDHIN CLARE FINBURGH		TOM STOPPARD: THE AMORALITY OF THE ARTIST	
AHMED USMAN EGYE HAMZA MUHAMMAD		ANALYSIS OF POVERTY REDUCTION STRATEGIES AS MECHANISM FOR DEVELOPMENT IN NIGERIA FROM 1999-2019	
NINO ABESADZE MARINE MINDORASHVILI NINO PARESASHVILI		INVESTIGATION OF THE MAIN TRENDS OF TOURIST EXPENSES IN GEORGIA	
SAMIA AIT ALI YAHIA		ANALYSIS OF STELES WITH LIBYAN INSCRIPTIONS OF GRANDE KABYLIA, ALGERIA	
SAYANTAN KHANRA ROJERS P. JOSEPH		ADOPTION AND DIFFUSION OF E-GOVERNMENT SERVICES IN INDIA: THE IMPACT OF USER DEMOGRAPHICS AND SERVICE QUALITY	
NAEEM AHMED		SOCIAL WORK PRACTICE TO LABOUR WELFARE: A PROPOSED MODEL OF FIELD WORK PRACTICUM AND ROLE OF SOCIAL WORKER IN INDIA	
MONA SALAH EL-DIN HASSANEIN		FROM VICTIM TO ETHICAL AGENT: OSCAR WILDE'S THE BALLAD OF READING GAOL AS POST-TRAUMATIC WRITING	

AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON APPLIED SCIENCES
JULY 9-10, 2022
TBILISI

Meeting ID: 857 2023 7461
Passcode: 910722

10. 07. 2022		14: 00 – 16: 00	
Meeting ID: 857 2023 7461		Passcode: 910722	
HALL: 6 SESSION: 2		MODERATOR: VESILE EVRIM	
A. GAGAT-MATUŁA	FAMILY RELATIONSHIPS AND COPING WITH THE STRESS OF YOUNG PEOPLE FROM MIGRANT FAMILIES WITH CEREBRAL PALSY		
ABDULKAREEM HUSSEIN BIBIRE	JOB SATISFACTION AND MOTIVATION AS PREDICTORS OF LECTURERS' EFFECTIVENESS IN NIGERIA POLICE ACADEMY		
MOHAMED M. ELSHERBINY	THE EFFECTIVENESS OF COGNITIVE BEHAVIOURAL INTERVENTION IN ALLEVIATING SOCIAL AVOIDANCE FOR BLIND STUDENTS		
ASIF ALI, DAUD SALIM FARUQUIE	A QUASI-SYSTEMATIC REVIEW ON EFFECTIVENESS OF SOCIAL AND CULTURAL SUSTAINABILITY PRACTICES IN BUILT ENVIRONMENT		
MARZIEH TALEBZADEH SHOUSHARI	THE EFFECTIVENESS OF METAPHOR THERAPY ON DEPRESSION AMONG FEMALE STUDENTS		
VESILE EVRIM ALIYU AWWAL	EFFECT OF PERSONALITY TRAITS ON CLASSIFICATION OF POLITICAL ORIENTATION		
AKM REZAUL KARIM TANIA SHARAFAT ABU YUSUF MAHMUD	COGNITIVE EMOTION REGULATION IN CHILDREN IS ATTRIBUTABLE TO PARENTING STYLE, NOT TO FAMILY TYPE AND CHILD'S GENDER		
ASMITA SHUKLA SOMA PARIJA	IMPACT OF PERSONALITY AND LONELINESS ON LIFE: ROLE OF ONLINE FLOW EXPERIENCES		
SHEILA MARIE G. HOCSON	CAREER COUNSELING PROGRAM FOR THE PSYCHOLOGICAL WELL-BEING OF FRESHMEN UNIVERSITY STUDENTS		

AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
AVRASYA 6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON APPLIED SCIENCES
JULY 9-10, 2022
TBILISI

Meeting ID: 857 2023 7461
Passcode: 910722

10. 07. 2022		14: 00 – 16: 00	
Meeting ID: 857 2023 7461		Passcode: 910722	
HALL: 7 SESSION: 2		MODERATOR: DR. NADİRE KANTARCIOĞLU	
ANUPAM KUMAR ABDUL HAMID BHAT PRAMOD AGARWAL	REDUCED RULE BASED FUZZY LOGIC CONTROLLED ISOLATED BIDIRECTIONAL CONVERTER OPERATING IN EXTENDED PHASE SHIFT CONTROL FOR BIDIRECTIONAL ENERGY TRANSFE		
G. KHAMOOSHIAN	DESIGNING A ROBUST CONTROLLER FOR A 6 LINKAGE ROBOT		
AHMAD ZAHRA AHMED HERZALLAH AHMAD AHMAD MAHRAN QURAAN	MODULAR HARMONIC CANCELLATION IN A MULTIPLIER HIGH VOLTAGE DIRECT CURRENT GENERATOR		
RAJESH KUMAR PUNEET AGGARWAL	INTEGRATION OF VIRTUAL LEARNING OF INDUCTION MACHINES FOR UNDERGRADUATES		
MOHD TARIQ	FIVE-PHASE INDUCTION MOTOR DRIVE SYSTEM DRIVEN BY FIVE- PHASE PACKED U CELL INVERTER: ITS MODELING AND PERFORMANCE EVALUATION		
RAJAMANI DORAISWAMI LAHOUE CHEDED	ADAPTIVE KALMAN FILTER FOR FAULT DIAGNOSIS OF LINEAR PARAMETER-VARYING SYSTEMS		
ZAKIR HUSAIN NEEM SAGAR NEERAJ GUPTA	STEADY STATE ANALYSIS OF DISTRIBUTION SYSTEM WITH WIND GENERATION UNCERTAINTY		
MAMIDI RAMAKRISHNA RAO	OPTIMIZATION OF DOUBLY FED INDUCTION GENERATOR EQUIVALENT CIRCUIT PARAMETERS BY DIRECT SEARCH METHOD		
ALPANA AGARWAL AKHIL SHARMA	INVERTER BASED GAIN-BOOSTING FULLY DIFFERENTIAL CMOS AMPLIFIER		

4th International Group Exhibition
"ADVENTURE OF ART FROM TRADITIONAL TO CONTEMPORARY"
July 9 - 10, 2022
Tbilisi

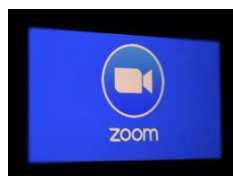
Meeting ID: 857 2023 7461
Passcode: 910722

AVRASYA 6TH INTERNATIONAL CONFERENCE

4TH INTERNATIONAL GROUP EXHIBITION
"ADVENTURE OF ART FROM TRADITIONAL TO CONTEMPORARY"
JULY 9-10, 2022 – TBILISI

MEETING ID: 857 2023 7461
PASSCODE: 910722

4th International Group Exhibition
"ADVENTURE OF ART FROM TRADITIONAL TO CONTEMPORARY"
July 9 - 10, 2022
Tbilisi

Meeting ID: 857 2023 7461
Passcode: 910722

10. 07. 2022 Meeting ID: 857 2023 7461		14: 00 – 16: 00 Passcode: 910722	
HALL: Exhibition Hall		MODERATOR DOÇ. DR. YÜCEL YAZGIN	
FATMA NUR BAŞARAN		Bala-sar	
FATMA NUR BAŞARAN		KESİŞİM (Intersection)	
FAZİLET CEYHANLI		Kadın Olmak	
FERRAH NUR DÜNDAR		Sessizlik	
FİLİZ YILDIZ		Ölümsüz - Immortal	
HAMİDE SOYSAL DEMİRCİ		Su izi-3	
MEHMET ALPDOĞAN ERCİŞ		Umut/Hope	
MEHMET ALPDOĞAN ERCİŞ		Gerilim/ Potential	
MİNARA GULİYEVA		İlkbahar rüyası/ Spring dream	
MİNARA GULİYEVA		Yaz rüyası / Summer dream	
NURSEL KARACA		Taç / Crown	
NURSEL KARACA		Esintiler / Breezes	
NURGÜL AVCI		Baharın Müjdecileri	
VALİDE PAŞAYEVA		“Anadolu – 2. Hayat”. Dokuma tasarımı	
YASEMİN DEDEOĞLU		Leke	
YÜCEL YAZGIN		Cyprus Dwarf Hippopotamus	
YÜCEL YAZGIN		Elephas (Palaeoloxodon) Cypriotes	

CONTENT

CONGRESS ID	
SCIENTIFIC & REVIEW COMMITTEE	
PROGRAM	
CONTENT	
ABSTRACT OF ORAL AND POSTER PRESENTED PAPERS IN THE CONGRESS	
Ömer ÇALIŞKAN	1
OKUL MÜDÜRLERİNİN SOSYAL ADALET LİDERLİĞİ SERGİLEME DURUMLARININ İNCELENMESİ	
Abdulkadir KIRBAŞ & Bahadır KAYGUSUZ	4
TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN KULLANIMI	
Bahadır KAYGUSUZ & Abdulkadir KIRBAŞ	5
TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİ	
Gizem Köşker	7
ÇOCUKLARA YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE DOKÜMAN SEÇİMİ: CHARLES PERRAULT'UN ÇİZMELİ KEDİ MASALI ÜZERİNDEN HEDEF KÜLTÜR AKTARIMI VE EVRENSEL DEĞERLER GELİŞİMİ TEMALI BİR İNCELEME	
Nazile Abdullazade	9
FİRUDİN BƏY KÖÇƏRLİ VƏ AZƏRBAYCAN ƏDƏBİYYATININ TƏDRİSİ MƏSƏLƏLƏRİ	
Hajar Huseynova	11
AZƏRBAYCAN DİALEKTLƏRİNDƏ ARXAİK TÜRK DİLİ ELEMENTLƏRİ	
Uğur Güllü	13
SOSYO EKONOMİK GÖÇ TABANLI 21. YÜZYIL ANADOLU HALK MÜZİĞİ EVRİLMİŞ MOTİF KÜLTÜRÜ	
ZEYNALOV SƏRDAR	15
XX ƏSRİN TÜRK DİLİ VƏ AZƏRBAYCAN DİLİ KİTABLARINDA SİFƏTİN QURULUŞCA NÖVLƏRİ	
Muhammad Naveed & Yang Caixia	17
NEED OF NATIONAL SPACE LEGISLATION FOR SPACE FARING NATIONS	
Antonios Maniatis	18
HUMAN RIGHTS IN ARMED CONFLICTS AND CONSTITUTIONAL LAW	
Saule Mussabekova	19
FORENSIC MEDICAL CAPACITIES OF RESEARCH OF SALIVA STAINS ON PHYSICAL EVIDENCE AFTER WASHING	
Fahad Alanazi & Andrew Jones	20
A METHOD TO ENHANCE THE ACCURACY OF DIGITAL FORENSIC IN THE ABSENCE OF SUFFICIENT EVIDENCE IN SAUDI ARABIA	
Khadija Ali	21

SEXUAL AND GENDER BASED CRIMES IN INTERNATIONAL CRIMINAL LAW: MOVING FORWARDS OR BACKWARDS?	
Abdul Salim Amin	22
JUDICIAL INSTITUTIONS IN A POST-CONFLICT SOCIETY: GAINING LEGITIMACY THROUGH A HOLISTIC REFORM	
Dini Dewi Heniarti	23
MILITARY COURT'S JURISDICTION OVER MILITARY MEMBERS WHO COMMIT GENERAL CRIMES UNDER INDONESIAN MILITARY JUDICIARY SYSTEM IN COMPARISON WITH OTHER COUNTRIES	
Khodr Fakih	24
THE OMBUDSMAN: DIFFERENT TERMINOLOGIES SAME MISSIONS	
Armen Yezekyan	25
THE LEGAL PROCEDURE OF ATTESTATION OF PUBLIC SERVANTS	
Mehmet Akif Büyükbay & Nalan Gülten Akın	26
SÜREÇ ANALİZİ VE SÜREÇ İYİLEŞTİRME: BİR İMALAT FİRMASINDA UYGULAMA	
Kaan YİĞENOĞLU	28
COVID-19 PANDEMİSİ DÖNEMİNDE BLOKZİNCİR TEKNOLOJİSİNİN GIDA TEDARİK ZİNCİRİNDE UYGULANMASI	
Kaan YİĞENOĞLU	30
SANAL TİCARETTE TÜKETİCİ MEMNUNİYETİ	
Murat Kara	32
TÜRK BANKACILIK SEKTÖRÜNDE UYGULANABİLECEK SOSYAL SORUMLULUK KAMPANYASI STRATEJİLERİNİN EKONOMİK ETKİLERİNİN İNCELENMESİ	
Murat Kara	33
ENFLASYONLA MÜCADELE KAPSAMINDA TÜRKİYE'DE ZİNCİR MARKETLERDE UYGULANABİLECEK PAZARLAMA KARMASI STRATEJİLERİ	
Adem Güler & Mahmut Akın	34
İŞLETMELERDE PERSONELİN, PSİKOLOJİK SERMAYE, ÖRGÜTSEL MUHALEFET VE YARATICI KATKILARI ARASINDAKİ İLİŞKİLER	
Turhan MOÇ	35
İŞ YAŞAMINDA YALNIZLAŞMA İLE ÖRGÜTSEL ÖZDEŞLEŞME ARASINDAKİ İLİŞKİ. AKADEMİSYENLER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA.	
Mehmet Şimşek	36
GİRESUN'DA API TURİZM OLANAKLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME	
Snigdha Kuriyal & Prateek Kumar Dinkar & Payal	38
MUSLIM WOMEN: EMERGING FRAMEWORK OF RIGHTS	
Osman Zahid ÇİFÇİ & Yusuf Şahin	39
A VICIOUS CIRCLE IN PHILOSOPHY ARRIVED DESTINATION: NEO-SOPHISM	
Hatice Cansu Gökdemir	

2002 – 2015 YILLARI ARASINDA TÜRKİYE CUMHURİYETİ DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI'NIN SAHRAALTI AFRİKA DENEYİMİ Zehra Çubukcu & Önder Kutlu	41
NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS AND PARTICIPATION IN LOCAL PUBLIC POLICIES Fettah KAYRA	43
KAMU ÖZEL İŞBİRLİKLERİ: KURUMSAL MANTIK VE MEŞRUIYET KAVRAMLARI TEMELİNDE BİR DEĞERLENDİRME Lobna JABER	45
İSLAM HUKUKUNA GÖRE VAKIFLAR YOLUYLA İŞSİZLİK SORUNUNU ÇÖZME YOLLARI ÜZERİNE BAZI GÖRÜŞLER Kübra KULAKLIKAYA	46
SOSYOLOJİK YÖNÜYLE DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA: MUŞ İLİ ÖRNEĞİ Kübra KULAKLIKAYA	47
COVID 19 KAMU SPOTLARINDA KULLANILAN İKNA YÖNTEMLERİ EARL JONES G. MUICO	49
STRATEGIC INVENTORY FOR LANGUAGE LEARNING AMONG SECOND LANGUAGE LEARNERS Ünsal SEVİNDİK & Beyza Merve AKGÜL & Tebessüm DURHAN AYYILDIZ & Suat KARAKÜÇÜK	51
ELİT SPORCULARDA BOŞ ZAMAN EĞİTİMİ VE REKREASYON FAYDA DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ Məmmədova Əsmətəxanım Bəyəhməd qızı	52
NİZAMİ GƏNCƏVİ "XƏMSƏ"SİNDƏ BƏDİİ XİTAB Eyüp ACAR	54
ORTAÖĞRETİM BRANŞ ÖĞRETMENLERİNİN İŞ STRESİ İŞ VE YAŞAM DOYUM DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI Murat YILMAZ & Esra BAYRAK AYAŞ	56
SPORCU ÖĞRENCİLERİN SPORDA SÖYLENTİ DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ Sevinc SADIQOVA	57
QƏRBİ AZƏRBAYCAN ŞİVƏLƏRİNDƏ İSMİN HALLARININ ƏVƏZLƏNMƏSİ Səminə Sabir qızı Abdullayeva	59
AZƏRBAYCAN ŞİFAHİ DİLİNİN NORMALARI Mehmet Alpdoğan ERCİŞ	61
GIUSEPPE ARCİMBOLDO VE SALVADOR DALÍ ARASINDAKİ RESİMSSEL ÜSLUP BENZERLİĞİ Mehmet Alpdoğan ERCİŞ	63
TÜRKİYEDEKİ ÇAĞDAŞ DIŞAVURMCU İFADE DE: BAHRİ GENÇ ÖRNEĞİ Seda Balkan & Çınla Şeker	65
MİTOLOJİK AMBALAJ TASARIMLARINDA BİÇİM VE İÇERİK: NIKE	67

İshak KÜÇÜKYILDIZ	69
ESKİ ÇAĞ'DA KAFKASYA MADENCİLİĞİNİN GELİŞİMİ VE ARTVİN Minara GULİYEVA	70
ŞAMAN VE ALEVİ TÖREN KIYAFETLERİNDEKİ MİTOLOJİK MOTİFLER VE POSTMODERN GİYİM MODASINDA KULLANIMI Gulana Aliyeva,	71
ARCHAEOLOGICAL MONUMENTS OF KHOJAVEND REGION OF AZERBAIJAN HƏSƏNOVA KÖNÜL	72
LAÇIN LAYLA VƏ OXŞAMALARINDA ETNOQRAFİZMLƏR Sevda Abbasova & Pəri Paşayeva	74
YUXARI SİNİF ŞAGİRDlərİNDƏ NİTQ MƏDƏNİYYƏTİNİN FORMALAŞDIRILMASI Nəsirova Fidan Yaqub qızı	76
“MUNİSNAMƏ” - UŞAQ ƏDƏBİYYATININ ZƏNGİNLƏŞMƏSİNƏ XİDMƏT EDƏN ƏDƏBİ ABİDƏ Asma Mehan	77
PUBLIC SQUARES AND THEIR POTENTIAL FOR SOCIAL INTERACTIONS: A CASE STUDY OF HISTORICAL PUBLIC SQUARES IN TEHRAN M. Aminu Sanda & K. Ewontumah	78
ORGANIZATIONAL INVOLVEMENT AND EMPLOYEES' CONSUMPTION OF NEW WORK PRACTICES IN STATE-OWNED ENTERPRISES: THE GHANAİAN CASE Yesuselvi Manickam & Tan Soon Chin	79
ASSESSMENT ON COMMUNICATION STUDENTS' INTERNSHIP PERFORMANCES FROM THE EMPLOYERS' PERSPECTIVE Majeed Mohammed Midhin & Clare Finburgh	80
TOM STOPPARD: THE AMORALITY OF THE ARTIST Ahmed Usman Egye & Hamza Muhammad	81
ANALYSIS OF POVERTY REDUCTION STRATEGIES AS MECHANISM FOR DEVELOPMENT IN NIGERIA FROM 1999-2014 Nino Abesadze & Marine Mindorashvili & Nino Paresashvili	82
INVESTIGATION OF THE MAIN TRENDS OF TOURIST EXPENSES IN GEORGIA Samia Ait Ali Yahia	83
ANALYSIS OF STELES WITH LIBYAN INSCRIPTIONS OF GRANDE KABYLIA, ALGERIA Sayantan Khanra & Rojers P. Joseph	84
ADOPTION AND DIFFUSION OF E-GOVERNMENT SERVICES IN INDIA: THE IMPACT OF USER DEMOGRAPHICS AND SERVICE QUALITY Naeem Ahmed	85
SOCIAL WORK PRACTICE TO LABOUR WELFARE: A PROPOSED MODEL OF FIELD WORK PRACTICUM AND ROLE OF SOCIAL WORKER IN INDIA Mona Salah El-Din Hassanein	

FROM VICTIM TO ETHICAL AGENT: OSCAR WILDE'S THE BALLAD OF READING GAOL AS POST-TRAUMATIC WRITING	86
A. Gagat-Matula	
FAMILY RELATIONSHIPS AND COPING WITH THE STRESS OF YOUNG PEOPLE FROM MIGRANT FAMILIES WITH CEREBRAL PALSY	87
Abdulkareem Hussein Bibire	
JOB SATISFACTION AND MOTIVATION AS PREDICTORS OF LECTURERS' EFFECTIVENESS IN NIGERIA POLICE ACADEMY	88
Mohamed M. Elsherbiny	
THE EFFECTIVENESS OF COGNITIVE BEHAVIOURAL INTERVENTION IN ALLEVIATING SOCIAL AVOIDANCE FOR BLIND STUDENTS	89
Asif Ali & Daud Salim Faruque	
A QUASI-SYSTEMATIC REVIEW ON EFFECTIVENESS OF SOCIAL AND CULTURAL SUSTAINABILITY PRACTICES IN BUILT ENVIRONMENT	90
Vesile Evrim & Aliyu Awwal	
EFFECT OF PERSONALITY TRAITS ON CLASSIFICATION OF POLITICAL ORIENTATION	91
AKM Rezaul Karim & Tania Sharafat & Abu Yusuf Mahmud	
COGNITIVE EMOTION REGULATION IN CHILDREN IS ATTRIBUTABLE TO PARENTING STYLE, NOT TO FAMILY TYPE AND CHILD'S GENDER	93
Asmita Shukla & Soma Parija	
IMPACT OF PERSONALITY AND LONELINESS ON LIFE: ROLE OF ONLINE FLOW EXPERIENCES	94
Sheila Marie G. Hocson	
CAREER COUNSELING PROGRAM FOR THE PSYCHOLOGICAL WELL-BEING OF FRESHMEN UNIVERSITY STUDENTS	95
Nurkan YILMAZ	
MERKEZİ SÜTUN BÖLGE ANTRENMANLARININ SEÇİLMİŞ BAZI BİYOMOTOR YETİLER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN İNCELENMESİ	96
Nurkan YILMAZ	
ANTRENE EDİLMİŞ CORE BÖLGESİNİN KUVVETTE DAYANIKLILIK PERFORMANSI ÜZERİNE ETKİLERİNİN İNCELENMESİ	98

OKUL MÜDÜRLERİNİN SOSYAL ADALET LİDERLİĞİ SERGİLEME DURUMLARININ İNCELENMESİ

Doç. Dr. Ömer ÇALIŞKAN

Yozgat Bozok Üniversitesi
0000-0001-9569-6431

ÖZET

Eğitimde alanının önemli çalışma konularından birisi de sosyal adalet kavramı olarak öne çıkmaktadır (Bell, 2016; Grant, 2016; Kondakçı vd., 2016; Sleeter, 2013). İlgili kavramın, okul yöneticileri açısından ele alınma biçimi ise sosyal adalet liderliği olarak ifade edilmiştir. Sosyal adalet liderliğinin yeterli derecede sergilendiği okullarda tüm bireyler için, özellikle de dezavantajlı gruplar (sosyo-ekonomik imkânları kısıtlı olan öğrenciler, kaynaştırma öğrencileri, engelli öğrenciler, dezavantajlı öğrenciler, mülteci öğrenciler vb.) için eğitim ortamı daha iyi hale gelmektedir (Dantley ve Tillman, 2006; Theoharis, 2009). Bu bakımdan sosyal adalet liderliği kavramı, eğitim örgütleri bağlamında ve yöneticiler açısından son yıllarda yoğun biçimde çalışılan konulardan biri olmuştur. Ülkemizde okullar arası ekonomik ve sosyal farklılaşma göz önüne alındığında, bu konun çalışılmasının önemi ortaya çıkmaktadır.

Alan yazında sosyal adalet liderliği çalışmaları incelendiğinde kavramın farklı bakış açıları ile ele alındığı anlaşılmaktadır (Berkovich, 2014; Furman, 2012) çünkü sosyal adalet liderliğine ilişkin çalışmalarda sosyal adalet kavramı oldukça geniş bir kapsama (Örn., sosyo-ekonomik imkânları kısıtlı olan öğrenciler, kaynaştırma öğrencileri, engelli öğrenciler, dezavantajlı öğrenciler, mülteci öğrenciler vb.) sahiptir ve dolayısıyla ortak bir çerçeve tam olarak belirlenmemiştir. Bu çalışma kapsamında ise Bronfenbrenner (1976)'ün eğitim ekolojisi bakış açısı çerçevesinde ele alınacaktır. Bronfenbrenner (1976) eğitim sistemini iç içe geçmiş 5 katman ile ifade eder. Bu katmanlar sırasıyla mikrosistem (birey, aile, öğrenci, akranlar), mesosistem (mikrosistem bileşenlerinin etkileşimi), egzosistem (eğitim politikaları, medya), makro-sistem (toplumsal değerler) ve kronosistem (sosyo-tarihsel düzen). Bronfenbrenner (1976) bu katmanların eğitim sistemi üzerinde çeşitli etkilere sahip olduğunu öne sürer. Buradan hareketle, sosyal adalet liderliği ve eğitim ilişkisi de bu katmanlar çerçevesinde ele alınabilir çünkü sosyal adalet adına ele alınan bir konu; örneğin sosyo-ekonomik imkânları kısıtlı olan öğrenciler, bu katmanların ciddi biçimde etkisi altındadırlar ve bu katmanların her biri sosyal adaletin sağlanması anlamında önemli rollere sahiptir. Bu anlamda, sosyal adalet liderliği kavramını Bronfenbrenner (1976)'ın ortaya attığı beş katmanlı sistemler çerçevesi üzerinden ele almak Türk Eğitim Sistemi içerisinde okul müdürlerinin sosyal adalet liderliği sergileyebilme durumlarını ortaya koyma açısından önemli bir yere sahiptir.

Bu çalışmanın amacı, Yozgat'ta görev yapmakta olan okul müdürlerinin sosyal adalet liderliği sergileme düzeylerini incelemektir. Araştırmanın gerçekleştirilmesinde nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması tercih edilmiştir (Creswell ve Porth, 2016). Bu kapsamda, ilköğretim, ortaokul ve lise düzeyindeki devlet okullarında görev yapmakta olan 10 müdür ile birebir görüşme gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından

hazırlanan yarı-yapılandırılmış görüşme soruları kullanılmıştır. Çalışmanın gerçekleştirilmesine ilişkin Yozgat Bozok Üniversitesi Etik Komisyonu'ndan gerekli izin alınmıştır ve sonrasında Yozgat Milli Eğitim Müdürlüğü'nden de uygulama izni alınmıştır. Yapılan görüşme kayıtları yazıya dökülmüş ve sonrasında içerik analizi yapılmıştır. Verilerin analiz edilmesi için Nvivo 12 paket programı kullanılmıştır.

Elde edilen bulgulara göre, okul müdürlerinin sosyal adalet liderliğinin uygulanmasına ilişkin önemli tespitlerinin olduğu gözlemlenmiştir. Okul müdürleri, okullarında sosyal adaleti sağlama adına ne gibi uğraş sergilediklerini çeşitli örneklerle anlatmışlardır. Bu örneklerden yola çıkarak, eğitim sisteminin farklı bileşenlerinin sosyal adaleti sağlama uğraşlarına olumlu ve olumsuz etkileri ele alınmıştır. Bu anlamda, Bronfenbrenner (1976)'un beş çerçevesi (mikro-sistem, mesosistem, egzosistem, makro-sistem ve kronosistem) eğitim sistemini etkileyen ve dolayısıyla da müdürlerin sosyal adalet uygulamalarını/uğraşlarını etkileyen bileşenler olarak değerlendirilmiştir. İlgili bileşenlerin, müdürlerin sosyal adaleti sağlama adına kendilerini ve okul sistemini nasıl etkilediğini aşağıdaki başlıklar etrafında ele alınmıştır. 1) *Mikrosistem ve Sosyal Adalet Liderliği*: Okul müdürleri, sosyal adaletle ilişkin uygulamalarında mikro-sistem içerisinde yapabildiklerini özetle şu şekilde açıklamışlardır. Okul içinde dezavantajlı gruplar ile diğer öğrenciler arası uyumu sağlamak adına dezavantajlı grupları çeşitli şekillerde öğretmenler, diğer öğrenciler ve aileler tarafından desteklediğini ifade etmişlerdir. Bu açıdan, mikrosistem müdürlerin yetki açısından çok sorun yaşamadığı ve etkide bulunabildiği bir eğitim katmanı olarak değerlendirilmiştir. 2) *Mesosistem ve Sosyal Adalet Liderliği*: Bu katmana ilişki olarak, yakın çevre etkileşimi ve sosyal adalet uygulamaları açısından müdürlerin mesosistemde, mikrosisteme benzer biçimde bir etkiye sahip olduğu gözlemlenmiştir. Örneğin, müdürlerin büyük bir kısmı okullarındaki sosyal adaleti iyileştirme adına çevre (sivil toplum kuruluşları, hayırseverler) ile yakın ilişki içerisinde olduğunu belirtmişlerdir fakat bazı müdürler ise okulun dışındaki etkileyici unsurlara müdahale etme imkanlarının olmadığını ifade etmiştir. 3) *Egzosistem ve Sosyal Adalet Liderliği*: Bu katmana ilişkin olarak, müdürler zorlandıklarını ve kendilerini aşan bir eğitim bileşeni olarak egzosistemin eğitim politikaları ve ulusal politikalar gibi başlıkları barındırdığından, sosyal adaleti sağlamada yetkilerinin ve imkanlarının sınırlı olduğunu vurgulamışlardır. 4) *Makrosistem ve Sosyal Adalet Liderliği*: Bu katman için okul müdürleri, egzosisteme benzer biçimde yetkilerinin sınırlı olduğunu vurgulamış ve sosyal adaletle ilişkin politikaların ancak toplumsal ön yargılarla mücadele ve dezavantajlı gruplara ilişkin sorunların toplumsal düzeyde ele alınması ile aşılabileceğini vurgulamışlardır. Ayrıca, Türk toplumuna ilişkin bazı olumlu toplumsal değerlerin (yardımseverlik, hoşgörü, vb) sosyal adaletle katkısının bulunduğunu ve okul ikliminde de bunun hissedildiğini çeşitli örneklerle ifade etmişlerdir. 5) *Kronosistem ve Sosyal Adalet Liderliği*: Okul müdürleri, bu katmana ilişkin görüşlerinde ise egzosistem ve makrosistemde olduğu gibi yetkilerinin sınırlı olduğunu ve eğitime ilişkin etkileri bağlamında makro düzeyde politika yapımcıların etkili olduğunu vurgulamışlardır.

Bulgulardan da anlaşılabileceği üzere, eğitim sistemi iç içe geçmiş farklı katmanlardan etkilenmektedir. Bu açıdan, okul müdürlerinin sosyal adaleti sağlama adına uğraşları bu katmanların eğitimin geneline olan etkisinden bağımsız düşünülemez. Kısacası, okul müdürlerinin okullarda sosyal adaleti iyileştirme adına atacağı adımların bu katmanları oluşturan bileşenler tarafından da desteklenmesi önem arz etmektedir; aksi takdirde, okul

müdürlerinin sınırlı yetkileri ve yoğun iş yükleri ile sosyal adaleti sağlamada yetersiz kalması olasıdır.

Anahtar Kelimeler : Sosyal Adalet Liderliği, Okul Müdürleri, Dezavantajlı Öğrenciler, Eğitim Yönetimi

KAYNAKÇA

- Bell, L. A. (2016). Theoretical foundations of social justice education. In M. Adams & L. A. Bell (Eds.), Teaching for diversity and social justice (pp. 1–26). Routledge.
- Berkovich, I. (2014). A socio-ecological framework of social justice leadership in education. *Journal of Educational Administration*, 52(3), 282–309. <https://doi.org/10.1108/JEA-12-2012-0131>
- Bronfenbrenner, U. (1976). The experimental ecology of education. *Educational Researcher*, 5(9), 5–15. <https://doi.org/10.3102/0013189X005009005>
- Creswell, J. W., & Porth, C. N. (2016). Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches. Sage.
- Dantley, M., & Tillman, L. (2006). Social justice and moral transformative leadership. In C. Marshall & M. Oliva (Eds.), Leadership for social justice: Making revolutions in education (pp. 16–30). Pearson Publishing.
- Grant, C. A. (2016). Depoliticization of the language of social justice, multiculturalism, and multicultural education. *Multicultural Education Review*, 8(1), 1–13. <https://doi.org/10.1080/2005615X.2015.1133175>
- Kondaçlı, Y., Kurtay, M. Z., Oldaç, Y. İ., & Şenay, H. H. (2016). Türkiye’de okul müdürlerinin sosyal adalet rolleri. *Eğitim yönetimi araştırmaları içinde (ss. 353-361)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Sleeter, C. (2013). Teaching for social justice in multicultural classrooms. *Multicultural Education Review*, 5(2), 1–19. <https://doi.org/10.1080/2005615X.2013.11102900>
- Theoharis, G. (2007). Social justice educational leaders and resistance: Toward a theory of social justice leadership. *Educational Administration Quarterly*, 43(2), 221–258. <https://doi.org/10.1177/0013161X06293717>

TEŞEKKÜR

Bu çalışma, Yozgat Bozok Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından sayı numaralı [ID: 215. Proje Kodu: 6602a-EĞT/20-405] Bilimsel Araştırma Projesi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Desteklerinden dolayı Yozgat Bozok Üniversitesi’ne ve Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi’ne teşekkürlerimi sunarım.

TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN KULLANIMI**Doç. Dr. Abdulkadir KIRBAŞ**[https://orcid.org/ 0000-0001-9846-0256](https://orcid.org/0000-0001-9846-0256)**Bahadır KAYGUSUZ**[https://orcid.org/ 0000-0003-4360-9214](https://orcid.org/0000-0003-4360-9214)**ÖZET**

Günümüz dünyasında teknolojinin hızla gelişmesi internet ve bilgisayar kullanımının yaygın hâle gelmesi bilimsel bilginin hızlı bir biçimde artmasına aynı zamanda da bilgiye ulaşmada bireylere önemli katkılar sağlamıştır. Giderek dijitalleşen dünyada bilgisayar ve internet kullanımı birey hayatının neredeyse tamamına yakın bir bölümüne egemen olmuş ve bireyin gerek bireysel gerek sosyal gerekse akademik dünyasında önemli değişikliklere yol açmış ve birey hayatına önemli olanaklar sunmuştur. Bilişim teknolojileri alanındaki ilerlemeler bireyin eğitim- öğretim hayatına da önemli imkanlar ve avantajlar getirmiştir. Bilişim teknolojilerinin eğitim-öğretim alanına getirdiği en önemli avantajlardan birisi de şüphesiz akıllı tahta uygulamalarıdır.

1991 yılında David Martin ve Nancy Knowlton tarafından icat edilen akıllı tahta, ülkemizde Kasım 2010'da "FATİH Projesi" adıyla eğitim ve öğretim sistemine dahil olmuş ve uygulanmaya başlanmıştır. İçerik ve donanımsal olarak ileri teknolojik özelliklere sahip olan akıllı tahtanın yani alan yazındaki adıyla etkileşimli tahtanın, beyaz tahta ya da geçmişten günümüze kadar varlığını sürdüren kara tahtaya kıyasla öğretmenler ve öğrenciler için birçok olumlu yönü bulunmaktadır. Akıllı tahtanın eğitim ve öğretim sistemimize girişi teknoloji temelli öğrenme sürecini daha etkin hâle getirmiştir. Bu durum da akıllı tahtanın materyal ve görsel sunum açısından pratik özelliklere sahip olma gerçeğiyle bir araya gelince süreç öğrenciler için daha ilgi çekici hâle gelmiştir. Akıllı tahta öğretmenler için de ilk uygulanmaya başladığı süreçte kullanım açısından bazı olumsuz durumlar ortaya çıksa da öğretmenlere verilen hizmet içi eğitimlerle bu sorun ortadan kaldırılmıştır. Akıllı tahtalar öğrencinin derse olan dikkatini çekme, öğrenilen konuya odaklanma ve motivasyonu artırma, bilgilere hızlı erişilebilirlik vb. açılardan avantajlar sağlamaktadır. Bu çalışmada akıllı tahtanın tarihsel süreci, teknik özellikleri, öğrenciler ve öğretmenler için oluşturduğu olumlu/olumsuz durumlar ele alınmış, akıllı tahtanın eğitim-öğretim faaliyetlerinde özellikle de Türkçe eğitimi ve öğretiminde uygulama süreci ilgili değerlendirmelerde bulunulmuş ve bu konuyla ilgili çalışan araştırmacılar için birtakım öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilişim Teknolojileri, Etkileşimli Tahta, FATİH Projesi, Türkçe Öğretimi.

TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİ**Bahadır KAYGUSUZ**[https://orcid.org/ 0000-0003-4360-9214](https://orcid.org/0000-0003-4360-9214)**Doç. Dr. Abdulkadir KIRBAŞ**[https://orcid.org/ 0000-0001-9846-0256](https://orcid.org/0000-0001-9846-0256)**ÖZET**

Bu çalışmada ülkemizde ve tüm dünyada önemi giderek artan “uzaktan eğitim” irdelenmeye çalışılacaktır. Uzaktan eğitimin dünyada ne zaman başladığı ne anlama geldiği üzerinde durularak bu sürecin ülkemizdeki yansımaları incelenmiştir. Ayrıca uzaktan eğitimin avantajları ve dezavantajları anlatılarak, öğrencilerin teknolojiyi kullanma becerileri ve uzaktan eğitimin öğrenciler üzerindeki etkileri de ortaya konmuştur.

Uzaktan eğitimin başlangıcı eskilere dayanmasına rağmen 2019 yılında başlayan ve tüm dünyada görülen COVID-19 pandemisi ile birlikte önemi giderek artmıştır. Yüz yüze eğitime ara verilmesi ile öğrenci-öğretmen ilişkisi dijital platform üzerinden sağlanmıştır. Öğrenciler öğretmenleri ve arkadaşları ile bu bağlamda iletişim kurdular ve eğitim faaliyetlerini bu platformdan devam ettirdiler.

İçinde bulunduğumuz yüzyıl, bizlere bilgiye erişim konusunda büyük kolaylıklar sağlamış, uzağı yakın hale getirerek bilgiyi elde etme konusunda sınırları ortadan kaldırmıştır. İnternet adı verilen dijital platform dünyanın her yerindeki bilgiye ulaşma imkânı sağlamıştır. Bu faaliyetler uzaktan eğitim olarak isimlendirilmektedir.

Bilişim teknolojisinin gelişmesi sonucunda oluşan internet teknolojisinin eğitimde kullanılması internete bağlı ve internet tabanlı eğitim kavramını ortaya çıkarmıştır. İnternet (web) tabanlı eğitim, mekân ve zaman kısıtlamasını ortadan kaldırmış, her yerde ve her zaman eğitimi mümkün kılmıştır.

Salgın döneminde, günümüzde eğitim alanında bulunduğumuz çağın ilerisinde ve tüm dünyaya eğitim alanında rol model olan ABD, Kanada, Finlandiya gibi dünyanın farklı ülkeleri de teknolojik gelişmeler ışığında eğitim sistemlerini değiştirmiş çağın ihtiyaçlarına uygun ve bilişim alanındaki gelişmelere paralel olarak eğitim sistemlerini güncelleştirmiş; eğitim-

öğretim faaliyetlerini bilişim teknolojilerine göre yeniden dizayn etmiştir. Bu doğrultuda, salgın döneminde gelişmiş ülkeler yüz yüze eğitim fırsatı bulamayan her kademedeki öğrenciler için eğitimde fırsat eşitsizliğini ve ortaya çıkabilecek farklılıkları ortadan kaldırmak amacıyla, Finlandiya-Edu.fi Portekiz-Skool.pt, Avustralya-Scootle, ABD-Khan Academy, Malezya-Frog VLE, Arjantin-Educ.ar vb. dijital platformlar oluşturulmuştur. Ülkemizde bu değişime yabancı kalmamış salgın sürecinin başlamasıyla eğitim-öğretim faaliyetlerinde dijital ortama ve uzaktan eğitime hızlı bir biçimde geçmiştir. Bu bağlamda ülkemizde EBA TV, Morpa Kampüs, Dyned ve Vitamin gibi dijital eğitim platformları geliştirmiş ve başarıyla uygulamaya koymuştur.

Anahtar Sözcükler: Uzaktan eğitim, , Ülkemizde uzaktan eğitim, Türkçe öğretimi.

ÇOCUKLARA YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE DOKÜMAN SEÇİMİ: CHARLES PERRAULT'UN ÇİZMELİ KEDİ MASALI ÜZERİNDEN HEDEF KÜLTÜR AKTARIMI VE EVRENSEL DEĞERLER GELİŞİMİ TEMALİ BİR İNCELEME

Dr. Öğretim Üyesi Gizem Köşker

Anadolu Üniversitesi

– ORCID ID- 0000-0002-0115-9756

ÖZET

Bir yabancı dilin doğru ve kalıcı öğreniminde yaş çok önemli bir etkidir. Yabancı dil kişinin hayatına ne kadar erken yaşta dahil olursa, bu kişi söz konusu dili çok daha etkin kullanır. Erken yaşta dil öğretiminde, çocuğun ana dili edinimiyle beraber ilerleyen ikinci dil öğrenimi süreci, zihinsel gelişimine de katkı sağlamaktadır. Bu nedenle son yıllarda yabancı dil öğretimine başlangıç yaşı oldukça küçük yaşlara kadar düşmüştür. Çocuk söz konusu olduğunda, motivasyonu sağlamak için izlenebilecek en etkili yol, onu doğal ihtiyaçları göz önünde bulundurularak planlanan eğlenceli etkinlikler aracılığıyla dil öğrenimine yönlendirmektir. Bu açıdan bakıldığında erken yaşta yabancı dil öğretiminde tercih edilecek doküman seçimi bir kat daha önem kazanmaktadır. Edebi bir tür olan masallar bu açıdan hedef kitlenin çocuklar olduğu dil dersleri için oldukça işlevseldir. Masal öncelikle ait olduğu toplumu yansıtan bir ayna görevindedir. Söz konusu topluma ait farklı kültürel öğeler üzerinden kültürel aktarım sağlar. Çocuk masalda gördükleri ile kendi yaşantısı arasında bir bağ kurar. Bu bağ kendi kültürüne dışarıdan bakabilmesine zemin hazırlar. Diğer yandan masal içeriğiyle farklılıklara karşı saygı ve hoşgörü gibi temel evrensel değerlerin oluşmasında çok etkilidir. Bu çerçevede bir çocuğun küçük yaşta kazandığı sevgi, saygı, hoşgörü gibi değerlerin yabancı dil öğrenimine etkisi yadsınamayacak kadar büyüktür. Bu çalışmanın amacı çocuklara yabancı dil öğretiminde kullanılan edebi bir tür olan masallar arasında, ünlü Fransız yazar Charles Perrault'un günümüzde birçok dile çevrilmiş olan klasik eseri Çizmeli Kedi masalını, hedef kültür aktarımı ve evrensel değerler gelişimi açısından incelemektir. Çalışmada yöntem olarak doküman incelemesinden yararlanılmıştır. Çalışma sonunda erken yaşta yabancı dil öğretiminde doküman seçiminde masallardan yararlanılmasının çocuğun dünya görüşünün olumlu anlamda şekillenmesine önemli katkıları olduğu ortaya çıkmıştır. Hayvan ve doğa sevgisi, iyi kötü ayrımı, hoşgörü, yardımseverlik, dostluk gibi manevi ve evrensel değerlerin yerleşmesini

sağladığı tespit edilmiştir. Diğer yandan masallar çocuğun dilini öğrendiği toplumu keşfetmesi ve hedef kültürle etkileşime girmesi için son derece elverişli bir ortam sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çocuklara yabancı dil öğretimi, kültürel aktarım, evrensel değerler gelişimi, masallar

**FİRUDİN BƏY KÖÇƏRLİ və AZƏRBAYCAN ƏDƏBİYYATININ
TƏDRİSİ MƏSƏLƏLƏRİ****Nazilə Abdullazadə**pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru, dosent
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji UniversitetiORCID No: <https://orcid.org/0000-0002-1829-7178>

Görkəmli ədəbiyyatşünas-alim, tanınmış maarifpərvər, publisist-yazıçı, pedaqoq Firudin bəy Köçərlinin ədəbiyyat tarixində müstəsna xidmətləri və yeri vardır.

F.Köçərli ömrünün 40 ilə yaxın bir zamanını xalqın maariflənməsinə və tərəqqisinə həsr etmişdir. Ədəbiyyatşünas alimin elmi-pedaqoji fəaliyyəti Azərbaycan tarixində millətin, milli şüurun təşəkkül etdiyi dövrə təsadüf edir.

Ədib hər şeydən əvvəl, Azərbaycan ədəbiyyatı tarixinə dair ilk əsərin müəllifidir. “Azərbaycan tatarlarının ədəbiyyatı”, 2 cild 4 hissədən ibarət “Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi materialları” əsərləri ədəbiyyat tariximizin ən qiymətli mənbələridir. F.Köçərli ilk dəfə olaraq ədəbiyyatşünaslığı təzkirə, cümg və müntəxəbatlardan xilas etdi. Təzkirələr uzun müddət farsca yazıldığından ora farsca yazan şairlər daxil edilmiş, ana dilində yazanlar kənarda qalmışdı. Firidun bəy Köçərli özünəqədərki təzkirə və məcmuələri, əlyazmaları, divanları çətinliklə də olsa toplamış və bu əsəri ərəsəyə gətirə bilmişdi.

“Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi” əsərində F.Köçərli dövrləşməni coğrafi prinsip, ərazi üzrə aparmış olsa da, ilk dövrləşdirmə kimi əhəmiyyətli dir. Əsərdə müəyyən sənətkarlar yaşadığı dövrə görə deyil, alimin əldə olan öz məlumatlarına əsasən daxil edilmişdir.

Ədəbiyyatın tədrisində dilin saflığını, təmizliyini ədəbiyyatşünas-alim əsas götürürdü. Ehtiyac olmadığı halda, ərəb-fars kəlmələrini dilə qatıb-qarışdırmağı o, səhv sayır, “dil nə qədər açıq, sadə və güşadə olsa, bir o qədər gözəl, göyçək və məqbul olar” deyirdi.

Firidun bəy Köçərlinin ən böyük xidməti təkcə müasirləri deyil, XIX əsr ədəbiyyatı nümayəndələri barəsində də əsaslı məlumatlar verməsidir. Ədəbiyyatı ən qüdrətli bir tərbiyə vasitəsi sayan alim hər bir şairin başlıca arzusunu oxucunun qəlbinə girməkdə, ona təsir göstərməkdə görürdü.

Firidun bəy Köçərli hər bir şair haqqında iftixar, qürur hissi ilə danışır. Ayırı-ayrı sənətkarların həyat yolu və yaradıcılıq səhifələrini çevirdikcə Köçərli milli ədəbiyyatın yaradıcılarını xüsusi qayğı ilə xatırlayır.

F.Köçərli yaradıcılığı boyu ayırı-ayrı sənətkarların əsərləri ilə maraqlanmış, ilkin araşdırmalar aparmışdır. Azərbaycan ədəbiyyatının öyrənilməsi tarixində F.Köçərlinin xidməti əvəzsizdir və bu gün də əhəmiyyətini qoruyub saxlayır. O, folklorun, klassik irsin təcrübəsini öyrənmiş, istər şifahi xalq ədəbiyyatı nümunələrinin, istərsə də yazılı ədəbiyyatın dolğun təhlilini verməyə cəhd etmişdir.

Açar sözlər: ədəbiyyat tarixi, tədris, Firudin bəy Köçərli, folklor, klassik irs.

FIRUDIN BAY KOCHARLI AND TEACHING ISSUES OF AZERBAIJANI LITERATURE

Prominent literary scholar, famous educator, publicist-writer, pedagogue Firudin bey Kocharli has exceptional services and place in the history of literature.

F Kocharli devoted about 40 years of his life to the education and progress of the people. The scientific and pedagogical activity of the literary scholar coincides with the period in the history of Azerbaijan when the nation and national consciousness were formed.

First of all, Firudin bey Kocharli is the author of the first work on the history of Azerbaijani literature. "Literature of Azerbaijani Tatars", "Historical materials of Azerbaijan literature" consisting of 2 volumes and 4 parts are the most valuable sources of our literary history.

F.Kocharli saved literary criticism from tazkir, jung, and muntahabat for the first time. Because the remarks were initially conceived in Persian, poets who wrote in Persian were shown, whereas those who authored in their own tongue were excluded. Kocharli had a tough time gathering his prior comments, collections, manuscripts, and divans, even though he was capable of completing this duty. F.Kocharli developed the chronology on the geographical basis in his book "History of Azerbaijani Literature," which is significant as the first chronology. The artists mentioned in the work are included not on the basis of the period in which they lived, but on the basis of their own knowledge of the scientist. The literary scholar was founded on the purity of language in the teaching of literature. He taken into consideration it incorrect to combine Arabic and Persian phrases into the language while there has been not want for it.

The greatest service of Firudin bey Kocharli is not only his contemporaries. It provides basic information about the representatives of the literature of the XIX century. Considering literature as the most powerful means of education, the scholar puts the main desire of every poet into the heart of the reader, he saw it influencing him. Firidun bey Kocharli is proud of every poet, speaks with pride. As he turns the pages of the lives and works of individual skilful, Kocharli remembers the creators of national literature with special care.

Throughout his career, F.Kocharli was interested in the works of individual skilful, conducted preliminary research. F.Kocharli's service is invaluable in the history of studying Azerbaijani literature and still retains its significance today. He studied the experience of folklore, classical heritage, whether examples of oral folk literature, he also tried to give a detailed analysis of the written literature.

Keywords: history of literature, teaching, Firudin bey Kocharli, folklore, classical heritage.

AZƏRBAYCAN DİALEKTLƏRİNDƏ ARXAİK TÜRK DİLİ ELEMENTLƏRİ

Prof. Hajar Huseynova

Azerbaijan State Pedagogical University, Faculty of Philology,

<https://orcid.org/0000-0002-3223-427X>

Xülasə: Azərbaycan dili qədim dövrlərdən başlayaraq Qafqazda və yaxın Şərqdə ümumi ünsiyyət vasitəsi olmuşdur. Səyyah Adam Olearinin kitabında, Övliya Çələbinin əsərlərində həmin coğrafiyada Azərbaycan-türk dilinin geniş yayıldığına, hətta bu ərazidə yaşayırdıgər xalqların, farsların, ermənilərin, gürcülərin öz dilləri olmasına baxmayaraq, ünsiyyət vasitəsi kimi, azərbaycan dilindən istifadə edirmişlər. Türk dillərinin oğuz qrupuna daxil olan Azərbaycan dilinin şivələrində türk dilinə aid arxaik elementlər qorunub saxlanılır. Hətta çağdaş dövrdə də dialekt və şivələrimizdə işlənən bir çox türkdilli elementlər vardır ki, onlar Türkiyə türkcəsində ədəbi dildə və türkmən, özbək, qaqauz dillərində də işlənməkdədir. Məqalədə həmin sözlərə aid nümunələr göstərilmişdir.

Tarixi mənbələrin məlumatlarına əsasən, hər kəsə məlumdur ki, Azərbaycan xalqının əlifbası bir neçə dəfə dəyişdirilmişdir. Bu cür təzyiqlərə baxmayaraq, Azərbaycan dili formalaşdığı zamandan başlayaraq yerləşdiyi arealda mövcud olan xalqlar arasında kommunikasiya vasitəsi olmuşdur. Hətta demək olar ki, dilimiz Şərq xalqları arasında ünsiyyətə xidmət etmişdir. XX əsrin əvvəllərinə qədər ətrafındakı xalqların dillərinin inkişafına müsbət təsir göstərmişdir. Ö.F.Nemanzadə türk dillərini dünyanın ən gözəl dillərindən biridir. Asan, anlaşqlı olduğu üçün də bu dil bir sıra millətlər arasında ümumi dil kimi işlənməmiş, hətta ermənilər belə, öz danışdıqlarında Azərbaycan dilindən istifadə etmişdilər (13.s.229).

Açar sözlər: dil, tarix, arxaik, ədəbi dil, türk ...

Elements of archaic Turkish language in Azerbaijani dialects

Abstract: The Azerbaijani language has been a common means of communication in the Caucasus and the Middle East since ancient times. In the book of the traveler Adam Oleari, in the works of Evliya Chalabi, the Azerbaijani-Turkish language was widely used in that region, and even though other peoples, Persians, Armenians and Georgians living in this area had their own languages, they used the Azerbaijani language as a means of communication. Archaic elements of the Turkic language are preserved in the dialects of the Azerbaijani language, which belongs to the Oghuz group of Turkic languages. Even in modern times, there are many Turkic-speaking elements used in our

dialects and dialects, which are used in the literary language of Turkish and in Turkmen, Uzbek and Gagauz languages. The article gives examples of these words.

*Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti, filologiya fakültəsi, hacərhusaynova@mail.ru

According to historical sources, everyone knows that the alphabet of the Azerbaijani people has been changed several times. Despite such pressures, the Azerbaijani language has been a means of communication between the peoples living in the area since its formation.

It can even be said that our language has served to communicate between the peoples of the East. Until the beginning of the twentieth century, it had a positive impact on the development of the languages of the surrounding peoples. O.F. Nemanzadeh is one of the most beautiful Turkic languages in the world. Because it is easy to understand, this language was developed as a common language among a number of nations, and even Armenians used the Azerbaijani language in their speech (13.p.229).

Keywords: language, history, archaic, literary language, Turkish ...

Azərbaycan lehçələrində arkaik Türk dilinin unsurları

Özet: Azərbaycan dili, eski çağlardan beri Kafkasya və Ortadoğu'da ortak bir iletişim aracı olmuştur. Seyyah Adam Oleari'nin kitabında Evliya Çelebi'nin eserlerinde Azərbaycan-Türkçesi o bölgede yaygın olarak kullanılmış ve hatta bu bölgede yaşayan diğer halklar, Persler, Ermeniler ve Gürcüler bile Azərbaycan dilini bir dil vasıtası olarak kullanmışlardır. İletişim. Türk dilinin arkaik unsurları, Oğuz Türk dilleri grubuna ait olan Azərbaycan dilinin lehçelerinde korunmaktadır. Modern zamanlarda dahi Türkçenin edebi dilinde ve Türkmence, Özbek ve Gagavuz dillerinde kullanılan lehçe ve lehçelerimizde kullanılan birçok Türkçe konuşan unsur bulunmaktadır. Makale bu kelimelerin örneklerini vermektedir.

Tarihi kaynaklara göre Azərbaycan halkının alfabesinin defalarca değiştirildiğini herkes bilir. Bu baskılara rağmen Azərbaycan dili, kurulduğu günden itibaren bölgede yaşayan halklar arasında bir iletişim aracı olmuştur. Dilimizin Doğu halkları arasında iletişim kurmaya hizmet ettiği bile söylenebilir. Yirminci yüzyılın başlarına kadar çevredeki halkların dillerinin gelişimi üzerinde olumlu bir etkisi oldu. O.F. Nemanzadeh dünyanın en güzel Türk dillerinden biridir. Anlaşılması kolay olduğu için bu dil birçok millet arasında ortak bir dil olarak gelişmiş ve hatta Ermeniler konuşmalarında Azərbaycan dilini kullanmışlardır (13.s.229).

Anahtar Kelimeler: dil, tarih, arkaik, edebi dil, Türkçe...

SOSYO EKONOMİK GÖÇ TABANLI 21. YÜZYIL ANADOLU HALK MÜZİĞİ EVRİLMİŞ MOTİF KÜLTÜRÜ

Uğur Güllü

Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
Geleneksel Türk Müziği Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Özet

Bu çalışma müzik ve kültür sanat ikileminde çalışma, eğitim, ekonomi, yaşam şartlarında yeni arayışlar kısaca daha iyi bir gelecek bağlamında Anadolu müzik kültürünün kaynağı olan köylerini, tarlalarını, sevinçlerini, hüznelerini, yaşam tarzlarını geride bırakarak müzikal belleklerini ve yaşanmışlıklarını yanında büyükşehirlere taşıyan göç olgusuyla tanışmış toplum yapısını anlatmaktadır. Yurt içinde ya da yurt dışında gurbetçi kimlikleriyle göç ve göçmen imgesi üzerinden bir hayat kurmuş; bu kimlikle katıldıkları toplumun sadece ekonomik sınıfına değil müzikal motiflerine, ritimlerine, ezgi yapılarına, çalgısal yapılarına da katılarak zihinlerindeki Anadolu müziği motifleriyle “melez” bir Anadolu müziği yakınsamasına yol açmışlardır. Dünya üzerinde yüzyıllar boyu örneklerine rastladığımız toplulukların yer değiştirmesi ve birbirlerinden etkilenmeleri doğal olarak yeni sanat dallarının ortaya çıkmasına öncü olmuştur. Bununla birlikte sanat dalları içerisinde en çok bilinen tür olan müzik sanatında vokal teknik, enstrüman çeşitliliği, enstrüman çalım tekniği, öğretim ve gelecek nesillere aktarma teknikleri gibi birçok disiplinde toplumsal yakınsamalar etkili olmuştur. Özellikle büyükşehirlere göç olayından sonra büyükşehirlerde kurulan konservatuarlar Anadolu’dan gelen ve kendi kültürünü taşıyan bu genç yapıyı muhafaza ederek yeni müzik kültürleriyle tanıştırmış ve akademik olarak Anadolu müziğindeki yakınsamaların önünü açmıştır. Birinci bölüme baktığımızda sosyal bilimlerde en çok kullanılan veri analizi ile literatür taraması yapılmış, konuyla ilgili yapılmış olan çalışmalar incelenmeye çalışılmıştır. İkinci bölüme geldiğimizde Anadolu kültürünü müziğinin kendi alanında nasıl evrildiği ne tür değişikliklere maruz kaldığı anlatılmıştır. Üçüncü bölümde ise gelinen son noktada ortaya çıkan müziğin halk müziğimizde bilinen tabulardan farklı olarak getirileri, kullanım alanları, kullanılan çalgıları, yeni karakteristik yapıları açıklanmıştır. Sonuç kısmında makalenin içerisindeki kavram ve konular açıklanmış ortaya koyulan bilgiler ışığında işlenmiştir. Son olarak kaynakça kısmı oluşturularak sıralanmış ve çalışma içerisinde yer alan kaynaklar alfabetik sırayla belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anadolu, Göç, Yakınsama, Müzik

Abstract

In this study, a society acquainted with the phenomenon of migration, which carries their musical memories and experiences, as well as their musical memories and experiences, leaving behind their villages, fields, joys, sorrows and lifestyles, which are the source of Anatolian music culture, in the context of work, education, economy, new quests in living conditions in the context of music and art dilemma. describes its structure. He built a life with his expatriate identities at home or abroad, based on the image of immigration and immigrants; With this identity, they joined not only the economic class but also the musical motifs, rhythms, melodic structures and instrumental structures of the society they joined, leading to a “hybrid” Anatolian music convergence with the Anatolian music motifs in their minds. The displacement of communities and their influence on each other, examples of which we have encountered throughout the world for centuries, naturally led to the emergence of new branches of art. However, social convergence has been effective in many disciplines such as vocal technique, instrument diversity, instrument playing technique, teaching and transferring techniques to future generations in the art of music, which is the most well-known genre among the branches of art. Especially after the migration to the metropolitan cities, the conservatories established in the metropolitan cities preserved this young structure that came from Anatolia and carried its own culture, introducing them to new musical cultures and paving the way for convergence in Anatolian music academically. When we look at the first part, the most used data analysis in social sciences and literature review were made and the studies on the subject were tried to be examined. When we come to the second part, it has been explained how the music of Anatolian culture has evolved in its own field and what kind of changes it has been exposed to. In the third chapter, the music that emerged at the last point, different from the taboos known in our folk music, its uses, the instruments used, and the new characteristic structures are explained. In the conclusion part, the concepts and topics in the article are explained and processed in the light of the information revealed. Finally, the bibliography section was created and listed, and the sources included in the study were indicated in alphabetical order.

Key words: Anatolia, Migration, Convergence, Music

XX ƏSRİN TÜRK DİLİ VƏ AZƏRBAYCAN DİLİ KİTABLARINDA SİFƏTİN QURULUŞCA NÖVLƏRİ

ZEYNALOV SƏRDAR

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti,
Filologiya fakültəsi, Müasir Azərbaycan dili
kafedrası.

TEZİS

Tipoloji və genealoji cəhətdən bir-birinə çox yaxın olan türk dilləri qrammatik quruluşlarına və əsas lüğət fondlarına görə də bir-birinin eynini təşkil etməkdədir. Bu dillərin hər birində qrammatik anlayışları ifadə edən terminlər bir-birindən əsaslı surətdə fərqlənsələr də, bu terminlərin ifadə etdiyi anlayışlar eyni dil qrupuna daxil olan leksik və qrammatik vahidlərin eyni məzmununa xidmət etdiklərini sübut edir.

Yazıb nəşrə göndərdiyimiz “XX əsrin Türk dili və Azərbaycan dili kitablarında sifətin quruluşca növləri” adlı məqaləmizdə biz XX əsrdə nəşr olunan həm Türk dili, həm də Azərbaycan dili kitablarında “sifətin quruluşca növləri”ni tədqiqat obyektinə çevirmiş, həmin əsrdə nəşr olunan kitablarda bu termin altında öyrənilən bölmənin iki qardaş xalqların dillərində hansı forma və məzmununda verilməsi nümunələrlə aydınlaşdırılmışdır. Biz məqalədə ilk olaraq A.Von.Gabainin yazıb 1988-ci ildə nəşr etdirdiyi “Eski türkçənin qrameri” kitabına müraciət etmişik. Bu kitabda düzəltmə sifətlərin “İsimden Sıfat yapan Ekler”, “Sıfatlardan türetilənlər” və “Fiilden sıfat yapan ekler” adı altında üç yolla əmələ gəldiyi qeyd olunur.

Sifətlərin quruluşca növləri “Yapılarına görə (əmələ gəlmələrinə, quruluşuna görə- S.Z) görə sıfatlar (Lise 2.səh.33) başlığı altında verilir. Sifətin quruluşca növləri haqqında dərslikdə yazılır: “Sıfatlar yapılarına görə: basit, türemiş, birləşik sıfatlar olaraq qruplaşdırılır.” Basit sıfatlar” haqqında yazılır: “Basit sıfatlar kök durumunda bulunan, yapım eki almamış sıfatlardır: düz yol, kırmızı kazak, sarı zeybek, şampiyon takım, bu ev, üç kişi və s.” Azərbaycan dili qrammatikasında isə bu növ sifətlər sadə sifətlər adlanır.

Azərbaycan türkcəsi ilə Türkiyə türkcəsində sifətlərin quruluşca növlərində dil vahidlərinə baxış tamamilə fərqlidir. Məsələn, Türk dilində sifət kimi qəbul edilib işlədilən “bu” , “üç” kimi leksik vahidlər (bu ev, üç kişi) Azərbaycan dili qrammatikasında tamamilə başqa nitq hissələrinin tərkibində öyrənilir. Türk dilində sadə sifətlərin tərkibinə daxil edilən “bu” sözü Azərbaycan dili qrammatikasında işarə əvəzliyi, “üç” sözü isə miqdar sayı kimi qəbul edilmişdir. Azərbaycan dilində qeyd olunan bu dil vahidlərinə yanaşma çox real və dəqiqdir. Çünki “bu” sözü tamamilə işarə əvəzliyi kimi, “üç” sözü isə kəmiyyət-miqdar bildirdiyi kimi real olaraq “say”ın sırasına daxil edilmişdir.

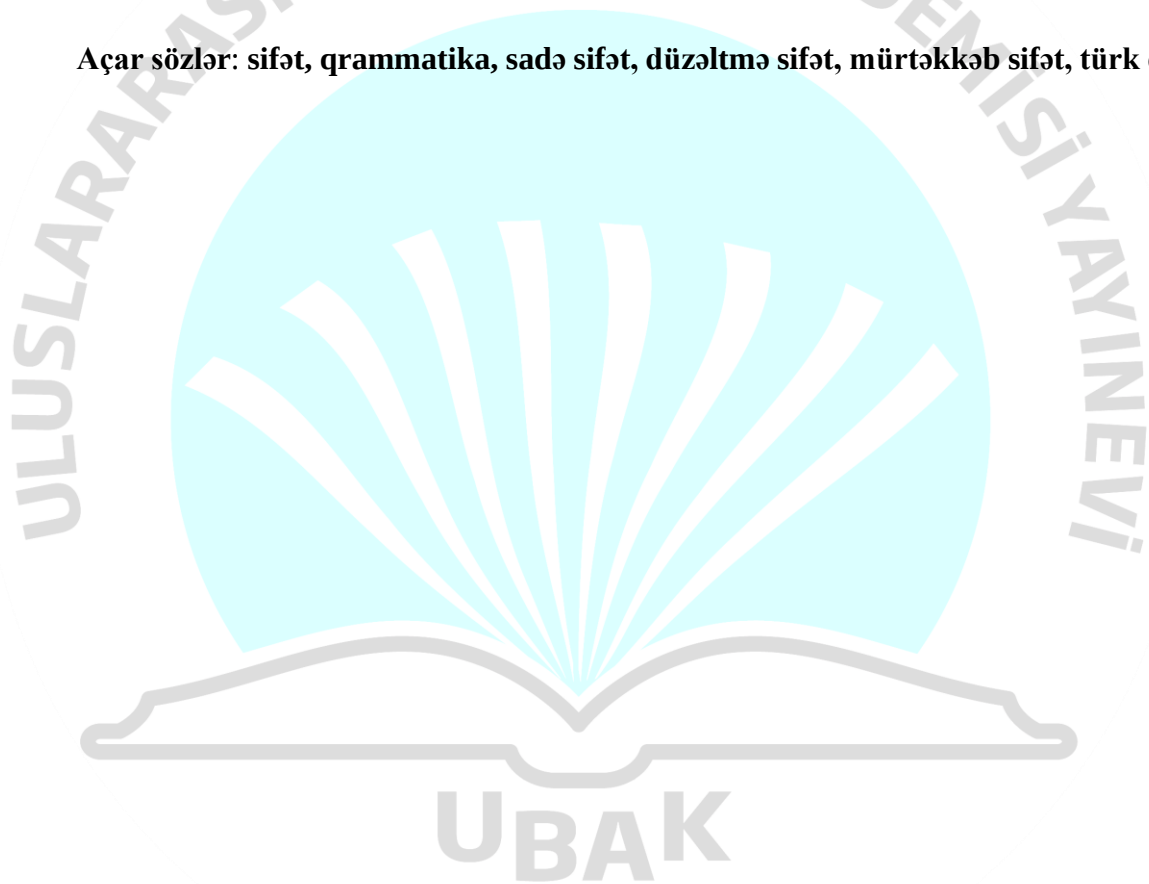
“Sifət” adlanan dil vahidi hər hansı bir nitq hissəsini əvəz etmək vəzifəsindən tamamilə uzaqdır. “Üç” sözünün də əsas vəzifəsi kəmiyyət bildirməkdən ibarətdir. Bu dil vahidi (üç) sifətə xas olan (əlamət, keyfiyyət) xüsusiyyətlərin heç birini bildirmə bilmədiyinə görə, onu sifətlərin sırasına daxil etmək qeyri- mümkündür.

Sifətin quruluşca ikinci növü türk dilində “Türemiş sıfatlar”, Azərbaycan türkcəsində isə düzəltmə sifətlər adlanır. Hər iki dildə işlədilən termin əsl türk sözü ilə ifadə olunmuşdur.

Düzəltmə sifətlərin əmələ gəlmə yolları Türk dilinə nisbətən Azərbaycan türkcəsində daha zəngindir. Türkiyə türkcəsində sifət düzəldən şəkilçilərin 11 növü olduğu halda Azərbaycan türkcəsində bu şəkilçilərin 32 növü qeyd olunur. Sifətin quruluşca üçüncü növü Türk dilində “birleşik sıfatlar”, Azərbaycan dilində isə “mürəkkəb sifətlər” adlanır. Sifətlərin quruluşca bu növü Türk dilində əsl türk sözü ilə adlandırıldığı halda, Azərbaycandilində ərəb dilindən alınmış sözlə (mürəkkəb – S.Z. bir neçə ünsürdən ibarət olan, qurma, düzəldilmiş, (qatışıq-ərəb-fars sözləri lüğəti, səh. 424) ifadə olunmuşdur.

Mənə elə gəlir ki, “Türklər üçün ortağ ünsiyyət dili” (Akademik Tofiq Hacıyev) yolunda çalışıb tər tökən insanların arzusu nə zamansa çin olacaq, ortağ Türk dilinə sahib olan türk xalqları ortağ qrammatika kitablarının yazılıb ortaya çıxmasına da nail olacaqlar. Onda türk dillərinə aid qrammatikalarda olan bu cür fərqli yanaşmalar da aradan qalxacaq və Türk xalqları nə vaxtsa ortağ bir qrammatika dərsliyinin ortaya çıxmasının şahidi olacaqlar.

Açar sözlər: sifət, qrammatika, sadə sifət, düzəltmə sifət, mürəkkəb sifət, türk dili

NEED OF NATIONAL SPACE LEGISLATION FOR SPACE FARING NATIONS**Muhammad Naveed, Yang Caixia**

International School, Beihang University, Beijing, China

Law School, Beihang University, Beijing, China

Abstract:

The need for national space legislation is pivotal, particularly in light of the fact that in recent years space activities have grown immensely both in volume and diversity. Countries are progressively developing capabilities in space exploration and scientific discoveries, market their capabilities to manufacture satellites, provide launch services from their facilities and are looking to privatize and commercialize their space resources. Today, nations are also seeking to comprehend the technological and financial potential of the private sector and are considering to share their financial burdens with them and to limit their exposures to risks, but they are lagging behind in legal framework in this regard. In the perspective of these emerging developments, it is therefore, felt that national space legislation should be enacted with the goal of building and implementing a vibrant and transparent legal framework at the national level to hasten investments and to ensure growth in this capital intensive - highly yield strategic sector. This study looks at (I) the international legal framework that governs space activities; (II) motivation behind making national space laws; and (III) the need for national space legislation. The paper concludes with some recommendations with regards to the conceivable future direction for national space legislation, in particular space empowered sub-areas for countries.

Keywords: International conventions, national legislation, space faring nation, space law.

HUMAN RIGHTS IN ARMED CONFLICTS AND CONSTITUTIONAL LAW**Antonios Maniatis**

Adjunct Assistant Professor of the University of Applied Sciences of Athens and a speaker of the European Union Law master of the University St Klement Ohridski

Abstract:

The main purpose of this paper is to determine the impact of both International Humanitarian Law and anti-piracy International Law on Constitutional Law. International Law is endowed with a rich set of norms on the protection of private individuals in armed conflicts and copes with the diachronic crime of maritime piracy, which may be considered as a private war in the high seas. Constitutional Law has been traditionally geared at two generations of fundamental rights. The paper will aim at answering the question “Which is the profile of 3G constitutional rights, particularly in the light of International Humanitarian Law?”

Keywords: Constitution, Humanitarian International Law, Piracy, 3G fundamental rights.

FORENSIC MEDICAL CAPACITIES OF RESEARCH OF SALIVA STAINS ON PHYSICAL EVIDENCE AFTER WASHING

Saule Mussabekova

Department of Forensic Medicine, Karaganda State Medical University,
Kazakhstan

Abstract:

Recent advances in genetics have allowed increasing acutely the capacities of the formation of reliable evidence in conducting forensic examinations. Thus, traces of biological origin are important sources of information about a crime. Currently, around the world, sexual offenses have increased, and among them are those in which the criminals use various detergents to remove traces of their crime. A feature of modern synthetic detergents is the presence of biological additives - enzymes. Enzymes purposefully destroy stains of biological origin. To study the nature and extent of the impact of modern washing powders on saliva stains on the physical evidence, specially prepared test specimens of different types of tissues to which saliva was applied have been examined. Materials and Methods: Washing machines of famous manufacturers of household appliances have been used with different production characteristics and advertised brands of washing powder for test washing. Over 3,500 experimental samples were tested. After washing, the traces of saliva were identified using modern research methods of forensic medicine. Results: The influence was tested and the dependence of the use of different washing programs, types of washing machines and washing powders in the process of establishing saliva trace and identify of the stains on the physical evidence while washing was revealed. The results of experimental and practical expert studies have shown that in most cases it is not possible to draw the conclusions in the identification of saliva traces on physical evidence after washing. This is a consequence of the effect of biological additives and other additional factors on traces of saliva during washing. Conclusions: On the basis of the results of the study, the feasibility of saliva traces of the stains on physical evidence after washing is established. The use of modern molecular genetic methods makes it possible to partially solve the problems arising in the study of unlaundered evidence. Additional study of physical evidence after washing facilitates detection and investigation of sexual offenses against women and children.

Keywords: Saliva research, modern synthetic detergents, laundry detergents, forensic medicine.

A METHOD TO ENHANCE THE ACCURACY OF DIGITAL FORENSIC IN THE ABSENCE OF SUFFICIENT EVIDENCE IN SAUDI ARABIA

Fahad Alanazi, Andrew Jones

De Montfort University,

Director of the Cyber Security Centre at the University of Hertfordshire and a visiting
Professor at Edith Cowan University

Abstract:

Digital forensics seeks to achieve the successful investigation of digital crimes through obtaining acceptable evidence from digital devices that can be presented in a court of law. Thus, the digital forensics investigation is normally performed through a number of phases in order to achieve the required level of accuracy in the investigation processes. Since 1984 there have been a number of models and frameworks developed to support the digital investigation processes. In this paper, we review a number of the investigation processes that have been produced throughout the years and introduce a proposed digital forensic model which is based on the scope of the Saudi Arabia investigation process. The proposed model has been integrated with existing models for the investigation processes and produced a new phase to deal with a situation where there is initially insufficient evidence.

Keywords: Digital forensics, Process, Metadata, Traceback, Saudi Arabia.

SEXUAL AND GENDER BASED CRIMES IN INTERNATIONAL CRIMINAL LAW: MOVING FORWARDS OR BACKWARDS?

Khadija Ali

Human Rights Lawyer Based In Pakistan With A Special Focus On Legal Advocacy To
Prevent And Address Gender Based Violence

Abstract:

Prosecution of sexual violence in international criminal law requires not only an understanding of the mechanisms employed to prosecute sexual violence but also a critical analysis of the factors facilitating perpetuation of such crimes in armed conflicts. The extrapolations laid out in this essay delve into the jurisprudence of international criminal law pertaining to sexual and gender based violence followed by the core question of this essay – has the entrenchment of sexual violence as international crimes in the Rome Statute been successful to address such violence in armed conflicts?

Keywords: Conflict, Gender, International Criminal Law Sexual Violence.

JUDICIAL INSTITUTIONS IN A POST-CONFLICT SOCIETY: GAINING LEGITIMACY THROUGH A HOLISTIC REFORM

Abdul Salim Amin

PhD Candidate at the Hamburg University, Department of Law, and a Visiting Researcher at
the Max Planck Institute for Public International Law and Comparative Law

Abstract:

This paper focuses on how judiciaries in post-conflict societies can gain legitimacy through reformation. Legitimacy plays a pivotal role in shaping people's behavior to submit to the law and verifies the rightfulness of an organ for taking binding decisions. Among various dynamics, judicial independence, access to justice and behavioral changes of the judicial officials broadly contribute to legitimation of judiciary in general, and the courts in particular. Increasing independence of judiciary through reform limits, inter alia, government interference in judicial issues and protects basic rights of the citizens. Judicial independence does not only matter in institutional terms, individual independence also influences the impartiality and integrity of judges, which can be increased through education and better administration of justice. Finally, access to justice as an intertwined concept both at the legal and moral spectrum of judicial reform avails justice to the citizens and increases the level of public trust and confidence. Efficient legal decisions on fostering such elements through holistic reform create a rule of law atmosphere. Citizens neither accept an illegitimate judiciary nor do they trust its decisions. Lack of such tolerance and confidence deters the rule of law and thus, undermines the democratic development of a society.

Keywords: Legitimacy, judicial reform, judicial independence, access to justice, legal training, informal justice, rule of law.

MILITARY COURT'S JURISDICTION OVER MILITARY MEMBERS WHO COMMIT GENERAL CRIMES UNDER INDONESIAN MILITARY JUDICIARY SYSTEM IN COMPARISON WITH OTHER COUNTRIES

Dini Dewi Heniarti

Bandung Islamic University, Indonesia

Abstract:

The importance of this study is to understand how Indonesian military court asserts its jurisdiction over military members who commit general crimes within the Indonesian military judiciary system in comparison to other countries. This research employs a normative-juridical approach in combination with historical and comparative-juridical approaches. The research specification is analytical-descriptive in nature, i.e. describing or outlining the principles, basic concepts, and norms related to military judiciary system, which are further analyzed within the context of implementation and as the inputs for military justice regulation under the Indonesian legal system. Main data used in this research are secondary data, including primary, secondary and tertiary legal sources. The research focuses on secondary data, while primary data are supplementary in nature. The validity of data is checked using multi-methods commonly known as triangulation, i.e. to reflect the efforts to gain an in-depth understanding of phenomena being studied. Here, the military element is kept intact in the judiciary process with due observance of the Military Criminal Justice System and the Military Command Development Principle. The Indonesian military judiciary jurisdiction over military members committing general crimes is based on national legal system and global development while taking into account the structure, composition and position of military forces within the state structure. Jurisdiction is formulated by setting forth the substantive norm of crimes that are military in nature. At the level of adjudication jurisdiction, the military court has a jurisdiction to adjudicate military personnel who commit general offences. At the level of execution jurisdiction, the military court has a jurisdiction to execute the sentence against military members who have been convicted with a final and binding judgement. Military court's jurisdiction needs to be expanded when the country is in the state of war.

Keywords: Military courts, Jurisdiction, Military members, Military justice system.

THE OMBUDSMAN: DIFFERENT TERMINOLOGIES SAME MISSIONS**Khodr Fakh**

Lebanese American University, Beirut, Lebanon

Abstract:

The Ombudsman is a procedural mechanism that provides a different approach of dispute resolution. The ombudsman primarily deals with specific grievances from the public against governmental injustice and misconduct. The ombudsman theory is considered an important instrument to any democratic government. This is true since it improves the transparency of the governmental activities in a world in which executive power are rising. Many countries have adopted the concept of Ombudsman but under different terminologies. This paper will provide the different types of Ombudsman and the common activities/processes of fulfilling their mandates.

Keywords: Administration, Citizens, Government, Mediator, Ombudsman, Presidential Mediator.

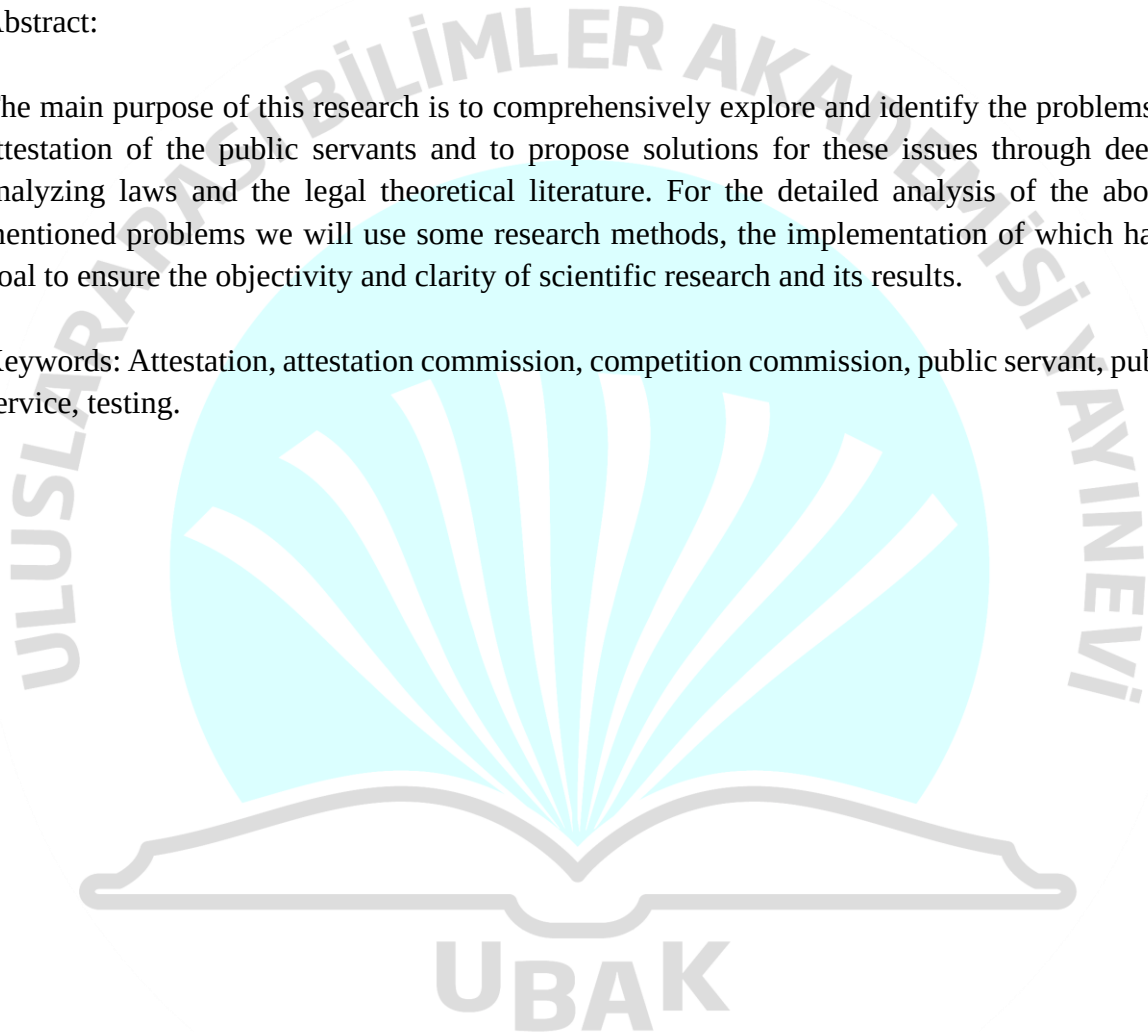
THE LEGAL PROCEDURE OF ATTESTATION OF PUBLIC SERVANTS**Armen Yezekyan**

Associate Professor and the Chairman of the Law Department at the Public Administration
Academy of the Republic of Armenia, RA

Abstract:

The main purpose of this research is to comprehensively explore and identify the problems of attestation of the public servants and to propose solutions for these issues through deeply analyzing laws and the legal theoretical literature. For the detailed analysis of the above-mentioned problems we will use some research methods, the implementation of which has a goal to ensure the objectivity and clarity of scientific research and its results.

Keywords: Attestation, attestation commission, competition commission, public servant, public service, testing.

SÜREÇ ANALİZİ VE SÜREÇ İYİLEŞTİRME: BİR İMALAT FİRMASINDA UYGULAMA

Mehmet Akif Büyükbaş

– 0000-0001-7878-6398

Nalan Gülten Akın

nalan.akin@bozok.edu.tr - 0000-0003-0183-0607

ÖZET

Rekabet koşullarının sürekli değiştiği ortamlarda firmalar hayatta kalabilmek için gelişmelere ve yeniliklere açık olmalıdır. Firmalar hem iç hem de dış süreçleri takip etmeli ve süreçleri dinamik tutmalıdır. Süreçler analiz edilerek, süreç iyileştirme çalışmaları ile firmaların daha kalıcı ve sürdürülebilir olması hedeflenmektedir. Firmalar süreçlerdeki aksaklıklara uygun ve alternatifli çözüm önerileri getirebilmektedir. Bu şekilde maliyetleri azaltarak verimliliği artırmaya yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

Süreç, girdiyi çıktıya dönüştüren işlemlerin bütünüdür. Diğer bir ifadeyle süreç, firmanın ham kaynaklarının işlenerek mal ve hizmete dönüştürülmesi olarak tanımlanabilir. Süreçlerin etkin bir şekilde işleyebilmesi için katma değeri yüksek faaliyetler içermesi gerekmektedir. Süreç analizi, firmanın temel amaçlarına ulaşmak için mevcut süreçlerin en iyi şekilde kullanılması ve verimliliğin en üst seviyeye çıkarılması olarak tanımlanabilir. Bu hedeflere ulaşabilmek için iş gücünün en iyi şekilde kullanılması, kaynakların verimliliğinin artırılması, uygun teknik ve yöntemlerin kullanılması, bölümler arası geçiş süresinin kısaltılması ve maliyetlerin azaltılması gerekmektedir. Küreselleşen dünyada hızlı gelişmelere firmaların uyum sağlayabilmek adına iş süreçlerini iyileştirmeleri, optimize etmeleri ve kalite düzeyini artırmaları gerekmektedir. Süreç iyileştirme, sürecin etkinliğinin ve verimliliğinin değerlendirilmesini takip eden ihtiyaçların giderilmesi veya sürecin revize edilerek daha işlevsel hale getirilmesi olarak tanımlanmaktadır. Süreç iyileştirme teknikleri ile süreçlerde yaşanan aksaklıkların giderilmesi, süreçlerin hızlandırılması ve kaynakların israfının önüne geçilmesi sağlanabilir.

Bu çalışmada, beyin fırtınası tekniği, nominal grup tekniği, neden-sonuç diyagramı, pareto analizi, akış şeması ve kritik yol metodu (CPM) gibi süreci tanımaya ve analiz etmeye yönelik olarak metod etüdü teknikleri kullanılarak kanepe imalatı yapan bir firmada iyileştirme çalışması gerçekleştirilmiştir. Çalışma kapsamında firmanın iş süreçleri incelenmiş, iyileştirme takımı oluşturularak mevcut durum analizi yapılmış ve analiz sonrasında problemler tespit edilmiştir. Bu problemlerin alt nedenleri araştırılmış ve çözüm önerileri üretilmiştir. Firmanın bölümlerinin işleyişi ve akış şeması hakkında bilgi verilmiştir. Sonrasında gelen ürün siparişinden, ürün teslim edilinceye kadar olan süreler hesaplanmış ve kritik öneme sahip

süreçler belirlenmiştir. Yapılan süreç iyileştirme çalışmasından elde edilen bilgiler doğrultusunda firmaya öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Süreç Analizi, Süreç İyileştirme, Süreç İyileştirme Teknikleri, Kanepe Üretimi

COVID-19 PANDEMİSİ DÖNEMİNDE BLOKZİNCİR TEKNOLOJİSİNİN GIDA TEDARİK ZİNCİRİNDE UYGULANMASI

Kaan YİĞENOĞLU¹

¹Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Erciş İşletme Fakültesi, 0000-0002-1961-6601

ÖZET

Kasım 2018'in başlarında, Covid-19 salgını ortaya çıktı. Koronavirüsün neden olduğu pandemi oldukça bulaşıcıydı. Sadece birkaç hafta içinde pandemi Avrupa ve Orta Doğu'daki 25 ülkeye yayıldı. Bu büyük salgın, gıda üretimi ve dağıtım zincirinde önemli bozulmalara neden oldu. Salgın nedeniyle dünyanın birçok yerinde gıda üretimi kesintiye uğradı. Bunun nedeni, nüfusun büyük bir yüzdesinin virüsle enfekte olması ve çalışamamasıdır. Sonuç olarak, gıda üretimi nispeten erişilemez hale geldi. Ayrıca, ulaşım da kesintiye uğradı ve gıdaların ihtiyacı olanlara dağıtımını engelledi. Salgının gıda fiyatlarına etkisi de önemliydi. Virüs, tarımsal ürünlere önemli zararlar vererek, dünya çapında gıda fiyatlarında keskin bir artışa neden oldu. Tüketiciler et veya süt ürünleri gibi temel ürünleri satın alamadığından, bu durum ekonominin diğer sektörlerini de etkiledi. Aslında, pandemi sonrasında gıda fiyatları yaklaşık %25 arttı. Bu, dünyanın bazı bölgelerinde yaygın yoksulluğa yol açtı. Ek olarak, dünya genelinde gıda mevcudiyetinde bir azalmaya neden oldu. Sonuç olarak, pandemi sonrasında daha fazla insanın hayatını kaybettiği bildirildi. COVID-19 salgını, alternatif çözümler gerektiren gıda tedarik zinciri kesintilerine neden oldu. Blockchain tabanlı teknolojiler bu süreçte önemli bir rol oynamış ve gıda tedarik zincirindeki sorunların üstesinden gelmek için kullanılmıştır. Bu çalışmada, pandemi döneminde gıda tedarik zincirinde blokzincir teknolojisinin kullanımını araştırmak için içerik analizine dayalı bir literatür taraması yapılmıştır. Çalışmanın sonuçlarına göre, blokzincirin gıda tedarik zincirinde şeffaflığı, verimliliği/yönetimi ve sürdürülebilirliği/dayanıklılığı artırdığı sonucuna varılmıştır. Ancak blokzincirin bazı teknik, sosyal ve çevresel zorlukları beraberinde getirdiği tespit edilmiştir. Bu zorluklar arasında hesaplamaların zorlaşması ve maliyetlerin artması, statükonun devam etmesinden yana olanlar, gizlilik ve veri paylaşımı gibi unsurlar bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Blokzincir, Gıda Tedarik Zinciri, Kovid-19, Pandemi

APPLICATION OF BLOCKCHAIN TECHNOLOGY IN FOOD SUPPLY CHAIN DURING THE COVID-19 PANDEMIC PERIOD

ABSTRACT

In early November 2018, the Covid-19 pandemic emerged. The pandemic is caused by the coronavirus and was highly contagious. In just a few weeks, the pandemic had spread to 25 countries in Europe and the Middle East. This massive outbreak has caused considerable disruption to the food production and distribution chain. Food production has been disrupted in many parts of the world due to the pandemic. This is due to the fact that a large percentage of the population are infected with the virus and are unable to work. As a result, food production has been rendered relatively inaccessible. Furthermore, transportation has also been disrupted, hampering the distribution of food to those who need it. The Covid-19 pandemic resulted in the widespread disruption of food production, distribution and consumption. The virus caused significant damage to agricultural crops, leading to a sharp increase in food prices around the world. This had a knock on effect on other sectors of the economy, as consumers were unable to purchase essential goods such as meat or dairy products. The effect of the pandemic on food prices is also significant. In fact, the price of food grains rose by around 25% in the aftermath of the pandemic. This has led to widespread poverty in some parts of the world. Additionally, this has caused a reduction in the availability of food to the general population. As a result, more people have been reported to have lost their lives in the aftermath of the pandemic. The COVID-19 pandemic has resulted in food supply chain (FSC) disruptions, necessitating alternative solutions. Blockchain-based technologies have played an important role in this process and have been used to overcome the problems in the FSC. In this study, a literature review based on content analysis was conducted to investigate the use of blockchain technology (BT) in the FSC during the pandemic period. According to the results of the study, it was concluded that blockchain increases transparency, efficiency/management and sustainability/durability in the FSC. However, it has been determined that BT brings some technical, social, and environmental challenges. These challenges include computational difficulties and increased costs, those who favor the continuation of the status quo, privacy and data sharing.

Keywords: Blockchain, Food Supply Chain, COVID-19, Pandemic

SANAL TİCARETTE TÜKETİCİ MEMNUNİYETİ**Kaan YİĞENOĞLU¹**¹ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Erciş İşletme Fakültesi, 0000-0002-1961-6601**ÖZET**

Sanal ticaret, müşterilerin internet üzerinden mal veya hizmet satın almalarını sağlamak için teknolojiyi kullanan bir iş modelidir. Sanal ticaret ve tüketici memnuniyeti arasındaki ilişki yıllardır tartışılan bir konu olmuştur. Bazıları sanal ticaretin daha yüksek müşteri memnuniyeti seviyelerine yol açtığını iddia ederken, diğerleri müşteri memnuniyeti üzerinde herhangi bir etkisi olmadığını iddia etmektedir. Sanal ticaret ve sürükleyici teknoloji birbirleriyle ilgili kavramlardır. Sürükleyici teknoloji, bir kişiyi sanal veya fiziksel bir ortama sokan herhangi bir teknolojiyi ifade eder. Eğlence amaçlı, eğitim, öğretim ve hatta iş toplantıları için kullanılabilir. Teknoloji, kullanıcıların günlük yaşamda mümkün olmayan bir şeyi deneyimlemelerini sağlar. Örneğin, bir kişi sanal bir dünyaya girebilir ve gerçek dünyada mümkün olmayan bir şekilde çevresiyle etkileşime girebilir. Bu çalışmada sanal ticarete tüketici memnuniyeti literatür taramasına dayalı olarak incelenmiştir. Çalışmanın amacı, sürükleyici teknolojilerde tüketici memnuniyeti üzerine yapılan çalışmaların gelişimini ortaya koymaktır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, tüketici memnuniyeti satın alma niyetini etkilemektedir. Tüketici memnuniyeti, katılımdan doğrudan etkilenirken, katılım, zevk yoluyla tüketici memnuniyetini de etkiler. Hedonik değer, simüle edilmiş deneyim ve faydacı değer, katılımı etkiler. Simüle edilmiş deneyim, kontrol, renk canlılığı, grafik canlılığı ve 3D özgünlüğünden etkilenir. Diğer bir deyişle, kontrol, renk canlılığı, grafik canlılığı ve üç boyutlu özgünlük, simüle edilmiş deneyim yoluyla tüketici memnuniyetinde etkilidir. Tüketici memnuniyetini etkileyen bir diğer faktör de kalite güvencesidir. İşletme yönetimi için önemli olan bu iki kavram arasında pozitif bir ilişki vardır. İşletme faaliyetlerinde etkili olan sinerji stratejisinin tüketici memnuniyeti üzerinde olumlu etkisi olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tüketici memnuniyeti, Sanal ticaret, Sanal gerçeklik

CONSUMERS' SATISFACTION IN VIRTUAL COMMERCE

ABSTRACT

Virtual commerce is a business model that uses technology to allow customers to purchase goods or services over the internet. The relationship between virtual commerce and consumer satisfaction has been a topic of debate for years. While some argue that virtual commerce leads to higher levels of customer satisfaction, others claim that it does not have any impact on customer satisfaction whatsoever. Virtual commerce and immersive technology are related concepts. Immersive technology refers to any technology which immerses a person into a virtual or physical environment. It can be used for entertainment purposes, education, training, and even business meetings. The technology allows users to experience something in a way that is not possible with everyday life. For example, a person can enter a virtual world and interact with the environment in a way that is not possible in the real world. In this study, consumer satisfaction in virtual commerce is investigated based on literature review. The aim of the study is to reveal the development of studies on consumer satisfaction in immersive technologies. According to the findings obtained from the study, consumer satisfaction affects purchase intention. While consumer satisfaction is directly affected by engagement, engagement also affects consumer satisfaction through enjoyment. Hedonic value, simulated experience and utilitarian value influence engagement. Simulated experience is affected by control, color vividness, graphics vividness and 3D authenticity. In other words, control, color vividness, graphics vividness and 3D authenticity are effective in consumer satisfaction through simulated experience. Another factor affecting consumer satisfaction is quality assurance. There is a positive relationship between these two concepts, which are important for business management. It has been determined that the synergy strategy, which is effective in business activities, has a positive effect on consumer satisfaction.

Keywords: Consumer satisfaction, Virtual commerce, Virtual reality

TÜRK BANKACILIK SEKTÖRÜNDE UYGULANABİLECEK SOSYAL SORUMLULUK KAMPANYASI STRATEJİLERİNİN EKONOMİK ETKİLERİNİN İNCELENMESİ

Murat Kara

Süleyman Demirel Üniversitesi

, 0000-0002-4693-2028

ÖZET

21. yüzyılda dünya genelinde tüketiciler eskiye oranla şirketlerden çok daha fazla bir biçimde toplumsal konulara odaklanmasını ve toplum için değerli konularda aktif rol oynamasını beklemektedirler. Tüketiciler küçük veya büyük ayrımı olmaksızın tüm şirketlerden, şirket çalışanlarından, hissedarlardan, kamudan toplumsal konulara odaklanmalarını beklemektedirler. Günümüz dünyasında tüketicilerin bir markanın müşterisi olması aşamasına geçmesinde şirketlerin toplumsal fayda yaratması en önemli etkenlerden biri haline gelmiştir. Günümüz dünyasında bir şirketin tüketicisi konumundan müşterisi konumuna geçmek büyük ölçüde şirketlerin toplumsal konulara bakış açısıyla paralellik arz etmektedir. Şirketlerin toplumsal konulara bakış açısını uygulamış oldukları sosyal sorumluluk kampanyaları ortaya çıkarmaktadır. Kimi şirketler canla başla sahici bir şekilde sosyal sorumluluk kampanyalarını uygularlarken kimi şirketler ise mecburiyetten göstermelik olarak sosyal sorumluluk kampanyalarına yönelmekte veya hiçbir şekilde sosyal sorumluluk kampanyası uygulamalarına yönelmemektedirler. Günümüz tüketicilerinin çok büyük bir bölümü, neredeyse tamamına yakını şirketlerin sahici veya sahici olmayan sosyal sorumluluk kampanyalarını anında ayırt edebilmekte ve tepkilerini anında ortaya koyabilmektedirler. Türk bankacılık sektöründe de genel anlamda yıllardır sosyal sorumluluk kampanyaları uygulanmakta, zaman zaman toplumsal konularda yardımlar yapılmakta ancak uygulanan bu sosyal sorumluluk kampanyaları ve yardımlar tüketicilerin zihinlerine yeterince işleyecek boyuta ulaşamamaktadır. Bir diğer nokta da sosyal sorumluluk kampanyaları ile bağışların birbiriyle karıştırılmaması gerekmektedir. Bağışlar anlık iken sosyal sorumluluk kampanyaları çok uzun yıllar sürmekte ve sosyal sorumluluk kampanyasında ele alınan konular toplumun hafızasına uzun yıllar yerleşebilmektedir. Bu çalışmada günümüz modern pazarlama anlayışının geldiği evrede Türk bankacılık sektörünün uygulayabileceği sosyal sorumluluk kampanyası stratejileri ele alınarak Türk bankacılık sektöründe uygulanabilecek sosyal sorumluluk kampanyası stratejilerinin bankalara sağlayacağı müşteri kazanımı, marka değerinin artması, piyasa değerinin artması, kârlılık vb. ekonomik etkiler ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Sorumluluk Kampanyası, Türk Bankacılık Sektörü, Ekonomi.

ENFLASYONLA MÜCADELE KAPSAMINDA TÜRKİYE’DE ZİNCİR MARKETLERDE UYGULANABİLECEK PAZARLAMA KARMASI STRATEJİLERİ

Murat Kara

Süleyman Demirel Üniversitesi

0000-0002-4693-2028

ÖZET

Türkiye ekonomisi 2000 yılına girerken son 30 yıllık süreçte artan kronik enflasyonla boğuşan bir ekonomik görünüm arz ediyordu. Özellikle de 1980’li ve 1990’lı yıllar enflasyonun Türkiye ekonomisinde yapısal bir sorun olarak ortaya çıktığı yıllardı. 1999 yılı sonunda Türkiye ekonomisi Uluslararası Para Fonu (IMF) ile imzaladığı 17. Stand-by anlaşması ile enflasyonu düşürme kararlılığı göstermiş 2000 ve 2001 yılında yaşanan 2 krizde de bu kararlılığından vazgeçmeyerek 2000’li yılların başından itibaren enflasyonu Türkiye ekonomisinde yapısal bir sorun olmaktan çıkarmıştı. 2000’li yılların başından 2021 Eylül ayına kadar Türkiye ekonomisinde Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE) tek hane ve zaman zaman düşük çift hanelerde kontrol edilebilir seviyelerde dolaşarak ekonomide yapısal bir sorun olmaktan çıkmıştı. Eylül 2021 tarihinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının (TCMB) piyasa beklentilerinin aksine negatif reel faiz politikasına dönmesi ve enflasyonla ilgili beklentileri yeterince yönetememesi sonucu enflasyon hızla tırmanarak Mayıs 2022 itibariyle TÜFE’de %73,50 seviyelerine ulaşarak enflasyon çok uzun yıllardan sonra tekrar Türkiye ekonomisinin gündemine oturmuştur. 1980’ler ve 1990’lı yılların aksine bugün Türkiye’de tüketicilerin çok büyük bir kısmı yüksek enflasyonla yaşamayı kanıksamamaktadırlar. Türkiye ekonomisinde son dönemde dünya genelindeki ekonomilerden çok daha hızlı bir biçimde artan enflasyon oranlarından en çok dar gelirli kesimler etkilenmektedir. Özellikle son dönemde gıda enflasyonundaki artış TÜFE ortalamalarının üzerinde seyretmektedir. Bu çalışmada Türkiye gündemine uzun yıllar aradan sonra yeniden giren enflasyona karşı gerek kamu otoritesinin zincir marketlerle alacağı hukuki düzenlemeler gerekse zincir marketlerin yönetim stratejilerinde değişikliğe giderek uygulayabilecekleri pazarlama karması stratejileriyle yönetim kaynaklı enflasyonu önleme stratejileri ele alınmıştır. Günümüzde Türkiye’de tüketicilerin 1980 ve 1990’lı yılların aksine çok daha bilinçli olduğu markaları ve ekonomi politikalarını çok daha etkin bir biçimde yönlendirebildiği de unutulmaması gereken bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Ekonomisi, Enflasyon, Pazarlama Karması, Beklentiler.

İŞLETMELERDE PERSONELİN, PSİKOLOJİK SERMAYE, ÖRGÜTSEL MUHALEFET VE YARATICI KATKILARI ARASINDAKİ İLİŞKİLER

Adem Güler

Bozok Üniversitesi– 0000-0003-3761-966X

Mahmut Akın

Bozok Üniversitesi - 0000-0002-9592-2029

ÖZET

Küreselleşmenin beraberinde getirdiği yoğun rekabet ortamına ayak uydurmak için kendilerini sürekli geliştirmek zorunda olan örgütler, rekabetin en önemli kaynağı olan insan gücünü verimli şekilde kullanmak zorundadır. Bu bağlamda, bu çalışmada işletmelerde çalışan personellerin, psikolojik sermayeleri, örgütsel muhalefet ve yaratıcı katkıları arasındaki ilişki açıklanmaya çalışılmıştır. Öncelikle konularla ilgili kaynak taraması yapılmıştır. Daha sonra kavramlar kuramsal olarak ele alınmıştır. Çalışmanın literatür kısmında ilk olarak psikolojik sermaye kavramı, devamında örgütsel muhalefet kavramı ve yaratıcılık kavramı açıklanmıştır. Çalışmanın evrenini Trabzon ilinde, savunma sanayi alanında faaliyet gösteren büyük bir firmanın çalışanları oluşturmaktadır. Firma çalışanlarından online anket tekniği kullanılarak veri toplanmıştır. Çalışmada, psikolojik sermaye ölçeği olarak Avey, Luthans, Norman, Avolio'nun (2007) 24 madde olarak geliştirdiği, Avey, Avolio ve Luthans'ın (2011) 12 maddelik kısa form haline getirdiği ve Oruç'un (2018) Türkçe'ye uyarladığı "Psikolojik Sermaye Ölçeği Kısa Formu" tercih edilmiştir. Örgütsel muhalefet ölçeği olarak da Kassing'in (2000) geliştirdiği ve Dağlı'nın (2011) yılında geçerlik ve güvenirlik analizlerini yaparak Türkçe'ye uyarladığı "Örgütsel Muhalefet Ölçeği" kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinden önce ölçek güvenirliklerinin saptanması için Cronbach Alfa katsayılarına bakılmıştır. Sonra veriler tanımlayıcı istatistik analizler, korelasyon ve çoklu regresyon analizleri ile incelenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre psikolojik sermaye ve alt boyutlarının yaratıcılık ile arasında anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Örgütsel muhalefet ve alt boyutu yer değiştirmiş muhalefetin yaratıcılık ile arasında anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Ancak örgütsel muhalefetin alt boyutları dikey muhalefet, yatay muhalefet ve haber uçurma boyutlarının yaratıcılık ile arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir. Çoklu regresyon analizi sonuçlarına göre psikolojik sermaye ve alt boyutlarının yaratıcılığı anlamlı ve pozitif yönde etkilediği belirlenmiştir. Örgütsel muhalefetin ve alt boyutlarının ise yaratıcılık üzerinde anlamlı bir etkisinin bulunmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik Sermaye, Örgütsel Muhalefet, Yaratıcılık.

İŞ YAŞAMINDA YALNIZLAŞMA İLE ÖRGÜTSEL ÖZDEŞLEŞME ARASINDAKİ İLİŞKİ. AKADEMİSYENLER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA.

Turhan MOÇ

Iğdır Üniversitesi

– <https://orcid.org/0000-0001-9639-2974>

ÖZET

Hayatımızın her alanında yaşanabilecek yalnızlık duygusu çağımızın en önemli sorunlarından biri haline gelmiş durumdadır. Günümüz dünyasında küreselleşme ve teknolojiye baş döndürücü ilerleme her alanda yoğun bir rekabetin yaşanmasına neden olmaktadır. Bu yoğun rekabet ortamının getireceği aşırı iş yükü, stres ve yarış havası günümüzün büyük bir bölümünü geçirdiğimiz iş yerlerinde yalnızlığımızı tetiklemektedir. İş yaşamında yalnızlık duygusu sadece çalışan üzerinde değil aynı zamanda iş yeri arkadaşları ve örgüt üzerinde birçok olumsuz sonuçlara neden olabilmektedir. İş yaşamında yaşanılacak yalnızlık duygusu çalışanların örgüte karşı aidiyet hissetmemesine neden olarak her acıdan hem çalışan hem de örgüt için faydalı tutum ve davranışlara neden olabilecek özdeşleşmeyi olumsuz yönde etkileyebilecektir. Bu çalışmada akademisyenler açısından iş yaşamındaki yalnızlık ile örgütsel özdeşleşme arasındaki ilişkinin ortaya konulması amaçlanmıştır.

Çalışma Mart 2022- Haziran 2022 tarihleri arasında Iğdır ilinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verileri, Iğdır Üniversitesinde görev yapan akademisyenlerden online anket yöntemi ile elde edilmiştir. Çalışma için 167 geçerli anket toplanmıştır. Araştırma tamamlandığında katılımcıların iş yaşamında yalnızlık düzeylerinin genel olarak düşük, örgütsel özdeşleşmelerinin ise yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. Çalışma sonucunda iş yaşamında yalnızlık ve alt boyutlarından duygusal yoksunluk boyutu ile örgütsel özdeşleşme arasında istatistiksel olarak anlamlı, negatif yönde ve zayıf düzeyde bir ilişki olduğu, diğer alt boyutu olan sosyal arkadaşlık ile örgütsel özdeşleşme arasında anlamlı bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca cinsiyet değişkeni ile iş yaşamında yalnızlık ve alt boyutu olan duygusal yoksunluk arasında, unvan değişkeni ile örgütsel özdeşleşme, iş yaşamında yalnızlık, iş yaşamında yalnızlığın alt boyutları olan duygusal yoksunluk arasında anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışmanın sonuçları, iş yaşamında yalnızlığın ve duygusal yoksunluğun örgütsel özdeşleşme üzerinde belirleyici olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Yalnızlık, İş Yaşamında Yalnızlık, Özdeşleşme

GİRESUN'DA APİ TURİZM OLANAKLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME**Mehmet Şimşek**

Giresun Üniversitesi/Turizm Fakültesi

0000-0002-7558-5010

ÖZET

Son yıllarda dünyada turizmin gelişimine yönelik yapılan incelemelerde alternatif turizme yönelik eğilimin giderek arttığı, bu turizm türleri içerisinde ise kırsal turizmin öne çıktığı savunulmaktadır. Özellikle şehir yaşamının karmaşasından, yoğun iş temposundan ve monotonluktan bıkan insanlar, söz konusu karmaşanın ve monotonluğun olmadığı, doğayla ve doğal yaşamla içi içe olabileceği ve böylece zihinsel ve bedensel anlamda arınıp dinlenebileceği bir tatili tercih etmeye başlamışlardır. Öte yandan sağlıklı beslenme konusundaki duyarlılık ve bilinçlenme insanları doğal ürünlerle beslenmeye yöneltmektedir. Bütün bu gelişmeler Dünyada ve Türkiye’de kırsal turizme olan ilgiyi arttırmıştır. Api turizm son yıllarda kırsal turizmin önemli unsurlarından biri olarak dikkati çekmektedir. Bal arısının Latince adı olan *Apis mellifera* ile turizmin birleşmesinden ortaya çıkan Api turizm kavramı; arıcılığa ait oluşturulan rotalarda arı ürünlerinin tadımını, söz konusu ürünlerin üretimine yönelik eğitimleri, apiterapi uygulamalarını ve müze ziyaretlerini kapsamaktadır. Api turizm bir yandan insanların doğayla içi içe zaman geçirerek rahatlamalarını sağlarken öte yandan yerel ürünleri tüketme yoluyla bölgesel kalkınmaya da önemli katkı sağlamaktadır. Türkiye gerek koloni sayısı gerekse bal üretimi bakımından dünyada ilk üç sırada yer almaktadır. Doğu Karadeniz bölgesi ise özellikle Kestane balı, Anzer balı ve Deli Bal gibi özel bal türleriyle öne çıkmaktadır. Ayrıca Ordu İli Türkiye’de bal üretimi bakımından birinci, koloni sayısı bakımından ise ikinci sırada yer almaktadır. Giresun ise gerek Kestane Balı ve Deli Bal üretimi, gerekse büyük oranda il içi gezgin ve sabit arıcılık özelliği ile dikkat çekmektedir. Bu çalışma kapsamında Giresun ili geneli ve Güce-Boncuk Çukur köyü özelinde Api turizm olanakları incelenmiştir. Çalışmada durum çalışması modeli tercih edilmiş olup, verilerin toplanmasında literatür incelemesi, gözlem ve görüşme teknikleri birlikte kullanılmıştır. Çalışmada elde edilen bulgulara göre bölgede sabit arıcılığın önemli oranda devam ettiği, geleneksel arıcılığa yönelik arı çardakları ve arı kayalarının halen aktif olarak kullanıldığı, söz konusu çardak ve kayalara gerek patikalarla gerekse Karadeniz’in geleneksel ulaşım aracı olan ahşap varagele ile ulaşımın

sağlandığı tespit edilmiştir. Ayrıca bölgede hemen her evin önünde kiler olarak kullanılan ve küçük bazı değişikliklerle otantik yayla evine dönüştürülebilecek serenderlerin bulunduğu gözlemlenmiştir. Bu bulgular doğrultusunda bölgede var olan arı çardağı, arı kayaları ve ahşap varagelelerin rotalarının belirlenmesi, söz konusu çardak, varagele ve serenderlerin aslına uygun restore edilmesi, bölge insanının Api turizm konusunda eğitilmesi ve sürdürülebilir tanıtım ve pazarlama plan ve programlarının hayata geçirilmesi önem arz etmektedir. Bu önerilerin hayata geçirilmesiyle bölgenin sahip olduğu Api turizm potansiyelinin etkin ve verimli bir şekilde canlandırılabilceğı düşünölmektedir.

Anahtar Kelimeler: Alternatif Turizm, Kırsal Turizm, Api Turizm, Geleneksel Arıcılık.

MUSLIM WOMEN: EMERGING FRAMEWORK OF RIGHTS

Ms. Snigdha Kuriyal, Assistant Professor, School of Law, Sharda University,
Greater Noida, India

Prateek Kumar Dinkar, BBALLB Student , School of Law, Sharda University, Greater
Noida, India

Payal, BBALLB Student , School of Law, Sharda University, Greater Noida, India

Abstract

The Holy Quran is an epitome of equality of all humans, irrespective of the gender, race, social and economic status. The Qur'an teaches us that Adam and Eve were created from the same soul- both equally guilty, equally responsible and equally valued. Quran changed the disadvantaged and suppressed treatment of women in pre-Islamic Arab. From the very inception of Islam, women have played a fundamental role in its birth to its expansion. The life of Prophet Mohammed S.A.W. is full of incidents how a man has to behave with a woman. Modesty, humility and respect for the women have always been present throughout his life. Unfortunately, the Muslim countries at times also have failed to enshrine the principles of gender equality in practice from the Holy text. Though the Constitutions across the Muslim countries have embodied the right to equality. The social conditions have not evolved to accept the principles. This paper is an attempt to highlight particular Verses from the Quran along with few incidents from the life of the Prophet Mohammed S.A.W. emphasizing gender equality and respect for the women,

Key Words - Gender equality, Holy Quran, Prophet Mohammed S.A.W., women.

A VICIOUS CIRCLE IN PHILOSOPHY ARRIVED DESTINATION: NEO-SOPHISM**Doç. Dr. Osman Zahid ÇİFÇİ**

Selcuk University

– ORCID: [0000-0003-0348-594X](https://orcid.org/0000-0003-0348-594X)**Yusuf Şahin**

Selcuk University

- ORCID:0000-0003-3847-2938

Abstract

Philosophy as an activity strives to justify itself by reasoning on rational grounds. In this activity, on which the philosophy embarked, while generating our reasons on rationalistic grounds, the epistemic basis of these reasons is not created by the mind (reason) itself. Due to this state arising from the nature of philosophy, we will initially demonstrate in this study that philosophy has bondage to certain limitations in itself and even that philosophy is in a vicious circle throughout its history. According to our assumption, philosophy does not progress linearly in the context of the base of human thought; contrarily, it falls into repetition in a vicious circle. In this context, this study will explore philosophy for the dependence of human reason and discuss the epistemic foundations on which the mind is bound in the post-modern era. Philosophy – about giving information about the background of events and facts – is of paramount significance to most studies. Philosophy is an ontological requisite for human being to meet their striving for meaning. Philosophy must, by definition, derive an epistemic source from which it is grounded, even though it uses the mind as a tool to satisfy this need. As we stated in our initial sentences, philosophy itself has a limitation, by its nature, in terms of using the intellect. The fact that Philosophy uses the mind as a mere instrument displays its dogmatic and reductionist attitudes toward the truth. However, the mind cannot be an epistemic source by itself. When we examine the history of philosophy in terms of its epistemic bases, the mind grounds essentially on three sources: religion, nature, and human beings, respectively. This study will focus on giving insight into the epistemic nature of philosophy in general and the epistemic background of post-modern philosophy in particular. We believe that our work is of considerable significance in understanding the epistemic grounds of the viewpoints in philosophical history and assessing the epistemic dependence of post-modern individuals. The

scope of the work is limited to the history of Western philosophy in general and post-modern philosophy in particular while reviewing.

Keywords: Philosophy, Vicious Circle, Neo-sophism

**2002 – 2015 YILLARI ARASINDA TÜRKİYE CUMHURİYETİ DIŞİŞLERİ
BAKANLIĞI'NIN SAHRAALTI AFRİKA DENEYİMİ****Hatice Cansu Gökdemir**

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi - 0000-0002-3872-5299

Özet

Başlangıcı 1998'de Dışişleri Bakanı İsmail Cem tarafından yapılan ve 2001'deki ekonomik kriz dolayısıyla sekteye uğrayan 'Afrika Eylem Planı'nın devamı niteliğinde olan Türkiye'nin Afrika politikası 3 Kasım 2002'de Adalet ve Kalkınma Partisi'nin iktidara gelmesinin ardından yeniden gündeme gelmiştir. Özellikle Sahraaltı Afrika ülkeleri ile ilişkiler bağlamında Türkiye'nin Afrika politikası yıllar içinde ekonomik, siyasi, sosyal, kültürel ve güvenlik boyutları da dâhil olmak üzere çok yönlü bir hal almıştır. Tüm bu adımlar çerçevesinde Türkiye'nin Sahraaltı Afrika ülkeleri ile ilişkileri çeşitlenmiş ve söylemlere yeni başlıklar eklenmiştir.

Bu çalışma, Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı sitesinde yer alan açıklamalar sekmesi altındaki bakanlık açıklamaları, basın bilgi notları, basın toplantıları, güncel gelişmeler başlıklarındaki dış politikaya dair 2002 ile 2015 yılları arasındaki açıklamaları tarayacak, ilgili metinlerde Sahraaltı Afrika'ya ve ilgili coğrafyadaki ülkelere yönelik tespit edilen 256 dokümanı inceleyerek Türk Dış Politikasının Sahraaltı Afrika'ya yönelik söylemindeki değişim ve süreklilikleri analiz edecektir.

İlgili çalışma kapsamında sözü geçen yıllar içinde Türk dış politikasının Sahraaltı Afrika yönelik açıklamalarının siyasi ve diplomatik ilişkilere yönelik; ekonomik ilişkiler ve alt sektörlerdeki iş birliğine yönelik; Sahraaltı Afrika ülkelerinde meydana gelen gelişmelere yönelik ve Türkiye'nin bölgeye yaptığı insani yardımlara yönelik açıklamalar olmak üzere dört başlık altında gerçekleştiği tespit edilmiştir. İlgili dört başlık altında oluşturulan Türk dış politikası söylemindeki süreklilik ve değişikliklerin çözülmesi yapılarak ilgili dış politika söylemindeki eğilimlere yönelik genel değerlendirmelerde bulunulacaktır.

Anahtar kelimeler: *Türk dış politikası, Sahraaltı Afrika, Söylemler*

**EXPERIENCE OF THE MINISTRY OF FOREIGN OF THE REPUBLIC OF
TURKEY IN SUB-SAFRICA BETWEEN 2002 – 2015****Abstract**

Turkey's African policy, which is a continuation of the 'Africa Action Plan', which was started by Foreign Minister İsmail Cem in 1998 and was interrupted by the economic crisis in 2001, came to the fore again on November 3, 2002, after the Justice and Development Party came to power. Especially in the context of relations with Sub-Saharan African countries, Turkey's African policy has become multifaceted over the years, including its economic, political, social, cultural and security dimensions. Within the framework of all these steps, Turkey's relations

with Sub-Saharan African countries have diversified and new titles have been added to the discourses.

This study will scan the foreign policy statements between 2002 and 2015 in the titles of ministry statements, press briefings, press conferences, current developments under the explanations tab on the website of the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Turkey. It will analyze the changes and continuities in the discourse of Turkish Foreign Policy towards Sub-Saharan Africa by examining 256 documents.

Within the scope of the related study, the statements of Turkish foreign policy towards Sub-Saharan Africa during the mentioned years were related to political and diplomatic relations; for economic relations and cooperation in sub-sectors; It has been determined that it took place under four headings: explanations about developments in Sub-Saharan African countries and Turkey's humanitarian aid to the region. Continuity and changes in the Turkish foreign policy discourse created under the relevant four headings will be analyzed and general evaluations will be made on the trends in the relevant foreign policy discourse.

Keywords: *Turkish foreign policy, Sub-Saharan African, Discourses*

NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS AND PARTICIPATION IN LOCAL PUBLIC POLICIES¹**Res. Assist. Zehra Çubukcu**

Selcuk University

Orcid: 0000 0001 8578 8615

Prof. Dr. Önder Kutlu

Necmettin Erbakan University

Orcid: 0000 0002 7533 9960

ABSTRACT

With factors such as globalization and advances in information technologies, individuals' desire to take part in important decisions that affect their own and other citizens' lives by leaving the position of "solely service recipient" has increased the discussion of participatory democracy. The difficulty that citizens face in making their voices heard on their own has pushed them to become organized. Thus, the importance of Non-Governmental Organizations, which are the organized form of civil society, has been understood and their number has increased day by day. Today, Non-Governmental Organizations function as the third sector in many areas where the state authority is insufficient and which the private sector does not undertake due to its profit-oriented approaches. In addition, NGOs try to ensure that public services are provided in line with the demands of citizens by taking part in the formation process of public policies as much as possible.

Local governments are institutions that are considered as the cradle of democracy in terms of ensuring the participation of the people. There is a local community whose needs and demands the local governments have to meet and for whose problems they need to find solutions. Local governments are responsible for producing policies in this direction. However, local governments limited to some duties and authorities at the point of creating public policy. They have limitations such as producing policies only for the local people and being under the tutelage control of the central government.

Within the scope of the participation of NGOs in the local policy-making process, legal studies have been carried out to enable cooperation between the public sector and NGOs in Turkey, along with the developments in the world. However, it is seen that the existing participation mechanisms are still insufficient. Along with the inadequacy of the participation mechanisms, it is seen that the existing participation mechanisms are not used effectively due to a number of factors. The aim of this study is to reveal the importance of non-governmental organizations in the process of determining local public policies. In addition, the study aims to identify the tools

¹This study was created by making use of the master's thesis titled "The Role of Non-Governmental Organizations in Determining Local Public Policies: The Case of Konya" prepared by Zehra Ozkan at Selçuk University, Institute of Social Sciences, Department of Public Administration.

for the participation of NGOs in the policy-making process and to provide suggestions for what can be done to increase their participation.

Keywords: Non-Governmental Organizations, Local Public Policies, Participation

**KAMU ÖZEL İŞBİRLİKLERİ: KURUMSAL MANTIK VE MEŞRUIYET
KAVRAMLARI TEMELİNDE BİR DEĞERLENDİRME***Arş. Gör. Dr. Fettah KAYRA*

Siirt Üniversitesi

0000-0002-6954-9910

ÖZET

Kamu özel işbirlikleri (KÖİ) farklı kurumsal mantıkların bir arada faaliyet gösterdiği nispeten yeni bir örgütlenme biçimidir. Bu örgütlenme biçiminde kamu sektörü özel sektörle işbirliğine gitmekte ve tek başına gerçekleştirmekte zorlanacağı büyük ölçekli projelerin hayata geçirilmesini sağlamaktadır. Türkiye’deki KÖİ’lerin hangi kurumsal mantıklardan etkilendikleri ve bu kurumsal mantıklar arasındaki ilişkilerin ne şekilde olduğu önemli bir çalışma konusudur. Bu konuya bağlı olarak KÖİ’lerin meşruiyet kavramı açısından sorgulanması da çalışmanın bir alt konusunu oluşturmaktadır. Farklı kurumsal mantıkların bir arada bulunmaları KÖİ’lerin hukuki yapısında ve uygulamalarında bazı sorunlara yol açmaktadır. Yönetim modelinde, yönetim uygulamalarında ve uygulanan birçok politikadaki bu sorunlar KÖİ’lerin etkin ve etkili bir şekilde yönetilmesini de zorlaştırmaktadır. En önemli hususlardan biri, bu yapıların farklı kurumsal mantıkları içermesidir. KÖİ’lerdeki hâkim kurumsal mantıklar bu yapıların uygulamalarında ve stratejik kararlarında çeşitli şekillerde etkili olmaktadır. Dolayısıyla, farklı kurumsal mantıkların birlikte var olmasının yarattığı karmaşayı ve bunun pratiklere yansımaları irdelemek bu alanda yürütülen araştırmalara katkı sağlayacaktır. Araştırma sorusu şu şekildedir: “Bir örgütlenme biçimi olan KÖİ’lerde rakip kurumsal mantıklar bir arada nasıl yaşamakta ve bu kurumsal mantıklar uygulamaları ne şekilde etkilemektedir?” Daha önce Türkiye’de faaliyet gösteren KÖİ’ler ile ilgili birçok araştırma yürütülmesine karşın KÖİ’ler çoğu zaman finansal ve ekonomik açılarından incelenmiştir. KÖİ’lerin yönetsel anlamda değerlendirildiği, kurumsal mantıklar ve meşruiyet açısından analiz edildiği yayınlar çok fazla değildir. KÖİ’lerin kurumsal mantıklarını ve bu mantıkların bir arada faaliyet göstermesini irdelemek bu alandaki boşluğu doldurmakla birlikte bu gibi kurumların yapısal dönüşümleri ile ilgili gelecekteki çalışmalara da ışık tutacaktır.

Anahtar Kelimeler : Kamu özel işbirliği, kurumsal mantık, meşruiyet

İSLAM HUKUKUNA GÖRE VAKIFLAR YOLUYLA İŞSİZLİK SORUNUNU ÇÖZME YOLLARI ÜZERİNE BAZI GÖRÜŞLER

Lobna JABER

Uludağ Üniversitesi

orcid.org/0000-0003-2343-56833

ÖZET

İktisadi etkileyen önemli unsurlardan biri vakıflardır. Vakıfların İslami temelleri Hz. Peygamberimiz döneminde atılmış ve vakıf kültürü bugüne kadar devam etmiştir. Vakıfların etkisi eğitimden dini hizmetlere, yoksulların bakımına, evsizler için barınaklara ve toplum için iyi bir ekonomik durum sağlayan yatırım mekanizmalarının çalışmasına kadar insan yaşamının her alanında ortaya çıkmaktadır. Burada adını koyamadığımız vakıfla ilgili farklı dallara ayrılan birçok alan vardır. Çeşitli vakıf alanlarına dayanarak vakıf mekanizması tüm dünyayı rahatsız eden en önemli sorunlardan biri olan işsizlik sorunu da dahil toplumdaki birçok sorunu çözer. İşsizliğin kendisinden kaynaklanan ve hayatın her alanını tehdit eden pek çok sorun olduğu için vakfın rolünü islami toplumlarda geçmişte olduğu gibi yeniden canlandırmak bu sorunların çözümü konusunda bir kolaylık sağlayacak ve buna bağlı olarak pek çok alanda refah ve istihdam oranında artış, işsizlik oranında düşüş görülecektir.

Bu çalışmada vakfın işsizlik sorununun çözümüne nasıl katkı sağladığı hukuk bilimi açısından ele alınacaktır. İstihdam, yatırım ve sosyal güvenlik için çeşitli yöntemlerden bahsedilecek, geçmişteki ve günümüzdeki vakıf anlayışları mukayese edilip vakfın sağladığı iş kollarından örnekler verilecektir. Çalışmanın temel sorusu, işsizlik sorunda vakfın rolünün ne olduğu ve ne tür iş olanakları sağladığıdır. Buna bağlı olarak vakıf ve işsizlik kavramının ne olduğu, vakıf yatırımlarının türleri, vakfın sosyal güvenlikteki rolü ve işsizlere desteği, vakıf sisteminin iş olanakları sağlama ve iş güvenliğini sağlamadaki etkinliği incelenecektir.

Bu çalışmada klasik fıkıh kitapları ile bazı çağdaş iktisad kitaplarına dayanılmıştır. Nazif Öztürk'ün Menşei ve Tarihi Gelişimi Açısından Vakıflar ve Türk Yenileşme Tarihi Çerçevesinde Vakıf Müessesesi eserleri, Mustafa Güler'in Osmanlı Devleti'nde Haremeyn Vakıfları, Suat Ballar'ın Yeni Vakıflar Hukuku, Köprülü'nün Vakıf Müessesesinin Hukuki Mahiyeti ve Tarihi Tekamülü, Tahsin Özcan'ın Osmanlı Para Vakıfları: Kanuni Dönemi Üsküdar Örneği gibi eserlerden yararlanılmıştır. Ayrıca çeşitli makaleler ve internet sayfaları da kaynaklar arasında yer almıştır.

Anahtar Kelimeler: İslam hukuku, Vakıf, İşsizlik, Ekonomi, İstihdam.

SOSYOLOJİK YÖNÜYLE DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA: MUŞ İLİ ÖRNEĞİ**Kübra KULAKLIKAYA**

Muş Alparslan Üniversitesi

- ORCID: 0000-0002-4724-725X

ÖZET

Bu çalışmanın amacı Muş ilinde yaşayan halkın ihtiyacı olan insanlara karşı tutumunu sosyolojik bakış açısıyla değerlendirmektir. Bilindiği üzere insan doğduğu andan itibaren yaşamını sürdürebilmek için diğer insanlara ihtiyaç duymaktadır. Bir toplumda dayanışmanın ve yardımlaşma yaygın değilse, kişilerin problemleriyle baş etmekte zorlanması, yalnızlık hissine kapılması ve bu durumun tüm topluma yayılması olasıdır. Yoksul ve ihtiyaç sahiplerine destek olmak uzun yıllardan beri kültürümüzün bir parçasıdır. Yoksulluğu sosyolojik açıdan mutlak yoksulluk ve göreceli yoksulluk olarak iki şekilde tanımlamak mümkündür. Her iki tanım da gelir seviyesine göre sayısal bir sınır göstermektedir. Mutlak yoksulluk, kişilerin hayatta kalmaları için gerekli temel ihtiyaçlarını karşılayamamaları olarak tanımlanabilir. Göreceli yoksulluk ise bireylerin ekonomik seviyelerinin toplumun genel ekonomik ortalamasından düşük olması ve dolayısıyla sosyal ihtiyaçlarını karşılayamamaları olarak tanımlanmaktadır (Giddens, 2000:288). Türkiye'nin Doğu Anadolu Bölgesi, sosyal, ekonomik ve kültürel özellikleri yönüyle sosyal bilimlerin pek çok çalışmasına konu olmaktadır. Bölgede bulunan Muş İli ise hem bölgenin hem de ülkenin en az gelişmiş illerinden biridir. Devlet Planlama Teşkilatı'nın sosyo-ekonomik gelişmişlik kriterlerine göre belirlediği Türkiye'deki illerin gelişmişlik düzeyleri tablosuna bakıldığında bu durum açıkça görülmektedir. Devlet Planlama Teşkilatı 2017 verilerine göre Muş, Sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında 79. sırada bulunmaktadır (T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, ["İllerin Ve Bölgelerin Sosyo Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması Sege 2017"](#). Erişim Tarihi: 23 Haziran 2022.). Bu bilgiler ışığında Muş ilinin göreceli yoksulluk sınıfında olduğu görülmektedir. Bu bağlamda çalışmaya konu olan Muş İli, dayanışma ve yardımlaşma alışkanlıkları, veri toplama aracı olarak anket yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Hazırlanan anket çalışmasında sadece yoksul olanlara değil ihtiyacı olan kişilere yönelik yardım etme eğilimi, empati kurabilme, başkasının ihtiyacını önceleme gibi konularda yorum yapmaya imkân tanıyan sorular bulunmaktadır. Araştırma grubu farklı cinsiyet, meslek ve yaş gruplarından 92 kişiden oluşmaktadır. İlgili sorulara ilişkin sonuçlar kodlama sistemiyle değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Muş İli, Dayanışma, Yardımlaşma, Sosyolojik Bakış.*

SOLIDARITY AND ASSISTANCE WITH A SOCIOLOGICAL FIELD: THE CASE OF MUŞ

The aim of this study is to evaluate, from a sociological perspective, the attitude of the people, who are living in Muş Province, towards people in need. As it is known, from the moment of birth, humans need other people to survive. If solidarity and cooperation are not common in a society, it is likely for people to have difficulties in coping with their problems, to feel lonely and this situation may spread to the whole society. Supporting the poor and the needy has been a part of our culture for many years. It is possible to define poverty in two ways: absolute poverty and relative poverty, in sociological terms. Both definitions show a numerical limit according to income level. Absolute poverty can be defined as the inability of people to meet their basic needs for survival. Relative poverty, on the other hand, is defined as the economic level of individuals being lower than the general economic average of the society and therefore not being able to meet their social needs (Giddens, 2000: 288). Türkiye's Eastern Anatolia Region is the subject of many studies of social sciences in terms of its social, economic and cultural characteristics. Muş Province is one of the least developed provinces both in its own region and the country. When we look at the table of development levels – that is determined according to the socio-economic development criteria by the State Planning Organization- of the provinces in Türkiye, this situation is clearly seen. According to the State Planning Organization 2017 data, Muş ranks 79th in the socio-economic development ranking (T.R. Ministry of Industry and Technology, "Socio-Economic Development Ranking of Provinces and Regions Research Sege 2017". Accessed: 23 June 2022.). In the light of this information, it is seen that Muş Province is in the relative poverty class. In this context, in this study, solidarity and cooperation habits in Muş Province are examined by using the survey method as a data collection tool. In the prepared survey study, there are questions that allow us to comment on issues such as tendency to help not only the poor but also those in need, empathizing, prioritizing the needs of others. The research group consists of 92 people from different gender, occupation and age groups. The results of the related questions are evaluated with the coding system.

Keywords: *Muş Province, Solidarity, Solidarity, Sociological Perspective.*

COVID 19 KAMU SPOTLARINDA KULLANILAN İKNA YÖNTEMLERİ

Kübra KULAKLIKAYA

Muş Alparslan Üniversitesi

- ORCID: 0000-0002-4724-725X

ÖZET

Bu çalışma, Covid-19 pandemisi sürecinde yayımlanan kamu spotlarını, ikna yöntemleri açısından incelemeyi amaçlamaktadır. Bilindiği üzere pandemiler, çok geniş bir alanı etkileyen, bütün bir kıtada, hatta tüm dünyada görülebilen, sadece insanlar arasında değil hayvanlarda da zaman zaman ölümlere neden olabilen bulaşıcı hastalıklardır. Dünyada ilk kez 2019 yılı Aralık ayının sonlarına doğru, ülkemizde ise Mart 2020 ortaya çıkan virüsün neden olduğu ölümcül hastalık Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından 11 Mart 2020’de pandemi olarak kabul edilmiştir (T.C. Sağlık Bakanlığı Covid 19 Bilgilendirme Platformu, erişim: 21 Haziran 2022, <https://covid19.saglik.gov.tr/TR-66493/p.html>). İki sene boyunca tüm dünya Covid-19 pandemisiyle mücadele etmiştir. Hastalıkla mücadelede Türkiye, dünyanın izlediği yolla büyük ölçüde paralel olarak insanların sosyal hayatlarını tamamen değiştiren, şimdiye kadar hiç karşılaşılmayan önlemleri aşama aşama uygulamaya koymuştur. İnsanların günlük rutinlerinin tamamen dışında olan evden çıkmama, temastan kaçınma, maske takma gibi pek çok kurala uymaları istenmiştir. Toplumsal yaşamı bu kadar köklü bir şekilde değiştiren kuralların gerekliliğinin insanlara açıklanması ve kabul görmesi oldukça önemli bir süreçtir. Bu süreçte insanlarda davranış değişikliği ve toplumsal duyarlılığı amaçlayan kamu spotları özellikle önem kazanmıştır. Kamu spotları herhangi bir kâr amacı olmadan, insanları bilgilendirmek, davranış ve alışkanlıklar konusunda halkı doğru olana yönlendirmek amacıyla, kamu yararını önceleyerek hazırlanan görsel ve işitsel içeriklerdir. Hedef kitlede tutum ve davranış değiştirmeyi hedefledikleri için kamu spotlarında ikna unsuru ön plana çıkmaktadır. İkna, Arapçadan dilimize geçen bir sözcük olup Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlüğünde bir konuda kişileri inandırmaya veya kandırmaya çalışmak olarak karşılık bulmaktadır (Türk Dil Kurumu Sözlükleri, erişim: 20 Haziran 2022, <https://sozluk.gov.tr/>). İletişim süreçlerinde iknayı, belirli kişi veya kişileri bir konuda inandırıp o kişileri davranışlarını değiştirmeye yönlendirme süreci olarak ifade etmek mümkündür. Kitle iletişim araçları sıklıkla ikna yöntemlerine başvurmaktadır. Literatür incelendiğinde ikna yöntemlerinin korku yönetimi, güven yönetimi, ünlü kullanımı ve sosyal gerçeklik olmak üzere 4 boyutu öne çıkmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın temel çalışma alanı Covid-19 içerikli kamu spotu reklamlarından oluşmaktadır. Kamu spotlarında hangi ikna yöntemlerinin ne oranda kullanıldığını tespit etmek amacıyla hazırlanan çalışmada, Sağlık Bakanlığı Covid-19 Bilgilendirme Platformu internet sitesinde yer alan aynı zamanda televizyon kanallarında da yayınlanan 51 (elli bir) adet kamu spotu içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Pandemi, Covid-19, İkna Yöntemleri, kamu spotları.

PERSUASION METHODS USED IN COVID 19 PUBLIC SPOTS**ABSTRACT**

This study aims to examine the public service announcements that have been published during the Covid-19 pandemic, in terms of persuasion methods. As it is known, pandemics are infectious diseases that affect very large areas, could be seen on a whole continent, even all over the world, and could cause death not only among humans but also in animals from time to time. The deadly disease caused by the virus, which emerged for the first time in the world towards the end of December 2019 and in our country on March 2020 (T.R. Ministry of Health Covid-19 Information Platform, accessed: 21 June 2022, <https://covid19.saglik.gov.tr/TR-66493/p.html>), was declared a pandemic by the World Health Organization (WHO) on March 11, 2020. For more than two years, the whole world has struggled with the Covid-19 pandemic. In the fight against the disease, Turkey gradually implemented measures that had never been encountered before, which completely have changed people's social lives, largely in parallel with the path followed by the world. The people were asked to comply with many rules such as not leaving their house, avoiding close contact with other people, wearing masks, which all are completely outside of their daily routines. It is a very important process to explain and accept the necessity of rules that radically change social life. In this process, public service announcements aiming at behavioral change and social sensitivity have gained particular importance. Public service announcements have visual and audio content prepared by prioritizing the public interest, in order to inform people and guide the public to the right thing about behaviors and habits, without any profit motive. Since they aim to change the attitudes and behaviors of the target audience, the persuasion element comes to the fore in public service ads. According to Turkish Language Association Current Turkish Dictionary (Turkish Language Institution Dictionaries, accessed: 20 June 2022, <https://sozluk.gov.tr/>) persuasion is a word that came into our language from Arabic, and it means to convince or deceive people on a subject. In communication processes, it is possible to express persuasion as the process of making certain person or people believe in a subject and directing those to change their behaviors. Mass media often call upon persuasion methods. When the literature is examined, four dimensions of persuasion methods come to the fore: fear management, trust management, celebrity endorsement and social reality. In this context, the main field of the study of the paper consists of public service advertisements with Covid-19 content. In the study, which was prepared in order to determine which persuasion methods are used in public spots, and to what extent, 51 (fifty-one) public spot ads on the Ministry of Health Covid-19 Information Platform website, that are also featured on television channels, are analyzed with the content analysis method.

Keywords: *Pandemic, Covid-19, Persuasion Methods, public spots.*

STRATEGIC INVENTORY FOR LANGUAGE LEARNING AMONG SECOND LANGUAGE LEARNERS

EARL JONES G. MUICO
UM TAGUM COLLEGE

ABSTRACT

Gaps between genders is evident in almost every aspect of our lives, with clear differences as to which one excels, and which comes last. This gap is also observed in language learning, however, in concluding which gender is superior than the other is yet to be discovered. That is the aim of the study, to find out which gender is superior in learning a language. Other studies have used different methods and theories in finding out which gender excels in language learnings, yet all of them do not have the same answer. Strategy Inventory for Language Learning (SILL) was used in assessing the language acquisition of second language learners and it was discovered that both genders excelled in different strategies given by the method. In detail, the males dominated in the strategies, Memory, Metacognitive, and Social. Whereas in Cognition, Compensation, and Affective it was the females that were dominating.

Keywords : Language learning, Strategies in Learning a Language, Gender studies

ELİT SPORCULARDA BOŞ ZAMAN EĞİTİMİ VE REKREASYON FAYDA DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Ünsal SEVİNDİK

Gençlik ve Spor Bakanlığı

0000-0001-7066-2761

Beyza Merve AKGÜL

Gazi Üniversitesi

0000-0003-2950-4221

Tebessüm DURHAN AYYILDIZ

Gazi Üniversitesi

- 0000-0003-2747-6933

Suat KARAKÜÇÜK

Gazi Üniversitesi

0000-0001-9144-7307

Özet

Sporcuların boş zaman içerisinde gerçekleştirdikleri rekreasyon faaliyetleri eğitimlerinde ve rekreasyonel olarak elde ettikleri fayda yönüyle önemli bir paya sahiptir. Bu özelliklerin değerlendirilmesi amacıyla gerçekleştirilen araştırmanın amacı elit sporcularda boş zaman eğitimi ve rekreasyon fayda düzeylerinin belirlenerek, çeşitli değişkenlerin bu düzeyleri farklılaştırma durumunun ve ölçüm araçları arasındaki ilişki ve etkinin incelenmesidir. Çalışmaya Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde kalarak profesyonel sporculuk yaşantılarına devam eden 391 elit sporcu dahil olmuştur. Veriler kişisel bilgi formunun yanı sıra “Boş Zaman Eğitim Ölçeği” ve “Rekreasyon Fayda Ölçeği” ile yüz yüze toplanmıştır. Yapılan analizlerde normallik ve güvenilirlik analizleri, betimsel istatistikler, bağımsız örneklem T testi, Tek yönlü varyans analizi ANOVA, post hoc testleri, pearson korelasyon testi ve regresyon analizi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular katılımcıların boş zaman eğitimi ($3,41 \pm 0,50$) ve rekreasyon fayda ($3,91 \pm 0,62$) düzeylerinin ortalama değerlerin biraz üzerinde olduğu, özellikle sosyal etkileşim ve sosyal fayda anlamında daha yüksek puanlara sahip oldukları yönündedir. Katılımcıların cinsiyet, gelir, çalışma durumu, boş zamanın değerlendirilme biçimi ve verimli boş zaman geçirme durumu, ayrıca branş değişkenleri ile ölçüm araçları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar saptanmıştır. Diğer yandan yaş ve eğitim durumunun BE ve RF düzeylerini farklılaştırmadığı belirlenmiştir. BE ile RF arasında pozitif yönlü orta düzeyde anlamlı ilişki bulunmaktayken ($r=0,458$). Boş Zaman Eğitim; fiziksel faydayı ($\beta = 0,099$, $t = 1,213$; $p=0,226$), psikolojik faydayı ($\beta = -0,147$, $t = -1,688$; $p=0,092$) anlamlı biçimde etkilememişken, sosyal faydayı ($\beta = 0,544$, $t = 7,205$, $p=0,000$) anlamlı biçimde etkilemektedir. Elde edilen bulgular boş zaman eğitiminin Rekreasyon Fayda açıklamada 3 alt boyut toplamında, toplam varyansın %25’ni açıkladığını göstermektedir. Sonuç olarak sporcuların BE ve RF düzeylerinin belirli değişkenler ile farklılık gösterdiği ve BE ve RF’nin birbirleriyle ilişki ve etki içinde olduğu saptanmıştır. Bulgulardan hareketle sporcuların başarıya giden yolda performans beklentisini boş zaman eğitimlerinin ve rekreasyon fayda düzeylerinin artırılması yönüyle güçlendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Boş Zaman, Rekreasyon Fayda, Eğitim, Elit Sporcu

LEISURE EDUCATION AND LEISURE BENEFITS IN ELITE ATHLETES**Abstract**

The recreational activities that athletes participate in their leisure time play a significant role in their training and provide them with leisure benefits. The main objective of the study, which was conducted to assess these attributes, was to determine the levels of leisure education and leisure benefit in elite athletes, as well as to investigate the relationship and effect of various variables, as well as the differentiation of these levels and measurement tools. The study includes 391 elite athletes who continued their professional sports careers while staying at Turkish Olympic Training Centers. The data were collected in person using the "Leisure Education Scale" and "Leisure Benefit Scale" as well as the personal information form. The analysis included normality and reliability tests, descriptive statistics, independent sample T-tests, one-way analysis of variance ANOVA, post hoc testing, Pearson correlation test, and regression analysis. The results suggest that the participants' leisure education ($3,41 \pm 0,50$) and recreational benefit ($3,91 \pm 0,62$) were slightly higher than the average values, and they had higher scores, particularly in terms of social contact and social benefit. Statistically significant differences were found between the participants' gender, income, employment status, the way they spend their free time and their productive free time, as well as between branch variables and measurement tools. Age and education levels, on the other hand, were shown to make no difference between LE and LB levels. LE and LB have a moderately significant positive correlation ($r=0,458$). While leisure education had no effect on physical benefit ($= 0,099$, $t = 1,213$; $p=0,226$) or psychological benefit ($= -0,147$, $t = -1,688$; $p=0,092$), it had a substantial effect on social benefit ($= 0,544$, $t = 7,205$, $p=0,000$). Leisure education explains 25% of the total variance in the sum of three sub-dimensions in explaining the leisure benefit, according to the findings. As a result, it was discovered that the athletes' LE and LB levels fluctuated depending on certain conditions and that LE and LB are linked and influence each other. Based on the findings, it is suggested that athletes' performance expectations be raised in terms of raising their leisure training and leisure benefit levels on their route to success.

Keywords: Leisure, education, benefit, athletes

NİZAMİ GƏNCƏVİ “XƏMSƏ”SİNDƏ BƏDİİ XİTAB

Məmmədova Əsmət xanım Bəyəhməd qızı

Azərbaycan, Bakı Dövlət Universiteti

Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

ORCID № 0000-0002-9055-2313

Poetik mətnə işlənən müraciət formaları şifahi nitq üslubu olub, müxtəlif məqsədlərlə istifadə olunur. Bildiyimiz kimi, müraciət ilk növbədə diqqəti cəlb etmək üçün istifadə olunan çağırışdır. Bədii müraciət formaları isə çağırış olmaqdan əlavə, həm də bədii üslubi fiqurdur. Müraciət və xitabları kimə və nəyə istiqamətlənməsi baxımından bir neçə qismə bölmək mümkündür: İnsana, başqa canlılara, cansız varlıqlara və mücərrəd varlıqlara müraciətlə işlənənlər.

Sözlərin sonuna artırılan ا /a/ “əlif”lə formalaşan müraciətlər. Bu üsul ədəbiyyatşünaslıqda ədəbi priyom kimi işlədilir. Leksemlərin sonuna artırılan /a/ Nizami dilində xüsusi təkidli intonasiyalı xitab və müraciət şəklini formalaşdırır. Sonunda /a/ əlavə edilmiş leksemlər müxtəlif nitq hissələrinə aid ola bilər. İsimlərə əlavə olunarkən xitab müraciət mənası daşıyır: شاه /şaha/ – “ey şah”; شه /şəha/ – “ey şah”; شهریار /şəhriyara/ – “ey şəhriyar”; جهان داورا /cəhandavəra/ – “ey dünya hökmdarı” və s.

Leksemlərin önünə ای /ey/ əlamətinin artırılması ilə formalaşan müraciətlər. Nizami əsərlərində müraciət və xitab çox böyük tezliklə ای /ey/ müraciət əlaməti, intonasiya və sözdə vurğunun yerinin dəyişilməsi üsulu ilə yaradılmışdır. “Xəmsə” məsnəvilərində minlərlə bu şəkildə formalaşmış xitab, müraciət nümunələri vardır. Bu da türk dillərində işlənən əsas müraciət formalarından biridir. Bildiyimiz kimi, Nizami bədii dilində yazılı, ədəbi dil norması ilə yanaşı, şifahi, canlı danışq faktları, başqa sözlə, folklor nümunələrinə də geniş yer verir. Bu isə o dövrdə Azərbaycan üslubunu yaradan və inkişaf etdirən şairlərin başlıca xüsusiyyətlərindən idi.

Nizami dilində işlənən müraciət formalarının işlənmə yerləri də müxtəlif olur. Şairin məqsədindən asılı olaraq xitablar üç mövqedə – misranın əvvəlində, ortasında və sonunda işləne bilər.

Açar sözlər: xitab, fiqur, leksem, sənət, intonasiya

FIGURATIVE KHİTAB (APPEALING) IN "KHAMSA BY NIZAMI GANJAVI**ABSTRACT:**

The forms of appealing used in the poetic text are the style of oral speech and are used for different purposes. As we know, the appeal is a call, used to attract attention. In addition to being a call, artistic forms of appealing are also an artistic stylistic figures. It is possible to divide appealingings and addresses into several types in terms of who and what they address. Those used with reference to humans, other inanimate and abstract objects.

Addresses formed with /a/ "alif" added to the end of words. This method is used as a literary principle in literary studies. /a/ added to the end of the lexemes in Nizami forms a form of address and appealing with a special insistent intonation. Lexemes with /a/ added at the end can belong to different parts of speech: شاهها /شاهها/ – “oh king”; شاهها /شاهها/ – “oh king”; شهریارا // – “oh Shahriyar”; جهان داورا /جهانداورا/ – “oh ruler of the world” etc.

Appealingings formed by adding the sign ای /ey/ to the front of lexemes.

In Nizami's works, appeals and addresses are very often created by the address sign ای /ey/, intonation, and the method of changing the place of the accent in the word. There are thousands of examples of addresses and appeals formed in this way in the "Khamisa" manuscripts. This is one of the main application forms used in Turkish languages. As we know, in Nizami's artistic language, in addition to the written and literary language norm, oral, live conversational facts, in other words, folklore examples are also given a lot of space. This was one of the main characteristics of the poets who created and developed the style of Azerbaijan at that time.

Application forms written in Nizami language are also processed in different places. Addresses can be used in three positions – at the beginning, middle and end of the verse, depending on the purpose of the poet.

Key words: khitab (appealing), figure, lexeme, art, intonation

ORTAÖĞRETİM BRANŞ ÖĞRETMENLERİNİN İŞ STRESİ İŞ VE YAŞAM DOYUM DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Eyüp ACAR

Dumlupınar Üniversitesi

– 0000-0002-1855-2028

ÖZET

İş stresi, iş ve yaşam doyumu birbiriyle ilişkili konular olup, örgütsel ortamlarda çalışan bireylerin performans değerlerine etki eden önemli faktörler olarak görülmektedir. Aynı kurumda farklı branşlarda görev yapan öğretmenlerin iş stresi, iş ve yaşam doyumu faktörlerinden farklı ölçülerde etkilendiği düşünülmektedir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ortaöğretim kademesinde çalışan öğretmenlerin iş stresi, iş ve yaşam doyumu düzeylerinin, farklı branşlar arasında değişiklik gösterip göstermediğinin belirlenmesidir.

Araştırmanın yöntemi betimsel araştırma yöntemlerinden tarama yöntemidir. Araştırma evrenini Kütahya il merkezinde 2018-2019 eğitim öğretim yılında ortaöğretim kurumlarında çalışmakta olan branş öğretmenleri oluştururken, örneklem gurubunu ise çalışmaya gönüllülük esaslı ilkeleri doğrultusunda katılan erkek n=216, kadın n=212 toplam n=428 branş öğretmeni oluşturmaktadır.

Verilerin toplanmasında, öğretmenlerin iş stresini ölçmek için “Örgütsel Stres Ölçeği” iş doyumunu ölçmek için “İş Doyumu Ölçeği” yaşam doyumunu ölçmek için “Yaşam Doyumu Ölçeği” kullanılmıştır. Kullanılan ölçeklere ilişkin geçerlik ve güvenilirlik testleri Türk kültürüne uyarlama çalışmalarında test edilmiş olup, ölçme araçlarının geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmada ayrıca ölçeklere ilişkin güvenilirlik testi ayrı ayrı yapılmış olup, ölçeklerin yüksek düzeyde güvenilir bir ölçme aracı oldukları tespit edilmiştir.

Verilerin analizinde IBM SPSS 26.vs paket programı kullanılmış olup, veriler normal bir dağılım gösterdiği için parametrik test yöntemlerinden tek yönlü varyans analizi (ANOVA), ile çok değişkenli varyans analizi (MANOVA) teknikleri kullanılmıştır.

Sonuç: Öğretmenlerin branş farklılıklarına göre iş stresi ve iş doyumu puanlarında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Sayısal branş öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor branşı öğretmenlerine göre daha yüksek iş stresi yaşadığı sonucuna ulaşılmıştır. Yaşam doyumu puanlarında branşlara göre anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Anahtar Kelimeler : İş stresi, iş doyumu, yaşam doyumu, öğretmen

SPORCU ÖĞRENCİLERİN SPORDA SÖYLENTİ DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Murat YILMAZ

Adıyaman Üniversitesi
0000-0003-1027-0664

Esra BAYRAK AYAŞ

Adıyaman Üniversitesi
0000-0001-8153-2313

ÖZET

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte kaynağı belli olmayan güvenilirliği kanıtlanmamış bilgilerin varlığı günden güne artış göstermektedir. Sporda, sağlıkta, siyasette, sosyal medyada, sosyal ve bireysel hayatın her alanında birtakım belli belirsiz söylentiler ile karşılaşabilmekteyiz. Teknolojideki hızlı gelişmede de saniyeler içerisinde söylentilerin dünyanın her yerine yayılmasına olanak vermektedir. Bu nedenden dolayı çalışmada sporcu öğrencilerin sporda söylenti düzeylerini belirleyerek bu söylenti düzeylerinin çeşitli değişkenlerle arasındaki ilişkiyi belirlemek amaçlanmıştır. Araştırma gurubunu 2020-2021 eğitim-öğretim yılı Adıyaman Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu öğrencileri oluşturmaktadır. Ölçek formu öğrencilere online sunulmuş ve toplamda 203 kişi araştırmada yer almıştır. Verilerin elde edilmesi için “Sporda Söylenti Etki Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek toplamda 28 soru maddesi ve 5 alt boyuttan (Bireysel Etkilenim boyutu, İletişim boyutu, Motivasyon boyutu, Reklam boyutu, Örgüt içi Yayılım boyutu) oluşmaktadır. Ayrıca ölçek “Hiçbir Zaman-1” ile “Her zaman-5” arasında derecelenen beşli likert tarzı bir ölçektir. Veri çözümlenmesinde SPSS kullanılmıştır. Verilerin analizinde frekans, yüzde, ortalama, standart sapma, minimum ve maksimum değ. ve uygun testler (t-testi ve ANOVA testleri) yapılmıştır. Verilerden elde edilen sonuçlar %95 güven aralığında ve $p < 0.05$ olarak değerlendirilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgulara göre araştırmaya katılan öğrencilerin genel ölçekten ve alt boyutlardan almış oldukları ortalama puanların ölçekten alınabilecek en düşük puana yakın olduğu görülmektedir. Bu durumda katılımcıların sporda söylenti düzeylerinin düşük olduğunu göstermektedir. Yapılan analizler sonucunda yaş, cinsiyet, kaç yıldır spor yapıyorsunuz ve sınıf düzeyi arasında anlamsal farklılıklara rastlanmamıştır. Ancak spor branşı değişkeninde reklam alt boyutunda anlamsal farklılığa rastlanmıştır. Bu anlamsal farklılıkta bireysel spor yapanlar lehine sonuçlandığı

görülmüştür ($p<0,05$). Sonuç olarak öğrencilerin kaynaklarının kanıtlanmamış ve güvenilir olmayan bilgilere inanmadıklarını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler : Söylenti, Sporda Söylenti, Öğrenci

QƏRBİ AZƏRBAYCAN ŞİVƏLƏRİNDƏ İSMİN HALLARININ ƏVƏZLƏNMƏSİ**Sevinc SADIQOVA**

ADPU-nun dosenti, f.ü.f.d.

Xülasə: Məqalədə müasir Azərbaycan ədəbi dil üçün arxaiklaşmış, lakin bu günə qədər Qərbi Azərbaycan şivələrində işlənən ismin hallarının əvəzlənməsi hadisəsi tədqiqata cəlb olunmuşdur. Arxaikləşmə prosesi iki formada təzahür edir: bir sıra linqvistik vahidlər ümumdil baxımından arxaikləşir, çünki həm ədəbi dildə, həm də həmin dilin ayrı-ayrı dialekt və şivələrində istifadədən çıxır; linqvistik vahidlərin digər qrupu isə yalnız ədəbi dil baxımından arxaikləşir, həmin dilin ayrı-ayrı dialekt və şivələrində isə işləkliyini qoruyub saxlayır. Bu baxımdan Qərbi Azərbaycan şivələri özünün linqvistik zənginliyi ilə seçilir. Ədəbi dilin arxaik vahidlərinin böyük hissəsi bu gün də Qərbi Azərbaycan şivələrində işlənməkdədir. Bu məqalədə bütün arxaik vahidləri əhatə etməyimiz mümkün olmadığı üçün biz yalnız ismin hallarının əvəzlənməsini nəzərdən keçirəcəyik. Qərbi Azərbaycan şivələrində ismin hallarının əvəzlənməsi məkani-qrammatik və qrammatik hallarda özünü göstərir. Azərbaycan dilinin digər dialekt və şivələrində olduğu kimi, Qərbi Azərbaycan şivələrində də məkani-qrammatik hallarda əvəzlənmə özünü daha çox göstərir, qrammatik halların əvəzlənməsi isə nisbətən az müşahidə olunur. İsmi hallarının əvəzlənməsi Azərbaycan ədəbi dilinin ayrı-ayrı dövrlərinə aid klassik bədii əsərlərdə müşahidə olunur. Tədrisən ədəbi dildə hal kateqoriyasının işlənməsinin stabilləşmə prosesi getmiş, bu səbəbdən halların əvəzlənməsi istifadədən çıxmış, bəzi dialekt və şivələrdə, o cümlədən Qərbi Azərbaycan dialekt və şivələrində isə bu hadisə qalmışdır. İsmi hallarının əvəzlənməsi prosesi təqribən XVIII əsrin ortalarına qədər davam etmişdir. XVIII əsrin sonlarında tədrisən ədəbi dildə işləklidən çıxmışdır. İsmi hallarının əvəzlənməsinə “Kitabi-Dədə Qorqud”, “Dastani-Əhməd Hərəmi” kimi ədəbi mənbələrdə, həmçinin Qazi Bühranəddin, Yusif Məddah, İmadəddin Nəsimi, Şah İsmayıl Xətayi, Məhəmməd Füzuli, Kişvəri, Məsihi, Qövsü Təbrizi, Məhəmməd Əmani, Nişat Şirvani, Şakir Şirvani və b. orta əsr Azərbaycan şairlərinin yaradıcılığında rast gəlinir.

Açar sözlər: dil, dialekt, şivə, arxaizm, hal, isim, Qərbi Azərbaycan

REPLACEMENT OF SUBSTANTIAL CASES IN THE TALKS OF WESTERN AZERBAIJAN

Summary: The article deals with substitution of cases of nouns in modern Azerbaijan literary language which use Western Azerbaijan accent. The process of archaization manifests itself in two forms: so a number of linguistic units were archaized and out of use from the literary language also from dialects and accents, another group linguistic units although they became archaisms in literary language but in separate dialects and accents remained in use. From this point of view the accents of the Western Azerbaijan differ in their wealth. The most of archaic units of literary language use in accents of Western Azerbaijan now. In this article it is impossible to review all of this, therefore we will look at substitution of cases of nouns. In the dialects of Western Azerbaijan, the replacement of the case of nouns is manifested in the spatial-grammatical and grammatical cases. As in other dialects and dialects of the Azerbaijani language, in the dialects of Western Azerbaijan, the substitution of spatial-grammatical cases is more often observed, and the substitution of grammatical cases is observed relatively less often. The substitution of the case of nouns is found in the classical works of art of the Azerbaijan literary language. Gradually, in the literary language, the process of stabilization of the use of the category of the case began, therefore the replacement of the cases of nouns fell out of use and remained in some dialects and dialects, including the dialects of Western Azerbaijan. The process of replacing the cases of nouns in the literary language lasted until about the middle of the XVIII century. In end of XVIII century gradually fell into disuse of literary language. Replacing the cases of nouns are meet in classic Azerbaijan literature, in “Kitabi-Dede Korkut”, “Dastani-Ahmet-Harami” and including work of KaziBurhaneddin, YusifMeddah, ImadeddinNasimi, Muhammed Fuzuli, Kishveri, Shah Ismail Khatayi, Masihi, Govsi Tabrizi, Muhammed Amani, Nishat Shirvani, Shakir Shirvani and ect.

Key words: language, dialect, accents, archaism, cases, noun, Western Azerbaijan

AZƏRBAYCAN ŞİFAHİ DİLİNİN NORMALARI**Səminə Sabir qızı Abdullayeva**

Pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti

TEZIS

Azərbaycan dilçiliyində nitq mədəniyyəti məsələləri ilə əlaqədar bir çox tədqiqatlar aparılmış olsa da nitq mədəniyyətinin daxili üslubları və onların normaları demək olar ki, hələ tamamilə ayırd edilməmiş qalmaqda davam edir. Nitq mədəniyyətinin daxili üslubları yazılı dildən, şifahi dildən, danışq dilindən, və lokal dildən ibarətdir. Bunların hamısı bütövlükdə bir dilin daxili həlqələrindən ibarət olmasına baxmayaraq onların hər birinin özünəməxsus normaları vardır. Dil istifadəçiləri üçün bu nitq üslublarının fərdiyyəti yoxdur. Yəni hər bir dil istifadəçisi öz informasiyasını daim bir nitq üslubu çərçivəsində qurmur. Dil istifadəçisi informasiya prosesinin məqamına görə həm yazılı dildən, həm şifahi dildən və həm də danışq dilindən istifadə etməkdə tam sərbəstdir. Hətta, lokal dildən istifadədə heç bir dil istifadəçisinə məhdudiyyət qoyulmur. Ancaq nitq mədəniyyətinin borcu və vəzifəsi ayrı-ayrı nitq üslublarının qorunmasından və onlara toxunulmazlıq hüququ verilməsinə şərait yaratmaqdan ibarət deyildir. Nitq mədəniyyətinin başlıca vəzifəsi informasiya mübadiləsinin intensivləşməsinin təmin olunmasına xidmət etməkdən ibarətdir. İnformasiya mübadiləsinin intensivləşdirilməsi isə nitq üslubları arasında mümkün norma yaradılmasını təmin etməklə başa gəlir. Dildə normalarası yaxınlığa nail olunması informasiyaların nəinki kütləviləşməsinə, eləcə də onun hədudlarının qat-qat genişləndirilməsinə şərait yaradır. Ona görə də nitq mədəniyyətinin başlıca vəzifələrindən biri üslublararası normaların sistemləşdirilməsindən ibarətdir. Bu halda yazılı dilin normaları ilə yanaşı şifahi dilin, danışq dilinin və lokal dilin fərqləndirici normaları ayırd edilir. Sonrakı mərhələdə isə normaların yaxınlaşdırılması imkanlarına təşəbbüs göstərilməsi probleminin həllinə diqqət yetirmək lazım gəlir. Nitq mədəniyyəti üslublarına məxsus normaların müəyyən edilməsi ana dilinin xarici vətəndaşlara öyrədilməsi baxımından da əhəmiyyətlidir. Nəzərə alıqda ki, Azərbaycan dili, artıq beynəlxalq aləmdə təmsil olunmaq hüququna malikdir, onda dilöyrətmə üzrə müvafiq proqramların yerinə yetirilməsinə ehtiyac olduğu da diqqətdən qaçırılmamalıdır.

Açar sözlər: şifahi dil, norma, məntiq, nitq, ritorika

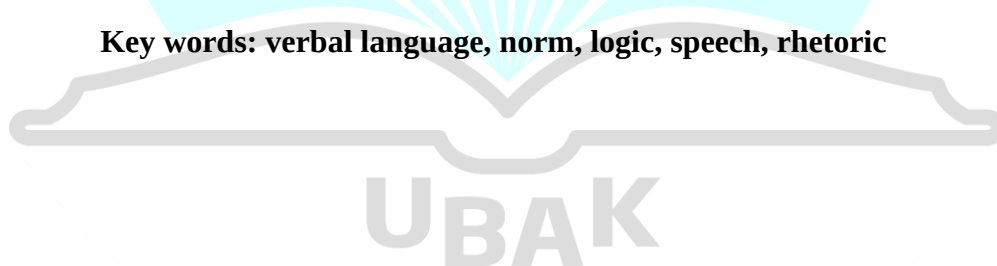
VERBAL LANGUAGE AND ITS NORMS

Summary

The article is generalized and concise about the oral language and its norms. It is shown here that the oral language is formed in accordance with the stabilization of norms in advanced languages. The regulation of the verbal language in the Azerbaijani language has created a fertile age during independence. The foundation of the work of the norms of the oral language was possible thanks to the wise vision of the Great Leader, National Leader Heydar Aliyev. Speech development in Azerbaijani language creates realistic opportunities for traditional and compelling use of language. The development of special programs for language learning in spoken, spoken and written languages should become a state problem. However, the development of programs can take place in such a way that each speech culture has its own norms of time style. This is one of the tasks of speech culture.

Although the norms of the written language in the Azerbaijani language have been established in the rules, it is still determined that they need to be clarified. Oral language norms are almost unsystematic. This is one of the problems that is waiting for its time, or rather it is time to solve it. In modern times, mastering truly oral language norms has received social, public, cultural and political support. The Azerbaijani language is already living in a period of bilingualism. This language is represented in the international information space. Just as written language is important for the writing and continuity of information, it is certain that any text in the oral language audience, at public events, is delivered to the audience in a lively, argumentative, convincing, and amplifying manner.

Key words: verbal language, norm, logic, speech, rhetoric

GIUSEPPE ARCİMBOLDO VE SALVADOR DALİ ARASINDAKİ RESİMSSEL ÜSLUP BENZERLİĞİ

Mehmet Alpdoğan ERCİŞ

-0000-0002-1555 -532X.

ÖZET

Çalışmamızın amacı; 15. yüzyıl Maniyelist ressam Giuseppe Arcimboldo ile 20. yüzyıl Sürrealist ressam Salvador Dali arasındaki resimsel üslup benzerlikleri arasındaki nedensellik üzerinden yorumlamayı amaçlamaktadır. Bu doğrultuda çalışılan; 15. yüzyıl sanatçısı Arcimboldo'nun tablolarına dayandırılarak maniyelizm üslubuyla resimler yapmış gerçek üstücülükte sınırları ortadan kaldırmış Arcimboldo'nun resimlerine göre yürütülmüştür. Araştırmada; Maniyelizm döneminde yaşamış Arcimboldo'nun resimleri ile modern resmin önde gelen sürrealist ressamı Salvador Dalinin resimleri arasındaki benzerlikler araştırılmıştır. Farklı plastik ifade ve anlatım yöntemlerine sahip olan bu sanatçılar, eserlerini özgün bir şekilde oluşturmuşlardır. Sürrealizm kavramından hareketle resim, tarihteki önemli olayları veya büyük insanları anmak için gelecek nesiller için yapılmış sembolik bir resim olarak tanımlanabilir. Bu dönemde sanat zirveye ulaşmıştır. teknik, ekipman ve yöntemler açısından farklı düşünmeye başladılar. Yeni zevkler, yeni tatmin noktalarına ulaşmaya çalışır. Bir sanat eserinin mükemmelliğinin tartışılmaz hale geldiği düşüncesi karşısında, mükemmelliğin her zaman ilgi çekici olmadığı fikri ortaya çıkmaya başlar. Bu farklı fikirlerden dolayı farklı çalışma tarzları yaratmaya başladılar.

Bu kapsamda veri toplama aracı olarak dokümanlar kullanılmıştır. İki sanatçı aralarındaki sanatsal-sosyal etkileşimleri bakımından incelenmiş, yaklaşık 400 yıllık bir zaman farkı olmasına rağmen aralarındaki benzerlik durumu anlatılmıştır. Bu benzerliğin anlaşılabilmesi için ilgili olaylar sebep-sonuç ilişkisi içinde yorumlanmıştır. amaç çerçevesinde sanat tarihsel ve sanat eleştirisel bağlamda eser çözümlemeleri yapılmış, elde edilen veriler değerlendirilerek konunun önemi açısından tartışılmıştır. Bu bağlamda sanatçılar; sanat ortamı, sanat anlayışları, sanat eserleri, üslup ve psikolojik özellikleri literatür tarama ve eser inceleme sonrası elde edilen veriler üzerinden incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler : Maniyelizm, Sürrealizm, Üslup, Giuseppe Arcimboldo, Salvodar Dali

THE PICTURAL STYLE SIMILARITY BETWEEN GIUSEPPE ARCIMBOLDO AND SALVADOR DALI

ABSTRACT

The aim of our study; It aims to interpret the causality between the pictorial style similarities between the 15th century Manielist painter Giuseppe Arcimboldo and the 20th century Surrealist painter Salvador Dali. Working in this direction; Based on the paintings of the 15th century artist Arcimboldo, the paintings were carried out according to the paintings of Arcimboldo, who made paintings in the style of manielism and removed the boundaries of surrealism. In the research; The similarities between the paintings of Arcimboldo, who lived in the period of Manialism, and the paintings of Salvador Dalin, the leading surrealist painter of modern painting, were investigated. These artists, who have different plastic expression and expression methods, have created their works in an original way. Moving from the concept of surrealism, painting can be defined as a symbolic painting made for future generations to commemorate important events or great people in history. Art reached its peak during this period. they started to think differently in terms of technique, equipment and methods. It tries to reach new pleasures, new satisfaction points. In the face of the thought that the perfection of a work of art becomes indisputable, the idea that perfection is not always interesting begins to emerge. Because of these different ideas, they started to create different working styles.

In this context, documents were used as data collection tool. The two artists were examined in terms of their artistic-social interactions, and the similarity between them was explained despite a time difference of about 400 years. In order to understand this similarity, the related events were interpreted in a cause-effect relationship. Within the framework of this purpose, work analyzes were made in the context of art historical and art criticism, the data obtained were evaluated and discussed in terms of the importance of the subject. In this context, artists; The art environment, understanding of art, works of art, style and psychological characteristics were examined through the data obtained after literature review and work analysis.

Keywords: Manielism, Surrealism, Style, Giuseppe Arcimboldo, Salvodar Dali

TÜRKİYEDEKİ ÇAĞDAŞ DIŞAVURMCU İFADE DE: BAHRİ GENÇ ÖRNEĞİ**Mehmet Alpdoğan ERCİŞ**

alpdoganercis@gmail.com –0000-0002-1555 -532X.

ÖZET

Sanat tarihçilerinin tasvir ettiği dışavurumcu sanat anlayışı 1900'lü yılların başına denk gelse de aslında birey merkezli bir bakış açısına dayandığı için daha erken dönemlerde de görülmüştür. Dışavurumcu akım, her dönemde kişisel bir üslup olarak tezahür etse de bu dönemde kendini tam anlamıyla ifade etmiştir. Dışavurumcu sanatçılar doğayı veya nesneleri yeniden yorumlamışlar ve imgelerinden geçen süreyi yansıtmışlardır. 1918 yılında yeni Dışavurumculuk olarak tekrar sanatçılar tarafından benimsenmiştir. 1945 sonrası soyut Dışavurumculuk adıyla tekrardan yenilenmiş olup sanatçılar tarafından özgür şekilde ifade edilmiştir. Dışavurumculuk öncesi evrensel sanat hareketlerini hep sonradan takip eden Türkiye'deki sanatçıların, ilk olarak 1960 itibarıyla çağı yakalamışlardır. Dışavurumcu akım sayesinde Türk sanatı ve Türk resmi iki sorununu birden çözüme ulaştırmıştır. Türk sanatı hem evrensel boyutta kendini ifade etmenin bir yolunu bulmuş hem de çağdaş bir kapasiteye ulaşmıştır. Dışavurumculuk 20. yüzyılın bir ürünü olduğu düşünüldüğünde, modern dünyanın değişip gelişmesiyle birlikte hareket doğal olarak değişmiş ve tepkisel bir hareket haline gelmiştir. Dışavurumculuğun psikolojik, felsefi, entelektüel ve sosyal etkisi, sanat ve düşünce dünyasında bir söylem, hareket, ifade biçimi olarak ortaya çıkmaktadır.

Dışavurumculuğun etkisi tüm dünyada ve ülkemizde güçlü bir şekilde hissedilmektedir. Çağdaş Türk resminde önemli bir yere sahip olan Dışavurumculuk biçim ve renk yoluyla ressam Bahri Genç'in de özgün eserler çıkarmasında katkı sağlamaktadır. Daha yakın zamanlarda ressam Bahri Genç, çalışmalarını portreler ve figürler üzerine yoğunlaştırmıştır. Figür ve portrelerdeki derin anlatımlarını figüratif soyutlama yaparak, metaforlar aracılığıyla şeffaf anlam katmanları oluşturmaktadır. Çalışmalarında geniş fırça vuruşları ve spatula vuruşları kullanarak yoğunlaştırır, kompozisyonlarını oluştururken farklı ve etkileyici bir teknik oluşturmaktadır. Resimlerinde insanın anlam arayışını ve benliğin yolculuğunu ifade eder, izleyiciyi dünyayı ve benliği yeniden keşfetmeye davet eder ve izleyicide umut uyandırmaktadır. Çalışmada veri toplama araçları olarak literatür taraması ve eser incelemesi yöntemleri kullanılmıştır. Çalışmamızda figüratif resim yapan ressamlar arasından Bahri Genç'in eserleri tespit edilmiş, eserler sanat tarihi ve sanat eleştirisi bağlamında incelenmiş ve elde edilen veriler değerlendirilerek sonuçlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dışavurumculuk, Figür, Portre, Bahri Genç

CONTEMPORARY EXPRESSIONAL EXPRESSION IN TURKEY: THE EXAMPLE OF BAHİRİ GENÇ

ABSTRACT

Although the expressionist understanding of art described by art historians coincides with the early 1900s, it was seen in earlier periods as it was based on an individual-centered perspective. Although the expressionist movement manifests itself as a personal style in every period, it fully expressed itself in this period. Expressionist artists reinterpreted nature or objects and reflected the subject passing through their images. In 1918, it was adopted by artists again as the new Expressionism. After 1945, it was renewed under the name of Abstract Expressionism and was freely expressed by the artists. The artists in Turkey, who always followed the pre-expressionist universal art movements, first caught up with the era as of 1960. Thanks to the expressionist movement, Turkish art and Turkish painting have both solved their problems. Turkish art has both found a way to express itself in a universal dimension and reached a contemporary capacity. Considering that expressionism is a product of the 20th century, the movement naturally changed and became a reactive movement with the change and development of the modern world. The psychological, philosophical, intellectual and social impact of expressionism emerges as a discourse, movement, and form of expression in the world of art and thought.

The effect of expressionism is strongly felt all over the world and in our country. Expressionism, which has an important place in contemporary Turkish painting, contributes to the creation of original works by the painter Bahri Genç through form and color. More recently, the painter Bahri Genç has focused his work on portraits and figures. He creates transparent layers of meaning through metaphors by making figurative abstraction of his deep expressions in figures and portraits. He intensifies his works by using wide brush strokes and spatula strokes, creating a different and impressive technique while creating his compositions. In his paintings, he expresses the human's search for meaning and the journey of the self, invites the viewer to rediscover the world and the self, and arouses hope in the viewer. In the study, literature review and work analysis methods were used as data collection tools. In our study, the works of Bahri Genç were identified among the painters who made figurative paintings, the works were examined in the context of art history and art criticism, and the data obtained were evaluated and concluded.

Keywords: Expressionism, Figure, Portrait, Bahri Genç

MİTOLOJİK AMBALAJ TASARIMLARINDA BİÇİM VE İÇERİK: NIKE¹**Seda Balkan**

Dokuz Eylül Üniversitesi

– 0000-0002-1785-354X

Çınla Şeker

Dokuz Eylül Üniversitesi

- 0000-0002-9610-3228

ÖZET

Mitler, insanlık tarihi boyunca toplumların biçimlenmesinde temel rollere sahip anlatılar olmuş, bir araya gelerek farklı kültür ya da dinlere ait mitolojileri oluşturmuşlardır. Geçmişte olduğu gibi bugün de halk biliminin konusu olan mitler ve mitoloji, filoloji, psikoloji, sosyoloji gibi bilimlerle müzik, resim ve tiyatro gibi sanatların konusunu oluşturmaktadır. 19. yüzyılın ikinci yarısında sanat ile zanaatın arasındaki ince çizginin Arts and Crafts akımı etkisinde ortadan kalkması ile birlikte görsel sanatların konusu olan estetik, tasarım nesneleri aracılığıyla insanın günlük yaşamına dâhil olmuştur. Mimari, peyzaj, iç mekân, endüstriyel ürünler, moda ve grafik tasarım gibi farklı alanlardan oluşan geniş bir yelpazeye sahip olan tasarım, üretim öncesinde bir mekân, nesnenin ya da sistemin tüm biçimsel ve/veya işlevsel özelliklerinin belirlenmesi olarak tanımlanmaktadır. Görsel sanatlar ile tasarımı iki komşu disiplin yapan, tasarımların gerçekleştirildiklerinde nasıl görüneceklerini belirleyen biçimsel özelliklerin belirlenmesinde tüm görsel sanatlar ile aynı elemanları kullanmakta oluşudur. Nokta, çizgi, ton, renk ve şekillerden oluşan bu elemanları kullanan grafik tasarım, görsel bir tasarım dalıdır ve bir ürün veya hizmeti iki boyutlu yüzeylerde tanıtan, mesajını yine görsel tasarım elemanlarını kullanarak gerçekleştirmektedir. Kapsamı teknolojik ve sosyal gelişmelere bağlı olarak değişen ihtiyaçlar tarafından belirlenen grafik tasarım ürünleri iki boyutlu kurumsal kimlik çalışmaları, afiş, reklamcılık, medya-iletişim, yayıncılık ve iki boyutlu yüzeylerin kıvrılıp katlanması ile oluşan üç boyutlu ürün ambalajlarına kadar geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır. Bu çalışmada ilhamını Yunan Mitolojisinden alan dünya çapında tanınmış bir spor giyim firması olan Nike

¹ Bu çalışma Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı kapsamında “Grafik Sanatlar ile Grafik Tasarımda Mitoloji ve Sanat ve Tasarım Eğitimindeki Yeri” başlıklı yayınlanmamış doktora tezinden üretilmiştir.

markasının ürün ambalajları grafik tasarım eleman ve ilkeleri açısından mitoloji bağlamında ele alarak analiz edilmiş, sonuç olarak da başarılarının ardındaki tasarım çözümleri tanımlanmıştır.

Anahtar Kelimeler : Tasarım, Grafik Tasarım, Mitoloji, Ambalaj.

ESKİ ÇAĞ'DA KAFKASYA MADENCİLİĞİNİN GELİŞİMİ VE ARTVIN**İshak KÜÇÜKYILDIZ**

Atatürk Üniversitesi

Dr., ishakkucukyildiz@hotmail.com – ORCID ID 0000-0002-2720-9408

ÖZET

Karadeniz ve Hazar Denizi arasında dağlık bir yapıya sahip olan Kafkasya, Karadeniz'in kuzeydoğusunda bulunan Taman Yarımadası'ndan, Hazar Denizi'nin batısındaki Apşeron Yarımadası'na kadar uzanan alana verilen isimdir. Antik Yakınoğu'nun en büyük kültür ve metalürjik bölgelerinden biri olan Kafkasya, Orta Tunç Çağı'ndan itibaren Antik Dönem metalciliği açısından oldukça önemli bir veri ortaya koymaktadır. Kafkasya bölgesinde metal üreticiliğine dair en erken kanıtların Erken Eneolitik (Kalkolitik) dönemden itibaren saptanabildiği anlaşılmaktadır. Bölgenin en eski metal eserleri Orta Transkafkasya'daki yerleşimlerde ortaya çıkmıştır. Söz konusu bu metal eserler, Orta ve Doğu Transkafkasya'nın Şulaveri-Şomu Tepe Kültürü yerleşim tabakalarında tespit edilmiştir. Güneydoğu Gürcistan'da Kura-Khramis Didi Gora ve Arukhlo/Nakhiduri I ile Azerbaycan'ın batısındaki Gargalar Tepesi bu yerleşimlerden bir kısmıdır. Kafkasya'da ilk bakır metalürjisinin gelişimi için gerekli olan hammaddenin ana kaynağı olarak Orta Transkafkasya'nın güney bölgesi düşünülmektedir. Ancak bu bilgiyi doğrulayacak yeterli veriye ulaşılamamıştır.

Antik kaynaklarda Kolhis Bölgesi içerisinde yer alan Artvin ve çevresi, antik yazarlar tarafından “Altın Zengini Ülke” olarak zikredilmiştir. Kolhis'in tunç metalurjisiyle ilgili çalışmalar genellikle Çoruh Havzası, Abhazya ve Racha-Lechkhumi adlı bölgeler üzerine yoğunlaşmıştır. Buralarda üretilen malların yerli halkın kullanımından başka komşu ülkelere ihracatı da yapılmaktaydı. Ayrıca Kolhis Bölgesi'nde zengin demir yatakları da bulunmaktaydı. Günümüz MTA raporlarına göre Artvin, madencilik açısından oldukça zengin olmasına rağmen arkeolojik ve yazılı belgelerin azlığı, bölgenin madencilik ve metal işlemeciliği sürecinin ana hatlarını ifade edilmesini güçleştirmiştir. Bu bölgenin bakır ve demir madeni yönünden zengin olduğunu bölgede yapılan kazılardan ziyade çeşitli buluntulardan anlamaktayız.

Bu çalışmada Kafkasya'nın maden ve metal işlemeciliğinin arkeolojik ve yazılı kanıtlar ışığında ortaya konulması amaçlanmıştır. Arkeolojik araştırmalardan hareketle bölgede madenciliğin ve metal işlemeciliğinin başlangıcından itibaren nasıl bir gelişim süreci geçirdiği tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kafkasya, Metalürji, Artvin, Bakır, Demir.

ŞAMAN VE ALEVİ TÖREN KIYAFETLERİNDEKİ MİTOLOJİK MOTİFLER VE POSTMODERN GİYİM MODASINDA KULLANIMI

Minara GULİYEVA

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9072-4165>

ÖZET

Maddi kültürün bir ögesi olarak giyim kuşam, bir milletin millî kültürünü, dini inanışını, gelenek ve göreneklerini, yaşam biçimini simgeleyen, tanıtan ve kimliğinin kurulmasında önemli rol oynayan başlıca unsurlardan biridir. Dolayısıyla, giyim kuşam, görsel objelerin başında yer alan, onları üreten insanoğlu ve toplumların belli boyutlarda gerçek kimlikleriyle tanınmaya yarayan birer kültürel öğedir.

Araştırmada, Şaman ve Alevi tören kıyafetlerinde bulunan motif, renk ve kullandıkları kumaş çeşitleri ele alınarak Anadolu'da yaşamlarını sürmüş Alevi tören kıyafetleri ile Şaman tören kıyafetleri karşılaştırılmıştır. Ayrıca Şaman kültüründe giyim kuşamın Alevi giyim kültüründe izleri bulunarak mitolojik motifler üzerinde durulacak ve bu kıyafetlerin postmodern giyim tarzına uygulanmasıyla ilgili giysi tasarımları örnek gösterilecektir.

Anahtar Kelimeler: Şaman Tören Kıyafeti, Alevi Tören Kıyafeti, Mitolojik motifler, Postmodern, Giyim modası.

MYTHOLOGICAL MOTIFS ON SHAMAN AND ALEVİ CEREMONY CLOTHES AND USE IN POSTMODERN CLOTHING FASHION

ABSTRACT

Clothing, as an element of material culture, is one of the main elements that symbolizes and promotes a nation's national culture, religious belief, traditions and customs, lifestyle and plays an important role in the establishment of its identity. Therefore, clothing is a cultural element that is at the forefront of visual objects and serves to be recognized with their real identities in certain dimensions of the people and societies that produce them.

In the research motifs, colors and, type of different fabrics were discussed and compared which were found in Shaman and Alavi ceremonial clothes resides in Anadolu. Beside that we can easily see cloth traces in Alavi garments and fashion show will be exhibited related to the application of postmodern garment.

Keywords: Shaman Ceremonial Dress, Alevi Ceremonial Dress, Mythological motifs, Postmodern, Clothing fashion.

ARCHAEOLOGICAL MONUMENTS OF KHOJAVEND REGION OF AZERBAIJAN**Dr. Gulana Aliyeva,**

Azerbaijan National Academy of Sciences, Institute of Archaeology, Ethnography and Anthropology,

Khojavend district of Azerbaijan is located in Karabakh. More than 30 archaeological and architectural monuments were registered here during the years of Soviet rule.

Azikh cave was investigated by Mammadali Huseynov in 1960 for more than 20 years. In 1960-1986, 10 cultural layers with a total thickness of 14 m were recorded and studied, more than 6 thousand stone items and more than 50 thousand bone samples were collected. The remains of the Middle Ages, Bronze and Eneolithic periods were found in layer I, Mustye - Middle Paleolithic period in layer III, Lower Paleolithic in layers V and VI, and remains belonging to a completely new archaeological culture - Guruchay culture, were found in layers VII-X.

Taghlar cave, located on the left bank of Guruchay in the territory of Khojavend region is the most magnificent cave-camp related to the Middle Paleolithic period - Mustye culture. The cave was registered in 1960 by Mammadali Huseynov. Starting from 1978 research was led by A. Jafarov, that covered an area of 65 square meters (almost the half of the area). During the excavations 6 cultural layers were discovered, more than 8,000 stone tools and 2,000 animal bones were found here. In the upper layer I - clay pot fragments belonging to the Middle Ages, Bronze Age and Eneolithic period were found. Samples of material culture belonging to the period of the Mustye culture were discovered from layers II-VI. As a result of the research, it became clear that the Taghlar was inhabited from 90,000 years ago to 35,000 years ago.

Nargiztepe is located on the territory of Khojavend at the intersection of the foothills of the Karabakh range with the Mil plain, on a natural elevation 237 m above the sea level. Its area is about 1.3 ha. Nargiztepe and its surroundings form a large archaeological complex with settlements, burial monuments and defensive structures from the Bronze and Early Iron Ages, Antiquity and the Middle Ages. There are about 300 graves from the Middle Ages at the southern foot of the Nargiztepe hill. Here, various signs and marks (arrows, bows, etc.), carved patterns were drawn on the stones of the grave. Research conducted in Nargiztepe confirms that this area was inhabited by the Azerbaijani-Albanian population in ancient times, and by the Turkish-Muslim population in the Middle Ages.

Keywords: Azerbaijan, Karabakh, Khojavend, Azikh, Taghlar, Nargiztepe

LAÇIN LAYLA VƏ OXŞAMALARINDA ETNOQRAFİZMLƏR

HƏSƏNOVA KÖNÜL

Azərbaycan, Bakı

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti, Filologiya fakültəsi, Müasir Azərbaycan dili kafedrası.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1490-5751>

ÖZET

Azərbaycan dünyada ilk yaşayış məskənlərindən olduğu üçün bu xalqın etnoqrafiyası da genişdir. Bu o deməkdir ki, xalqın etnoqrafiyasının tədqiqi üçün onun qədimliyi və etnoqrafik zənginliyi vacibdir. Tarix boyu müxtəlif siyasi-ictimai formasiyalar görmüş xalqımızın maddi və mənəvi dünyasını araşdırmaq, tədqiq etmək həm xalqın nümayəndəsi olaraq vəzifəmiz, həm də bunu gələcək nəsillərə ötürmək, bildirmək, dünyaya tanıtmmaq vətəndaş borcumuzdur.

Etnoqrafik leksika dilimizin leksikasının ən az tədqiq olunmuş sahələrindəndir. “Etnokultural” leksika adlandırıla biləcəyimiz bu “dəyərli” dil təbəqəsi xalqımızın “qədim tarixə malik və qədim zəngin mədəniyyətə sahib” bir etnos olduğunu sübut edən vahidlərdir.

Folklor materialları xalqımızın maddi və mənəvi mədəniyyəti ilə əlaqədar çoxlu sayda etnoqrafik söz və ifadələri özündə qoruyub saxlayan dəyərli mənbədir. Araşdırmamızın obyektı Laçın rayonuna aid uşaq folkloru nümunələri-layla və oxşamalardır. Laçın rayonu Azərbaycanın ən qədim tarixə malik yaşayış məskənlərindəndir. Rayonda yerləşən tarixi abidələr türk tayfalarının ta qədimdən burada məskən saldığını təsdiqləyir. Təbii ki, qədim türk tayfalarının sahib olduğu zəngin maddi və mədəni mədəniyyət bu bölgənin folklor nümunələrində yan keçə bilməzdi.

Göz açdığımız andan ana və nənələrimizdən duyduğumuz layla və oxşamalarda etnoqrafik leksikanın çox maraqlı nümunələrini görə bilirik. Uşaq folklorumuzun ən qədim, ən orijinal növlərindən sayılan layla və oxşamalar etnoqrafizmlərlə zəngindir. Bu şeirlər günümüzdə dildən-dilə, ağızdan ağıza gəlib çıxdığı üçün hər misrasında xalqımızın tarixi keçmişini, mədəniyyətini, yaşayış tərzini, psixologiyasını, inanclarını və s. əks etdirə bilir. Bu baxımdan Laçın rayonunun layla və oxşama örnəklərində etnoqrafizmləri tədqiq etmək həm aktual, həm maraqlıdır.

Laçın rayonu layla və oxşamalarında işlənən etnoqrafizmləri leksik-semantik cəhətdən belə qruplaşdırıla bilər:

- a) Maddi mədəniyyət (terminləri) ifadə edən etnoqrafizmlər
- b) Mənəvi mədəniyyət (terminlər) ifadə edən etnoqrafizmlər

Açar sözlər: layla, oxşama, etnoqrafiya, etnoqrafizmlər, maddi mədəniyyət, mənəvi mədəniyyət

ETHNOGRAPHISMS IN LACHIN LAYLA AND QUATRAINS

As Azerbaijan is one of the first settlements in the world, the ethnography of this people is also extensive. This means that the antiquity and ethnographic richness of the people are important for the study of ethnography. It is our duty as a representative of the people to study the material and spiritual world of our people, which has seen various political and social formations throughout history, as well as to pass it on to future generations.

Ethnographic lexicon is one of the least studied areas of the lexicon of our language. This "valuable" layer of language, which we can call "ethnocultural" lexicon, is the unit that proves that our people are an ethnos with "ancient history and ancient rich culture."

Folklore materials are a valuable source that contains many ethnographic words and expressions related to the material and spiritual culture of our people. The object of our research are examples of children's folklore of Lachin region - lullabies and quatrains. Lachin region is one of the oldest settlements in Azerbaijan. The historical monuments located in the region confirm that Turkic tribes have settled here since ancient times. Of course, the rich material and cultural culture of the ancient Turkic tribes could not be ignored in the folklore of this region.

From the moment we open our eyes, we can see very interesting examples of ethnographic vocabulary in the lullabies and quatrains we hear from our mothers and grandmothers. Lullabies and quatrains, which are considered to be the oldest and most original types of our children's folklore, are rich in ethnography. Since these poems have been passed down by word of mouth to the present day, in each of their verses the historical past, culture, way of life, psychology, beliefs, etc. of our people are described. can reflect. From this point of view, it is both relevant and interesting to study ethnographies in lullaby and quatrain examples of Lachin region.

Lexically and semantically, we can group the ethnographisms used in the layla and quatrains of Lachin region:

- a) Ethnographies expressing material culture (terms)
- b) Ethnographies expressing spiritual culture (terms)

Keywords: lullaby, quatrain, ethnography, ethnographisms, material culture, spiritual culture

YUXARI SİNİF ŞAĞİRLƏRİNDƏ NİTQ MƏDƏNİYYƏTİNİN FORMALAŞDIRILMASI

Sevda Abbasova,

pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru, dosent
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti,
<https://orcid.org/0000-0002-6516-2444>

Pəri Paşayeva,

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti,
pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru, dosent
<https://orcid.org/0000-0002-8332-3387>

TEZİS

Müasir dövrdə dil mədəniyyətinin qorunması və inkişafı sahəsində dövlət mədəniyyət siyasətinin əsas vəzifəsi dilin tədrisi prosesini gücləndirmək, Azərbaycan ədəbi dilindən istifadə ənənələrini yaymaq və sözdən istifadə normalarını qorumaqdır. Nitq mədəniyyətinin tərbiyəsi həm də müasir dünyada insanın mədəni kimliyinin formalaşmasıdır. Mədəni nitqin mənimsənilməsinin şəxsi əhəmiyyətini gücləndirmək üçün təlim fəaliyyətinin motivlərini formalaşdırmaq, onlara müasir dil haqqında, müasir ədəbi sənət nümunələri haqqında materiallar təqdim etmək vacibdir. Məhz buna görə də Azərbaycan dilinin və onun vasitəsilə nitq mədəniyyətinin formalaşdırılması nitq mədəniyyətinin təmin edilməsinin açarına çevrilir. Məqalədə bu kimi məsələlərin şərhı verilir, qeyd edilir ki, şəxsiyyətin ahəngdar inkişafı üçün mədəni, ifadəli nitqin tərbiyəsi dövrümüzün aktual və mühüm vəzifəsindən biridir.

Açar sözlər: dil, nitq mədəniyyəti, ünsiyyət bearığı, şəxsiyyətin inkişafı

ФОРМИРОВАНИЕ КУЛЬТУРЫ РЕЧИ У СТАРШЕКЛАССНИКОВ

Резюме

В современное время основной задачей государственной культурной политики в области защиты и развития языковой культуры является укрепление процесса обучения языку, распространение традиций использования литературного языка Азербайджана и

защита норм словоупотребления. Воспитание культуры речи – это и формирование культурной идентичности человека в современном мире.

Для усиления личностной значимости овладения культурной речью важно сформировать мотивы учебной деятельности, представить их материалами о современном языке и образцами современного литературного искусства.

Именно поэтому формирование через него азербайджанского языка и культуры речи становится залогом обеспечения культуры речи. В статье дается толкование таких вопросов, отмечается, что воспитание культурной и выразительной речи для гармоничного развития личности является одной из актуальных и важных задач современности.

Ключевые слова: язык, культура речи, коммуникативные навыки, развитие личности.

FORMATION OF SPEECH CULTURE AMONG HIGH SCHOOL STUDENTS

Summary

In modern times, the main task of the state cultural policy in the field of protection and development of language culture is to strengthen the process of language learning, spread the traditions of using the literary language of Azerbaijan and protect the norms of word usage. Education of a culture of speech is also the formation of a person's cultural identity in the modern world.

To enhance the personal significance of mastering cultural speech, it is important to form the motives of educational activities, present them with materials about the modern language and examples of modern literary art.

That is why the formation of the Azerbaijani language and culture of speech through it becomes the key to ensuring the culture of speech. The article gives an interpretation of such issues, it is noted that the education of cultural and expressive speech for the harmonious development of the individual is one of the urgent and important tasks of our time.

Key words: language, speech culture, communication skills, personality development

“MUNISNAMƏ” - UŞAQ ƏDƏBİYYATININ ZƏNGİNLƏŞMƏSİNƏ**XİDMƏT EDƏN ƏDƏBİ ABİDƏ****Nəsirova Fidan Yaqub qızı**

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Şərqşünaslıq İnstitutu

ORCID№ 0000-0001-8178-7287

Müasir uşaq ədəbiyyatının təməl bazasının xalq yaradıcılığı, folklor və klassik yazılı ədəbiyyat nümunələrindən formalaşdığı məlum həqiqətlərdəndir. Bu nümunələr spesifik qayda və standartları, səciyyəvi xüsusiyyətləri olan bugünkü uşaq ədəbiyyatının tələblərinə tam mənada cavab verməyə də, uzun əsrlər boyu kiçikyaşlı nəslin mənəvi ehtiyaclarının ödənilməsi sahəsində müstəsna əhəmiyyətə malik olmuşdur. Tədqiqata cəlb etdiyimiz XII əsr Azərbaycan yazıçısı Əbubəkr ibn Xosrov əl-Ustadın öyüd-nəsihət yüklü alleqorik hekayələr, mənəvi-əxlaqi, didaktik məzmunlu rəvayətlər məcmusu “Munisnamə” əsəri də məhz bu formatlı yaradıcılıq nümunələrindəndir.

Azərbaycan Atabəylər dövlətinin banisi Şəmsəddin Eldənizin (1136-1175) dövründə saraya dəvət olunaraq 30 ildən artıq bir müddətdə şahzadələrə dərs demiş, “Əl-Ustad” təxəllüsü ilə tanınan Əbubəkr “Mənsur və Mərcan”, “Sənəm və Əcəm”, “Məhr və Müştəri”, “Nəqizəyi-kitabi-Əlfiyə və Şəlfiyə” (“Əlfiyə və Şəlfiyə” kitabına tənqid), “Rahət ər-Ruh” (“Ruhun rahatlığı”), “Nüzhət əl-Məcəlis” (“Məclislərin ləzzəti”) və “Munisnamə” də daxil olmaqla (beş mənzum, iki nəsr) yeddi əsər müəllifidir.

İrənin müdrik, nəsihətamiz və təhkiyəvi hekayələri, zəngin hind təmsilləri və rəvayətləri, yunan etik-fəlsəfi əsərlərindən qaynaqlanan “ədəb ədəbiyyatı”nın ən mükəmməl nümunələrindən olan “Munisnamə” 17 fəsildən və şərti olaraq iki hissədən: yazılı mənbələrə əsaslanan didaktik hissədən və folklor nümunələrinin üstünlük yaşkil etdiyi bədii hissədən ibarətdir.

Qeyd etdiyimiz kimi, ideya-tematik xüsusiyyətlərinə görə uşaq ədəbiyyatının mündəricə zənginliyinə xidmət edən “Munisnamə”nin demək olar ki, hər babı bu ədəbiyyatın mövzu arealına daxil olan hissələrlə doludur. Əsərin “Ədalət və insaf haqqında” (VI bab), “Huşəngin öz oğluna nəsihətləri” (IX bab), Əcəm əhlinin (XI bab), fars müdriklərinin (XIII bab), “Müdrik Yusobasın kəlamları və nəsihətləri haqqında” (XIV bab), “Müdrik Əflatunun hikmətləri haqqında” (XVI bab) fəsiləri insan həyatının ən müxtəlif situasiyalarına istiqamətlənmiş, zəngin həyat təcrübəsi və pedaqoji biliyi əhatəliyə nəsihət, məsləhətlərlə zəngindir. Bu nəsihətlərin episentridə qərarlaşmış kamil insan formalaşdırmaq hədəfi heç sözsüz ki, çağdaş uşaq ədəbiyyatının da başlıca məramıdır. Bu mənada orta əsr müsəlman Şərqinin ən nadir inciləri sırasında yer alan “Munisnamə”də uşaq ədəbiyyatının vəzifələri, strategiyası və məqsədi ilə səsleşən məqamlar həddindən artıq çoxdur.

Açar sözlər: Uşaq ədəbiyyatı, “Munisnamə”, Əbubəkr ibn Xosrov əl-Ustad, uşaq ədəbiyyatının mövzu qaynaqları.

PUBLIC SQUARES AND THEIR POTENTIAL FOR SOCIAL INTERACTIONS: A CASE STUDY OF HISTORICAL PUBLIC SQUARES IN TEHRAN

Asma Mehan

Department of Architecture and design , Politecnico di Torino – Italy

Abstract:

Under the thrust of technological changes, population growth and vehicular traffic, Iranian historical squares have lost their significance and they are no longer the main social nodes of the society. This research focuses on how historical public squares can inspire designers to enhance social interactions among citizens in Iranian urban context. Moreover, the recent master plan of Tehran demonstrates the lack of public spaces designed for the purpose of people's social gatherings. For filling this gap, first the current situation of 7 selected primary historical public squares in Tehran including Sabze Meydan, Arg, Topkhaneh, Baherstan, Mokhber-al-dole, Rah Ahan and Hassan Abad have been compared. Later, the influencing elements on social interactions of the public squares such as subjective factors (human relationships and memories) and objective factors (natural and built environment) have been investigated. As a conclusion, some strategies are proposed for improving social interactions in historical public squares like; holding cultural, national, athletic and religious events, defining different and new functions in public squares' surrounding, increasing pedestrian routes, reviving the collective memory, demonstrating the historical importance of square, eliminating visual obstacles across the square, organization the natural elements of the square, appropriate pavement for social activities. Finally, it is argued that the combination of all influencing factors which are: human interactions, natural elements and built environment criteria will lead to enhance the historical public squares' potential for social interaction.

Keywords: Historical Square, Iranian Public Square, Social Interaction, Tehran.

ORGANIZATIONAL INVOLVEMENT AND EMPLOYEES' CONSUMPTION OF NEW WORK PRACTICES IN STATE-OWNED ENTERPRISES: THE GHANAIAN CASE

M. Aminu Sanda, K. Ewontumah

University of Ghana Business School- Ghana

Abstract:

This paper explored the challenges faced by the management of a Ghanaian state enterprise in managing conflicts and disturbances associated with its attempt to implement new work practices to enhance its capability to operate as a commercial entity. The purpose was to understand the extent to which organizational involvement, consistency and adaptability influence employees' consumption of new work practices in transforming the organization's organizational activity system. Using self-administered questionnaires, data were collected from one hundred and eighty (180) employees and analyzed using both descriptive and inferential statistics. The results showed that constraints in organizational involvement and adaptability prevented the positive consumption of new work practices by employees in the organization. It is also found that the organization's employees failed to consume the new practices being implemented, because they perceived the process as non-involving, and as such, did not encourage the development of employee capability, empowerment, and teamwork. The study concluded that the failure of the organization's management to create opportunities for organizational learning constrained its ability to get employees consume the new work practices, which situation could have facilitated the organization's capabilities of operating as a commercial entity.

Keywords: Organizational transformation, new work practices, work practice consumption, organizational involvement, state-owned enterprise, Ghana.

ASSESSMENT ON COMMUNICATION STUDENTS' INTERNSHIP PERFORMANCES FROM THE EMPLOYERS' PERSPECTIVE

Yesuselvi Manickam, Tan Soon Chin

Sunway University, Malaysia.

Communication Department, Tunku Abdul Rahman University College, Malaysia

Abstract:

Internship is a supervised and structured learning experience related to one's field of study or career goal. Internship allows students to obtain work experience and the opportunity to apply skills learned during university. Internship is a valuable learning experience for students; however, literature on employer assessment is scarce on Malaysian student's internship experience. This study focuses on employer's perspective on student's performances during their three months of internship. The results are based on the descriptive analysis of 45 sets of question gathered from the on-site supervisors of the interns. The survey of 45 on-site supervisor's feedback was collected through postal mail. It was found that, interns have not met their on-site supervisor's expectations in many areas. The significance of this study is employer's assessment on the internship shall be used as feedback to improve on ways how to prepare students for their internship and employments in future.

Keywords: Employers perspective, internship, structured learning, student's performances.

TOM STOPPARD: THE AMORALITY OF THE ARTIST**Majeed Mohammed Midhin****Clare Finburgh**

University of Essex, United Kingdom

Abstract:

To maintain a healthy balanced loyalty, whether to art or society, posits a debatable issue. The artist is always on the look out for the potential tension between those two realms. Therefore, one of the most painful dilemmas the artist finds is how to function in a society without sacrificing the aesthetic values of his/her work. In other words, the life-long awareness of failure which derives from the concept of the artist as caught between unflattering social realities and the need to invent genuine art forms becomes a fertilizing soil for the artists to be tackled. Thus, within the framework of this dilemma, the question of the responsibility of the artist and the relationship of the art to politics will be illuminating. To a larger extent, however, in drama, this dilemma is represented by the fictional characters of the play. The present paper tackles the idea of the amorality of the artist in selected plays by Tom Stoppard. However, Stoppard's awareness of his situation as a refugee has led him to keep at a distance from politics. He tried hard to avoid any intervention into the realms of political debate, especially in his earliest work. On the one hand, it is not meant that he did not interest in politics as such, but rather he preferred to question it than to create a fixed ideological position. On the other hand, Stoppard's refusal to intervene in politics is ascribed to his feeling of gratitude to Britain where he settled. As a result, Stoppard has frequently been criticized for a lack of political engagement and also for not leaning too much for the left when he does engage. His reaction to these public criticisms finds expression in his self-conscious statements which defensively stressed the artifice of his work. He, like Oscar Wilde thinks that the responsibility of the artist is devoted to the realm of his/her art. Consequently, his consciousness for the role of the artist is truly reflected in his two plays, *Artist Descending a Staircase* (1972) and *Travesties* (1974).

Keywords: Amorality, responsibility, politics, ideology.

ANALYSIS OF POVERTY REDUCTION STRATEGIES AS MECHANISM FOR DEVELOPMENT IN NIGERIA FROM 1999-2014

Ahmed Usman Egye, Hamza Muhammad

Department of Public Administration, Nasarawa State Polytechnic, Nigeria

Abstract:

Poverty alleviation is one of the most difficult challenges facing third world countries in their development efforts. Evidences in Nigeria showed that the number of those in poverty has continued to increase. This paper is aimed at analyzing the performance of poverty alleviation measures undertaken by successive administrations in Nigeria with a view to addressing the quagmire. The study identified the whole gamut of factors that served as stumbling blocks to the implementation of each of the strategies and recommended the involvement of local people in the identification and design of projects so that sufficient participation could be achieved.

Keywords: Poverty, development, strategies, Nigeria.

INVESTIGATION OF THE MAIN TRENDS OF TOURIST EXPENSES IN GEORGIA**Nino Abesadze, Marine Mindorashvili, Nino Paresashvili**

Shiraz University, Iran, Islamic Republic

Abstract:

The main purpose of the article is to make complex statistical analysis of tourist expenses of foreign visitors. We used mixed technique of selection that implies rules of random and proportional selection. Computer software SPSS was used to compute statistical data for corresponding analysis. Corresponding methodology of tourism statistics was implemented according to international standards. Important information was collected and grouped from the major Georgian airports. Techniques of statistical observation were prepared. A representative population of foreign visitors and a rule of selection of respondents were determined. We have a trend of growth of tourist numbers and share of tourists from post-soviet countries constantly increases. Level of satisfaction with tourist facilities and quality of service has grown, but still we have a problem of disparity between quality of service and prices. The design of tourist expenses of foreign visitors is diverse; competitiveness of tourist products of Georgian tourist companies is higher.

Keywords: Tourist, expenses, methods, statistics, analysis.

ANALYSIS OF STELES WITH LIBYAN INSCRIPTIONS OF GRANDE KABYLIA, ALGERIA

Samia Ait Ali Yahia

Department of Language and Amazigh Culture, University Mouloud Mammeri, Tizi-Ouzou,
Algeria

Abstract:

Several steles with Libyan inscriptions were discovered in Grande Kabylia (Algeria), but very few researchers were interested in these inscriptions. Our work is to list, if possible all these steles in order to do a descriptive study of the corpus. The steles analysis will be focused on the iconographic and epigraphic level and on the different forms of Libyan characters in order to highlight the alphabet used by the Grande Kabylia.

Keywords: Epigraphy, stele, Libyan inscription, Grande Kabylia.

ADOPTION AND DIFFUSION OF E-GOVERNMENT SERVICES IN INDIA: THE IMPACT OF USER DEMOGRAPHICS AND SERVICE QUALITY

Sayantana Khanra, Rogers P. Joseph

Indian Institute of Management Rohtak, Haryana 124001, India

Abstract:

This study attempts to analyze the impact of demography and service quality on the adoption and diffusion of e-Government services in the context of India. The objective of this paper is to study the users' perception about e-Government services and investigate the key variables that are most salient to the Indian populace. At the completion of this study, a research model that would help to understand the relationship involving the demographic variables and service quality dimensions, and the willingness to adopt e-Government services is expected to be developed. Dedicated authorities, particularly those in developing economies, may use that model or its augmented versions to design and update e-Government services and promote their use among citizens. After all, enhanced public participation is required to improve efficiency, engagement and transparency in the implementation of the aforementioned services.

Keywords: Adoption and diffusion of e-Government services, demographic variables, hierarchical regression analysis, service quality dimensions.

SOCIAL WORK PRACTICE TO LABOUR WELFARE: A PROPOSED MODEL OF FIELD WORK PRACTICUM AND ROLE OF SOCIAL WORKER IN INDIA

Naeem Ahmed

Department of Social Work , Aligarh Muslim University, India

Abstract:

Social work is a professional activity based on the approach of “helping people to help themselves” (Stroup). Social work education and practice both are based on humanitarian philosophy in which social workers try to increase the happiness of the society and to reduce the problems of society. Labour welfare is a specialised field of social work which especially focuses on welfare of organised and unorganised labour. In India labour is facing numerous problems in both organised and unorganised sectors because of ignorance, illiteracy, high rate of unemployment etc. In most of the Indian social work institutions we have this specialization with different names like Human Resource Management or Industrial Relation and Personnel Management or Industrial Relations and Labour Welfare or Industrial Social Work etc. Field work practice is integrated part of social work education curriculum in all specialised field. In India we have different field work practice models being followed in different institutions. The main objective of this paper is to prepare a universal field work practicum model in the field of labour welfare. This paper is exploratory in nature, researcher used personal experience and secondary data (model of field work practice in different institutions like Aligarh Muslim University, Pondicherry University, Central University of Karnataka, University of Lucknow, MJP Rohilkhand University Bareilly etc.) Researcher found that there is an immediate need to upgrade the curriculum or field work practice in this particular field, as more than 40 percent of total population engaged in either unorganised or organised sector (NSSO 2011-12) and they are not aware about their rights. In this way a social worker can play an important role in existing labour welfare facilities by making them aware.

Keywords: Fieldwork, labour welfare, organised labour, social work practice, unorganised labour.

UBAK

FROM VICTIM TO ETHICAL AGENT: OSCAR WILDE'S THE BALLAD OF READING GAOL AS POST-TRAUMATIC WRITING

Mona Salah El-Din Hassanein

Department of English, Faculty of Education at Ain Shams University, Egypt

Abstract:

Faced with a sudden, unexpected, and overwhelming event, the individual's normal cognitive processing may cease to function, trapping the psyche in "speechless terror", while images, feelings and sensations are experienced with emotional intensity. Unable to master such situation, the individual becomes a trauma victim who will be susceptible to traumatic recollections like intrusive thoughts, flashbacks, and repetitive re-living of the primal event in a way that blurs the distinction between past and present, and forecloses the future. Trauma is timeless, repetitious, and contagious; a trauma observer could fall prey to "secondary victimhood". Central to the process of healing the psychic wounds in the aftermath of trauma is verbalizing the traumatic experience (i.e., putting it into words) – an act which provides a chance for assimilation, testimony, and reevaluation. In light of this paradigm, this paper proposes a reading of Oscar Wilde's *The Ballad of Reading Gaol*, written shortly after his release from prison, as a post-traumatic text which traces the disruptive effects of the traumatic experience of Wilde's imprisonment for homosexual offences and the ensuing reversal of fortune he endured. Post-traumatic writing demonstrates the process of "working through" a trauma which may lead to the possibility of ethical agency in the form of a "survivor mission". This paper draws on fundamental concepts and key insights in literary trauma theory which is characterized by interdisciplinarity, combining the perspectives of different fields like critical theory, psychology, psychiatry, psychoanalysis, history, and social studies. Of particular relevance to this paper are the concepts of "vicarious traumatization" and "survivor mission", as *The Ballad of Reading Gaol* was written in response to Wilde's own prison trauma and the indirect traumatization he experienced as a result of witnessing the execution of a fellow prisoner whose story forms the narrative base of the poem. The Ballad displays Wilde's sense of mission which leads him to recognize the social as well as ethical implications of personal tragedy. Through a close textual analysis of *The Ballad of Reading Gaol* within the framework of literary trauma theory, the paper aims to: (a) demonstrate how the poem's thematic concerns, structure and rhetorical figures reflect the structure of trauma; (b) highlight Wilde's attempts to come to terms with the effects of the cataclysmic experience which transformed him into a social outcast; and (c) show how Wilde manages to transcend the victim status and assumes the role of ethical agent to voice a critique of the Victorian penal system and the standards of morality underlying the cruelties practiced against wrong doers and to solicit social action.

Keywords: Ballad of Reading Gaol, post-traumatic writing, trauma theory, Wilde.

FAMILY RELATIONSHIPS AND COPING WITH THE STRESS OF YOUNG PEOPLE FROM MIGRANT FAMILIES WITH CEREBRAL PALSY

A. Gagat-Matula

Pedagogical University of Cracow, Poland

Abstract:

The aim of this article is to present a relation between family relationships and styles of approach to coping with stress among young people from migrant families with cerebral palsy. The study involved 70 persons (with cerebral palsy in the standard intellectual capacity) from families, in which at least one of parents is a migrant. To measure the level of communication in the family, the Family Relationships Questionnaire (FRQ) was employed, while the styles of coping with stress was investigated with the CISS Questionnaire. The relation between family relationships and styles of coping with stressful situations of the respondents was investigated. It was shown that there is an affiliation between the emotion-oriented style of coping with the stress and the variable of “communication in my family”. Moreover, it was demonstrated that there is a linkage between the task-oriented style of coping with the stress and the variable of “maternal control in mother-child relationship”. Young people with CP subjected to overprotection and control from their mothers in problem situations tend to focus on their own emotions instead of trying to undertake constructive actions. Excessive control in daily life by mothers results in passivity and a lack of motivation to cope with difficult situations.

Keywords: Young people with cerebral palsy, family relationships, styles of coping with stress, migration.

JOB SATISFACTION AND MOTIVATION AS PREDICTORS OF LECTURERS' EFFECTIVENESS IN NIGERIA POLICE ACADEMY

Abdulkareem Hussein Bibire

Department of Psychology, Nigeria Police Academy Wudil, Kano State, Nigeria

Abstract:

Job satisfaction and motivation have been given an important attention in psychology because they are seen as main instruments in maintaining organizational growth and development; they are also used to accomplish organizational aims and objectives. However, it has been observed that some institutions failed in motivating and stimulating their workers; in contrast, workers may be motivated but not satisfied with the job and failed to perform efficiently and effectively. It is hoped that the study of this nature would be of significance value to all stakeholders in education specifically, lecturers in higher institutions in Nigeria. Also, it is hoped that the findings of this study will enhance lecturers' effectiveness and performance in discharging their duties. In the light of the above statements, this study investigated whether job satisfaction and motivation predict lecturers' effectiveness in Nigeria Police Academy, Wudil, Kano State. Correlational research method was adopted for the study, while purposive sampling technique was used to choose the institution and the sampled lectures (70). Simple random sampling technique was used to select one hundred cadets across the academy. Two instruments were used to elicit information from both lecturers and cadets. These were job satisfaction and motivation; and lecturers' effectiveness Questionnaires. The instruments were subjected to pilot testing and found to have reliability coefficient of 0.69 and 0.71 respectively. The results of the study revealed that there was a significance relationship among job satisfaction, motivation and lecturers effectiveness in Nigeria Police Academy. There was a significance relationship between job satisfaction and lecturers' effectiveness in Nigeria Police Academy the cal r is 0.21 while the crt r is 0.19. at $p < 0.05$ and; there was a significance relationship between job motivation and lecturers effectiveness in Nigeria Police Academy the cal r is 0.20 while the crt r is 0.19 at $p < 0.05$. This study therefore concluded that there was a significance relationship among job satisfaction, motivation and lecturers effectiveness in Nigeria Police Academy. Based on the data collected, collated and analyzed Recommendations were made for both the lecturers and the Academy management. It is also suggested that lecturers should be industrious in their primary assignment in other to make values to cadets lives and career. And management should also try to enhance lecturers performance by more motivational needs for the lecturers.

Keywords: Satisfaction, motivation, lecturer effectiveness, academy.

THE EFFECTIVENESS OF COGNITIVE BEHAVIOURAL INTERVENTION IN ALLEVIATING SOCIAL AVOIDANCE FOR BLIND STUDENTS

Mohamed M. Elsherbiny

College of Arts & Social Sciences, Sultan Qaboos University, Oman and College of Social Work, Assiut University, Egypt

Abstract:

Social Avoidance is one of the most important problems that face a good number of disabled students. It results from the negative attitudes of non-disabled students, teachers and others. Some of the past research has shown that non-disabled individuals hold negative attitudes toward persons with disabilities. The present study aims to alleviate Social Avoidance by applying the Cognitive Behavioral Intervention. 24 Blind students aged 19–24 (university students) were randomly chosen we compared an experimental group (consisted of 12 students) who went through the intervention program, with a control group (12 students also) who did not go through such intervention. We used the Social Avoidance and Distress Scale (SADS) to assess social anxiety and distress behavior. The author used many techniques of cognitive behavioral intervention such as modeling, cognitive restructuring, extension, contingency contracts, selfmonitoring, assertiveness training, role play, encouragement and others. Statistically, T-test was employed to test the research hypothesis. Result showed that there is a significance difference between the experimental group and the control group after the intervention and also at the follow up stages of the Social Avoidance and Distress Scale. Also for the experimental group, there is a significance difference before the intervention and the follow up stages for the scale. Results showed that, there is a decrease in social avoidance. Accordingly, cognitive behavioral intervention program was successful in decreasing social avoidance for blind students.

Keywords: Social avoidance, cognitive behavioral intervention, blind disability, disability.

UBAK

A QUASI-SYSTEMATIC REVIEW ON EFFECTIVENESS OF SOCIAL AND CULTURAL SUSTAINABILITY PRACTICES IN BUILT ENVIRONMENT

Asif Ali, Daud Salim Faruque

Assistant Professor of Architecture at the Aligarh Muslim University, Aligarh, India
Executive Director, Oxford Evidence and Interventions (OXEVIN), Oxford, United Kingdom

Abstract:

With the advancement of knowledge about the utility and impact of sustainability, its feasibility has been explored into different walks of life. Scientists, however, have established their knowledge in four areas viz environmental, economic, social and cultural, popularly termed as four pillars of sustainability. Aspects of environmental and economic sustainability have been rigorously researched and practiced and huge volume of strong evidence of effectiveness has been founded for these two sub-areas. For the social and cultural aspects of sustainability, dependable evidence of effectiveness is still to be instituted as the researchers and practitioners are developing and experimenting methods across the globe. Therefore, the present research aimed to identify globally used practices of social and cultural sustainability and through evidence synthesis assess their outcomes to determine the effectiveness of those practices. A PICO format steered the methodology which included all populations, popular sustainability practices including walkability/cycle tracks, social/recreational spaces, privacy, health & human services and barrier free built environment, comparators included 'Before' and 'After', 'With' and 'Without', 'More' and 'Less' and outcomes included Social well-being, cultural coexistence, quality of life, ethics and morality, social capital, sense of place, education, health, recreation and leisure, and holistic development. Search of literature included major electronic databases, search websites, organizational resources, directory of open access journals and subscribed journals. Grey literature, however, was not included. Inclusion criteria filtered studies on the basis of research designs such as total randomization, quasirandomization, cluster randomization, observational or single studies and certain types of analysis. Studies with combined outcomes were considered but studies focusing only on environmental and/or economic outcomes were rejected. Data extraction, critical appraisal and evidence synthesis was carried out using customized tabulation, reference manager and CASP tool. Partial meta-analysis was carried out and calculation of pooled effects and forest plotting were done. As many as 13 studies finally included for final synthesis explained the impact of targeted practices on health, behavioural and social dimensions. Objectivity in the measurement of health outcomes facilitated quantitative synthesis of studies which highlighted the impact of sustainability methods on physical activity, Body Mass Index, perinatal outcomes and child health. Studies synthesized qualitatively (and also quantitatively) showed outcomes such as routines, family relations, citizenship, trust in relationships, social inclusion, neighbourhood social capital, wellbeing, habitability and family's social processes. The synthesized evidence indicates slight effectiveness and efficacy of social and cultural sustainability on the targeted outcomes. Further synthesis revealed that such results of this study are due weak research designs and disintegrated implementations. If architects and other practitioners deliver their

interventions in collaboration with research bodies and policy makers, a stronger evidence-base in this area could be generated.

Keywords: Built environment, cultural sustainability, social sustainability, sustainable architecture.

EFFECT OF PERSONALITY TRAITS ON CLASSIFICATION OF POLITICAL ORIENTATION

Vesile Evrim, Aliyu Awwal

Computer Engineering Department, European University of Lefke,

Abstract:

Today, there is a large number of political transcripts available on the Web to be mined and used for statistical analysis, and product recommendations. As the online political resources are used for various purposes, automatically determining the political orientation on these transcripts becomes crucial. The methodologies used by machine learning algorithms to do an automatic classification are based on different features that are classified under categories such as Linguistic, Personality etc. Considering the ideological differences between Liberals and Conservatives, in this paper, the effect of Personality traits on political orientation classification is studied. The experiments in this study were based on the correlation between LIWC features and the BIG Five Personality traits. Several experiments were conducted using Convote U.S. Congressional- Speech dataset with seven benchmark classification algorithms. The different methodologies were applied on several LIWC feature sets that constituted by 8 to 64 varying number of features that are correlated to five personality traits. As results of experiments, Neuroticism trait was obtained to be the most differentiating personality trait for classification of political orientation. At the same time, it was observed that the personality trait based classification methodology gives better and comparable results with the related work.

Keywords: Politics, personality traits, LIWC, machine learning.

COGNITIVE EMOTION REGULATION IN CHILDREN IS ATTRIBUTABLE TO PARENTING STYLE, NOT TO FAMILY TYPE AND CHILD'S GENDER

AKM Rezaul Karim,

Associate Professor, Department of Psychology, University of Dhaka, Bangladesh

University of Dhaka

Tania Sharafat,

Lecturer, Department of Psychology, Dhaka College, Bangladesh

Abu Yusuf Mahmud

Lecturer, Department of Psychology, Dhaka College, Bangladesh

Abstract:

The study aimed to investigate whether cognitive emotion regulation in children varies with parenting style, family type and gender. Toward this end, cognitive emotion regulation and perceived parenting style of 206 school children were measured. Standard regression analyses of data revealed that the models were significant and explained 17.3% of the variance in adaptive emotion regulation (Adjusted $R^2=0.173$; $F=9.579$, $p<.001$), and 7.1% of the variance in less adaptive emotion regulation (Adjusted $R^2=.071$, $F=4.135$, $p=.001$). Results showed that children's cognitive emotion regulation is functionally associated with parenting style, but not with family type and their gender. Amongst three types of parenting, authoritative parenting was the strongest predictor of the overall adaptive emotion regulation while authoritarian parenting was the strongest predictor of the overall less adaptive emotion regulation. Permissive parenting has impact neither on adaptive nor on less adaptive emotion regulation. The findings would have important implications for parents, caregivers, child psychologists, and other professionals working with children or adolescents.

Keywords: Cognitive Emotion Regulation, Adaptive, Less Adaptive, Parenting Style, Family Type.

IMPACT OF PERSONALITY AND LONELINESS ON LIFE: ROLE OF ONLINE FLOW EXPERIENCES

Asmita Shukla,

Assistant Professor in the School of Humanities, Social Sciences and Management, Indian Institute of Technology Bhubaneswar, Odisha, India

Soma Parija

Research scholar School of Humanities, Social Sciences and Management, Indian Institute of Technology Bhubaneswar, Odisha, India

Abstract:

The present study examines the mediating effect of online flow experience on the relationship between extraversion/introversion, locus of control and loneliness, and depression and satisfaction with life. The data was obtained using a structured questionnaire prepared by adapting standardized scales available from a sample of 102 engineering students from different technical institutions at Bhubaneswar, India. The results indicate that there is a positive significant relationship between introversion, external locus of control, loneliness, depression and online flow experience, and extraversion, internal locus of control and satisfaction with life. The results also suggest that online flow experience mediates the relationship between the aforementioned variables.

Keywords: Life satisfaction and depression, loneliness, online flow experience, personality.

MERKEZİ SÜTUN BÖLGE ANTRENMANLARININ SEÇİLMİŞ BAZI BİYOMOTOR YETİLER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN İNCELENMESİ

Nurkan YILMAZ

İnönü Üniversitesi

– 0000-0002-8845-7093

ÖZET

Performansın temel bileşenleri ve ayrılmaz parçaları olan kas kuvveti, esneklik, dayanıklılık, koordinasyon, denge ve hareket verimliliği sportif beceride fonksiyonel hareketleri başarmak için önemli unsurlardır (Nurten ve Ergin, 2019). Ayrıca, bir uyarana tepki olarak hız veya yön değişikliği ile vücudun hızlı hareketi olarak ya da bir dizi hareketi kolaylıkla gerçekleştirme yeteneği olarak tanımlanan çeviklik için de hızlı hareket edebilmek adına kas kuvveti önem arz etmektedir (Nurten ve Ergin, 2019; Snyder ve ark., 2013). Bu anlamda, amatör ve profesyonel sporlarda optimal performans elde etmek için vücudun yeterli güç ve dayanıklılığa sahip olması önemlidir (Nurten ve Ergin, 2019). 20. yüzyıldan sonra popüler hale gelen fiziksel rehabilitasyon ve fitness pratiğinde core stabilite egzersiz programlarının popüleritesi ile ortaya çıkan “Core stabilitesi” kavramı hemen hemen her türlü spor ve aktivite için kritik öneme sahip olmuştur (Bashir ve ark., 2019; Nurten ve Ergin, 2019). Core stabilite antrenmanları, bel ağrısı ve yaralanmaların önlenmesi gibi çeşitli çalışmaların yanı sıra spor performansını iyileştirerek etkili bir şekilde artırdığı bilinmektedir (Saeterbakken ve ark., 2011; Doğanay ve ark., 2020; Bashir ve ark., 2019). Dolayısı ile Core bölgesi olarak da ifade edilen merkezi sütun bölgesine ait kas gruplarının yeterli uygunluğa sahip olması sportif performans açısından son derece kritik öneme sahiptir. Bununla birlikte egzersiz katılımcısının sürdürülebilir egzersiz modeli geliştirebilmesinde merkezi sütun gerekliliği karşımıza çıkmaktadır. Günlük yaşam faaliyetlerinin yerine getirilmesinden daha karmaşık yapıya sahip birden fazla eksen ve düzlemi kapsayan hareket kalıplarına kadar pek çok aktivitenin gerçekleştirilmesinde önemli bir role sahiptir (Kafkas ve ark., 2019). **Amaç:** Bu çalışmada amaç, merkezi sütun antrenmanlarının katılımcılarda patlayıcı güç ve çeviklik parametreleri üzerinde meydana getireceği etkileri incelemektir. **Yöntem:** Çalışmaya, Spor Bilimleri Fakültesinde okuyan 18-20 yaş arası toplam 14 genç birey katılımcı dâhil edilmiştir. Katılımcıların yaş, boy ve vücut ağırlık ortalamaları 19,29±0,82 yıl, 175,36±8,05 cm ve 62,21±10,24 kg’dır. Katılımcılar, haftada 2 gün olmak üzere toplamda 6 hafta merkezi sütun kuvvetlendirme antrenman yaptı. **Bulgular:** Elde edilen veriler, “Paired Simple T Test” ile analiz edildi. Araştırmada anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak belirlendi. Ön test ve son test analiz sonuçlarına göre, hexagon çeviklik testi ($p=0,024$) parametresinde istatistiksel anlamlılık tespit edilirken durarak uzun atlama testi ($p=0,178$) parametresinde matematiksel olarak farklılık olmasına rağmen bu fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmadı. **Sonuç:** Merkezi sütun direnç antrenmanlarının katılımcıların çeviklik parametresi üzerinde pozitif yönde değişiklik meydana getirdiği tespit edildi.

Anahtar kelimeler: Merkezi Sütun, Antrenman, Çeviklik, Patlayıcı Güç

INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF CENTRAL COLUMN REGION TRAININGS ON SOME SELECTED BIOMOTOR SKILLS

Abstract

Muscle strength, flexibility, endurance, coordination, balance and movement efficiency, which are the basic components and integral parts of performance, are important elements to achieve functional movements in sportive skill (Nurten ve Ergin, 2019). In addition, muscle strength is important for agility, which is defined as the rapid movement of the body with a change in speed or direction in response to a stimulus, or the ability to easily perform a series of movements (Nurten ve Ergin, 2019; Snyder ve ark., 2013). In this sense, it is important for the body to have sufficient strength and endurance to achieve optimal performance in amateur and professional sports (Nurten ve Ergin, 2019). The concept of "Core stability", which emerged with the popularity of core stability exercise programs in physical rehabilitation and fitness practice, which became popular after the 20th century, has had a critical importance for almost all kinds of sports and activities (Bashir ve ark., 2019; Nurten ve Ergin, 2019). It is known to effectively increase sports performance by improving sports performance, as well as various studies such as core stability training, back pain and prevention of injuries (Saeterbakken ve ark., 2011; Doğanay ve ark., 2020; Bashir ve ark., 2019). Therefore, adequate fitness of the muscle groups belonging to the central column region, which can also be expressed as the Core region, is of critical importance in terms of sportive performance. However, the necessity of a central column emerges in order for the exercise participant to develop a sustainable exercise model. It has an important role in the realization of many activities, from the fulfillment of daily life activities to the movement patterns covering more than one axes and planes with a more complex structure (Kafkas ve ark., 2019). **Purpose:** The aim of this study is to examine the effects of central column training on explosive power and agility parameters in participants. **Method:** A total of 14 young individuals between the ages of 18-20 studying at the Faculty of Sport Sciences were included in the study. The mean age, height and body weight of the participants were 19.29 ± 0.82 years, 175.36 ± 8.05 cm and 62.21 ± 10.24 kg. The participants did a total of 6 weeks of central column strengthening training, 2 days a week. **Results:** Obtained data were analyzed with "Paired Sample T Test". The level of significance in the study was determined as $p < 0.05$. According to the pre-test and post-test analysis results, statistical significance was found in the hexagon agility test ($p = 0.024$) parameter, while there was a mathematical difference in the standing long jump test ($p = 0.178$) parameter, but this difference was not statistically significant. **Conclusion:** It was determined that the central column resistance training caused a positive change on the agility parameter of the participants. **Keywords:** Central Column, Training, Agility, Explosive Power

ANTRENE EDİLMİŞ CORE BÖLGESİNİN KUVVETTE DAYANIKLILIK PERFORMANSI ÜZERİNE ETKİLERİNİN İNCELENMESİ

Nurkan YILMAZ

İnönü Üniversitesi

0000-0002-8845-7093

ÖZET

Atletik performans açısından, özellikle sprint ve atlama gibi patlayıcı kuvvet unsurları sırasında gövde kuvveti ve dayanıklılık gereklidir (Çınarlı ve Kafkas, 2020). Lumbo-pelvik-kalça kompleksi olarak da adlandırılan “çekirdek (core)”, diyafram kası (üst), karın ve oblik kasları (ön-yan), paraspinal ve gluteal kasları (arka) ve pelvik taban ve pelvik kuşağı (alt) kasları içerir (Firouzzah ve ark., 2020). Core stabilitesi ise, lumbopelvik kompleksin belirli kas gruplarındaki dayanıklılık veya kuvvet seviyesi olarak belirtilmektedir. Core bölgesinin güçlü ve dayanıklı olması daha iyi core stabilitesi için önemlidir. Çünkü üst ve alt ekstremitelerde daha fazla kuvvet üretimi demektir (Yaprak, 2018). Atletik performansı iyileştirmekten ve yaralanmaları önlemekten bel ağrısını hafifletmeye kadar, core stabilizasyonunun yararları bilim dünyasında akademik çalışmalarla ortaya konmuştur. (Akuthota ve ark., 2008). Core bölgesi kasları en iyi şekilde çalıştığında, kişi atletik veya diğer fonksiyonel aktiviteleri güvenli bir şekilde yerine getirebilecektir. Omurganın stabilitesini sağlamlaştırmak, kuvvet oluşturmak ve yaralanmayı önlemek için gövde kaslarının maksimum güç ve dayanıklılığa sahip olması gerekmektedir (Yaprak, 2018). Gövde stabilitesinin geliştirilmesi için planlanan core egzersiz programları, sırt problemlerinin önlenmesi, fonksiyonel kapasitenin ve motor performansın iyileştirilmesi için uygun araçlar olarak belirtilmiştir (Miñana-Signes ve Monfort-Pañego, 2021). Buradan hareketle, core stabilite egzersizleri, spinal stabiliteye ve gövde postüral kontrolüne üstünlük sağlayarak gövde kaslarının spesifik motor paternlerini aktive etmektedir. Böylece bu egzersizler, spor performansını artırmasının yanı sıra yaralanmaları önlemek için en çok tercih edilen egzersiz türleri olmuştur (Szafraniec ve ark., 2020). **Amaç:** Araştırmanın amacı, antrene edilerek kuvvetlendirilen core bölgesinin bireylerin kuvvette dayanıklılık parametreleri üzerindeki etkilerini incelemektir. **Yöntem:** Çalışmaya, Spor Bilimleri Fakültesinde okuyan 18-21 yaş arası toplam 12 genç birey katılımcı dâhil edilmiştir. Katılımcıların yaş ortalamaları 19,42±0,90 yıl, boy ortalamaları 175,17±8,40 cm ve vücut ağırlık ortalamaları 60,34±11,18 kg'dır. Katılımcılar, haftada 2 gün olmak üzere toplamda 5 hafta merkezi sütun kuvvetlendirme antrenman yaptı. **Bulgular:** Elde edilen veriler, “Paired Simple T Test” ile analiz edildi. Araştırmada anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak belirlendi. Ön test ve son test analiz sonuçlarına göre, bükülü kolla asılı kalma testi ($p=0,041$) ve Biering-Sorensen (gövde back ekstansör) test ($p=0,005$) parametrelerinde istatistiksel anlamlılık tespit edilmiştir. **Sonuç:** Core stabilite antrenmanlarının katılımcıların kuvvette dayanıklılık parametresi üzerinde olumlu etkiler meydana getirdiği tespit edildi.

Anahtar kelimeler: Egzersiz, Dayanıklılık, Core, Performans

INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF TRAINED CORE REGION ON STRENGTH ENDURANCE PERFORMANCE

Abstract

Trunk strength and endurance are essential for athletic performance, especially during explosive force elements such as sprinting and jumping (Çınarlı ve Kafkas, 2020). The “core” also called the lumbo-pelvic-hip complex, includes the diaphragm muscle (upper), abdominal and oblique muscles (anterior-lateral), paraspinal and gluteal muscles (back), and pelvic floor and pelvic girdle (lower) muscles (Firouzjah ve ark., 2020). Core stability is defined as the endurance or strength level in certain muscle groups of the lumbopelvic complex. It is important for the core area to be strong and durable for better core stability. Because it means more force production in the upper and lower extremities (Yaprak, 2018). From improving athletic performance and preventing injuries to relieving low back pain, the benefits of core stabilization have been demonstrated by academic studies in the scientific World (Akuthota ve ark., 2008). When core muscles are working at their best, a person will be able to safely perform athletic or other functional activities. In order to stabilize the spine, build strength and prevent injury, the trunk muscles must have maximum strength and endurance (Yaprak, 2018). Core exercise programs planned to improve trunk stability are indicated as suitable tools for preventing back problems and improving functional capacity and motor performance (Miñana-Signes ve Monfort-Pañego, 2021). From this point of view, core stability exercises activate specific motor patterns of trunk muscles by providing superiority to spinal stability and trunk postural control. Thus, these exercises have become the most preferred exercise types to prevent injuries as well as increase sports performance (Szafraniec ve ark., 2020). **Purpose:** The aim of the research is to examine the effects of the core region, which is strengthened by training, on the strength endurance parameters of individuals. **Method:** A total of 12 young individuals between the ages of 18-21 studying at the Faculty of Sport Sciences were included in the study. The mean age of the participants was 19.42 ± 0.90 years, their average height was 175.17 ± 8.40 cm, and their mean body weight was 60.34 ± 11.18 kg. The participants did a total of 5 weeks of central column strengthening training, 2 days a week. **Results:** Obtained data were analyzed with “Paired Sample T Test”. The level of significance in the study was determined as $p < 0.05$. According to the pre-test and post-test analysis results, statistical significance was found in the bent-arm hanging test ($p = 0.041$) and Biering-Sorensen (trunk back extensor) test ($p = 0.005$) parameters. **Conclusion:** It was determined that core stability trainings had positive effects on the strength endurance parameter of the participants.

Keywords: Exercise, Endurance, Core, Performance